

Remissammanställning

EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv

Ju2015/09714/PO

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Remissinstanser	4
2. Sammanfattning av inkomna synpunkter på förslaget till ändringar i vapendirektivet	6
2.1. Tillgången till hel- och halvautomatiska vapen föreslås bli begränsade	7
2.2. Privat handel av vapen över internet samt förmedling av skjutvapen genom distanskommunikation föreslås bli begränsade	7
2.3. Förslag om förbättrat informationsutbyte mellan EU:s medlemsstater	8
2.4. Vapenlicenser föreslås bli tidsbegränsade till fem år	8
2.5. Obligatorisk läkarundersökning för nya vapeninnehavare föreslås	8
2.6. 18 års åldersgräns för tillstånd	9
2.7. Ett EU-system för unik märkning av alla vapen föreslås bli inrättat	9
2.8. Förslag att vapenmäklare ska omfattas av samma krav på registerföring som vapenhandlare, och att vapenmäklares och vapenhandlares register ska anslutas till de nationella vapenregistren	9
2.9. Avaktiverade vapen, signalvapen, samlares vapen m.fl.	9
2.10. Övrigt	10
3. Remissinstansernas synpunkter	11
3.1. Brottsförebyggande rådet	11
3.2. Datainspektionen	11
3.3. Försvarets materielverk	12
3.4. Försvarsmakten	13
3.5. Förvaltningsrätten i Malmö	15
3.6. Inspektionen för strategiska produkter	17
3.7. Jägarnas riksförbund	17
3.8. Kammarrätten i Stockholm	19
3.9. Kustbevakningen	20
3.10. Lunds universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen	20
3.11. Naturvårdsverket	20
3.12. Polismyndigheten	22
3.13. Riksantikvarieämbetet	24
3.14. Riksförbundet Sveriges museer	24
3.15. Socialstyrelsen	24
3.16. Statens försvarshistoriska museer	25
3.17. Statens maritima museer	25
3.18. Svenska armborstunionen	26
3.19. Svenska dynamiska sportskytteförbundet	27
3.20. Svenska jägarförbundet med flera	29
3.21. Svenska mångkampsförbundet	33
3.22. Svenska pistolskytteförbundet	36
3.23. Svenska riksidrottsförbundet	38
3.24. Svenska svartkruts skytte federation	39
3.25. Svenska vapensamlarföreningen	41
3.26. Svenskt forum för jakt, skytte och vapenfrågor	45
3.27. Sveriges advokatsamfund	45
3.28. Sveriges vapenhandlareförening	46

3.29.	Sveriges vapenägares förbund.....	49
3.30.	Säkerhets- och försvarsföretagen	52
3.31.	Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.....	53
3.32.	Säkerhetspolisen.....	53
3.33.	Totalförsvarets forskningsinstitut.....	53
3.34.	Tullverket	54
3.35.	Viltmästareförbundet.....	54
3.36.	Åklagarmyndigheten	56
4.	Övriga yttranden och skrivelser	57
4.1.	Black Market Watch.....	57
4.2.	Föreningen precisionsskyttarna	58
4.3.	GP Rifle.....	61
4.4.	Göta vapenhistoriska sällskap	61
4.5.	Hallands pistolskytteklubb	64
4.6.	Hedemora skytteklubb.....	65
4.7.	Helsingborgs skyttesällskap	66
4.8.	Härlanda pistolskytteklubb.....	66
4.9.	Jaktlaget Bocken.....	68
4.10.	Jaktlaget Helsingestintan.....	69
4.11.	Kalmar FBU-förening	70
4.12.	Laholms pistolskytteklubb.....	72
4.13.	Lidingö sportskytteklubb.....	72
4.14.	Linköping shooting club.....	75
4.15.	Nyköpings pistolskytteklubb	76
4.16.	Oxelösunds pistolklubb	78
4.17.	PkEna.....	82
4.18.	Rosersbergs skytteförening	82
4.19.	Stiftelsen Beredskapsmuseet	85
4.20.	Stockholms luftvärnsförenings skytteklubb	86
4.21.	Svenska frisksytteförbundet.....	86
4.22.	Svenska westernskytteförbundet	87
4.23.	Sveriges jordägareförbund.....	87
4.24.	Södertäljepolisens skytteförening.....	87
4.25.	Vargöns pistolklubb	88
4.26.	Västsvenska dynamiker.....	90

1. Remissinstanser

Förslaget till ändringar i EU:s vapendirektiv har skickats till följande remissinstanser:

1. Kammarrätten i Stockholm
2. Förvaltningsrätten i Malmö
3. Brottsförebyggande rådet
4. Datainspektionen
5. Åklagarmyndigheten
6. Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
7. Polismyndigheten
8. Säkerhetspolisen
9. Nationellt forensiskt centrum
10. Inspektionen för strategiska produkter
11. Försvarsmakten
12. Socialstyrelsen
13. Försvarets materielverk
14. Totalförsvarets forskningsinstitut
15. Svenska försvarsutbildningsförbundet
16. Säkerhets- och försvarsföretagen
17. The Swedish association of small and medium size enterprises in defence & security
18. Kustbevakningen
19. Tullverket
20. Naturvårdsverket
21. Riksantikvarieämbetet
22. Statens försvarshistoriska museer
23. Statens maritima museer
24. Riksförbundet Sveriges museer
25. Lunds universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen
26. Sveriges advokatsamfund
27. Centrum för rättvisa
28. ST-Polisväsendet
29. Svenska polisförbundet
30. Tull-Kust
31. Svenska dynamiska sportskytteförbundet
32. Jägarnas riksförbund
33. Sveriges riksidsrottsförbund
34. Svenska jägareförbundet
35. Svenska pistolskytteförbundet
36. Svenska skyttesportförbundet
37. Svenska skidskytteförbundet
38. Svenska mångkampsförbundet
39. Svenskt svartkruts skytte federationen
40. Svenska armborstunionen
41. Svenska vapensamlarföreningen
42. Svenskt forum
43. Viltmästareförbundet
44. Sveriges vapenhandlareförening
45. Sveriges vapenägares förbund
46. Sveriges läkarförbund
47. Diakonia

48. Röda korset
49. Svenska freds- och skiljedomsföreningen

Av ovanstående remissinstanser har följande inte inkommit med yttranden:

Sveriges läkarförbund, Diakonia, Röda korset, Svenska freds- och skiljedomsföreningen, Centrum för rättvisa, ST-Polisväsendet, Svenska polisförbundet, Tull-Kust, The Swedish association of small and medium size enterprises in defence & security, Svenska försvarsutbildningsförbundet och Nationellt forensiskt centrum (ingår i Polismyndigheten).

Utöver remissinstanserna har nedanstående yttranden inkommit från föreningar och organisationer på eget initiativ. Dessutom har även ett antal privatpersoner inkommit med skrivelser om direktivet.

1. Black Market Watch
2. Föreningen precisionsskyttarna
3. GP Rifles
4. Göta vapenhistoriska sällskap
5. Hallands pistolskyttekrets
6. Hedemora skytteklubb
7. Helsingborgs skyttesällskap
8. Härlanda pistolskytteklubb
9. Jaktlaget Bocken
10. Jaktlaget Helsingestintan
11. Kalmar FBU-förening
12. Laholms pistolskytteklubb
13. Lidingö sportskytteklubb
14. Linköping shooting club
15. Nyköpings pistolklubb
16. Oxelösunds pistolklubb
17. PkEna
18. Rosersbergs skytteförening
19. Stiftelsen Beredskapsmuseet
20. Stockholms luftvärnsförenings skytteklubb (LVF)
21. Svenska friskytteförbundet
22. Svenska westernskytteförbundet
23. Sveriges jordägareförbund
24. Södertäljepolisens skytteförening
25. Vargöns pistolklubb
26. Västsvenska dynamiker

2. Sammanfattning av inkomna synpunkter på förslaget till ändringar i vapendirektivet

Följande remissinstanser är generellt positiva till förslaget: Polismyndigheten, Förvaltningsrätten i Malmö, Tullverket, Advokatsamfundet.

Följande remissinstanser har inget att erinra: Brottsförebyggande rådet, Kustbevakningen, Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Riksantikvarieämbetet, Socialstyrelsen, Säkerhets- och försvarsföretagen.

Följande remissinstanser har uttalat sig i enskilda delar, men tar inte ställning till förslaget i sin helhet: Datainspektionen, Försvarets materielverk, Inspektionen för strategiska produkter, Riksförbundet Sveriges museer, Statens försvarshistoriska museer, Statens maritima museer, Svenska arborstunionen, Sveriges ridsidrottsförbund, Totalförsvarets forskningsinstitut.

Följande remissinstanser är generellt skeptiska till förslaget eller avstyrker det: Försvarsmakten, Naturvårdsverket, Svenska jägareförbundet, Svenska mångkampsförbundet, Svenska pistolskytteförbundet, Svenska svartkruts skytte federationen, Svenska vapensamlarföreningen, Viltmästareförbundet, Jägarnas riksförbund, Svenskt forum för jakt, skytte och vapenfrågor, Sveriges vapenhandlareförening, Sveriges vapenägares förbund, Svenska dynamiska sport-skytteförbundet.

Följande remissinstanser har inte haft möjlighet att ta ställning till förslaget: Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet.

Polismyndigheten, Advokatsamfundet och Säkerhets- och försvarsföretagen stödjer förslaget som de menar innebär att den fria rörligheten av legala skjutvapen inom EU underlättas samtidigt som en hög säkerhetsnivå tillförsäkras. Advokatsamfundet instämmer i att det är lämpligt att införa minimibestämmelser för medlemsstaterna gällande regler om förvärv och innehav av direktivets olika vapenkategorier. Enligt Advokatsamfundet bör ytterligare restriktioner för legalt innehavda vapen ske med viss återhållsamhet.

Mot bakgrund av syftet att förhindra att skjutvapen används vid terroristbrott och grov brottslighet anser Förvaltningsrätten i Malmö det angeläget att förstärka de gemensamma reglerna för vapeninnehav inom EU samt öka möjligheten till kontroll och informationsutbyte.

Av de remissinstanser som avstyrker förslaget är flera ifrågasättande eller tveksamma till om syftet med direktivet uppnås med förslaget (Svenska dynamiska sportskytteförbundet, Viltmästareförbundet, Svenskt forum för jakt, skytte och vapenfrågor, Sveriges vapenhandlareförening m.fl.) De menar att avsikten med det nya direktivet bland annat är att försvåra illegal vapenhandel, men många åtgärder anses vara felriktade och träffar i stället den legala vapen-användningen av idrottsutövare, jägare och civila (Svenska mångkampsförbundet, Svenska arborstunionen, Jägarnas riksförbund, Sveriges vapenhandlareförening).

Ett flertal av remissinstanserna med anknytning till utövning av skytte som sport menar att förslaget i sin nuvarande form inte är proportionerligt eller rättssäkert, och att det strider mot

svensk grundlag, Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och subsidiaritetsprincipen.

Nedan sammanfattas remissinstansernas synpunkter med utgångspunkt i de huvudsakliga förslag och förutsättningar som vapendirektivet omfattar.

2.1. Tillgången till hel- och halvautomatiska vapen föreslås bli begränsade

Ett antal remissinstanser tar avstånd från förslaget att vissa halvautomatiska skjutvapen ska överföras från kategori B.7 till kategori A, förbjudna vapen.

Polismyndigheten anser att det är nödvändigt med de föreslagna skärpningarna. Polismyndigheten bedömer att flertalet halvautomatiska gevär för jaktändamål inte kommer att beröras av förslaget.

Flera instanser (Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Svenska jägareförbundet m.fl.) menar att vapnets funktion, inte dess utseende, bör vara grund för klassificering.

Totalförsvarets forskningsinstitut pekar på behovet av att kunna göra undantag för förbudet att inneha vapen i kategori A, en möjlighet som finns med i det nuvarande direktivet. Undantag bör exempelvis kunna göras för företag som utvecklar och producerar ballistiska skydd.

Försvarsmakten pekar på att förslaget skulle innebära att medlemmar i civila skytteorganisationer inte fortsättningsvis kan inneha eller använda vissa halvautomatiska vapen. Detta skulle innebära ökade kostnader för Försvarsmakten vad gäller utbildning och utveckling av personal och metoder, bl.a. eftersom civilt skytte utgör ett sätt för anställda att träna och tävla på fritiden. Förslaget bedöms i slutändan få negativ inverkan på totalförsvaret och på förbandens krigsduglighet.

Försvarsmaktens åsikt delas och understöds av skytteförbunden. Huvudorsaken till att skytteförbunden avstyrker förslaget är att åtgärden är subjektiv, rättsosäker och inte får avsedd effekt. Svenska dynamiska sportskytteförbundet menar att förslaget innebär att den idrott som bedrivs inom förbundet i praktiken förbjuds. Även Viltmästareförbundet anser att förslaget strider mot rådande rättsprinciper och är verkningslöst. Jägarnas riksförbund anser att förslaget skulle innebära ett intrång i äganderätten genom att omklassificerade vapen i privat ägo skulle behöva förstöras.

Naturvårdsverket ställer sig tveksamt till förslaget, och menar att det skulle påverka jakten och viltförvaltningen negativt. Åsikten delas av bl.a. Svenska jägareförbundet och Jägarnas riksförbund.

2.2. Privat handel av vapen över internet samt förmedling av skjutvapen genom distanskommunikation föreslås bli begränsade

Flera remissinstanser är negativa till förslaget (bl.a. Naturvårdsverket, Svenska jägareförbundet, skytteförbunden, Riksidrottsförbundet, Viltmästareförbundet, Jägarnas riksförbund).

Naturvårdsverket är ur flera perspektiv negativt till förslaget, vilket man bl.a. menar skulle medföra komplikationer med anledning av de långa avstånden i Sverige, och att dagens va-

penauktioner då troligtvis inte kan genomföras. Skytte- och jägarförbunden är också negativa ur flera perspektiv, t.ex. att en kriminalisering av försäljningsmetoden inte kommer tillföra något i polisens brottsbekämpande arbete, att det inte finns något stöd för att legal handel av vapen t.ex. över internet skulle vara ett problem, och att förslaget skulle vara fördyrande för sportutövare. Riksidrottsförbundet pekar på att civilt skytte bedrivs i hela landet, och möjlighet att köpa vapen på distans går emot tanken på en levande glesbygd.

Polismyndigheten anser att en skärpt reglering för vapenförmedling är viktig för att förebygga och motverka olagliga vapenöverlåtelser, och att förmedling utan fysisk befattning med vapnen inte ska vara tillåten.

2.3. Förslag om förbättrat informationsutbyte mellan EU:s medlemsstater

Flera remissinstanser, däribland Polismyndigheten och Tullverket, anser att denna utveckling är angelägen.

Förvaltningsrätten i Malmö menar att ett förbättrat informationsutbyte mellan medlemsstaterna är önskvärt, men att det krävs en rad konkretiseringar för att tillförsäkra att integritetskänslig information inte i onödan röjs. Datainspektionen pekar på att det vid informationsdelning är viktigt att beakta dataskyddsbestämmelserna i EU:s dataskyddsdirektiv.

Svenska mångkampsförbundet menar att riskerna med förslaget är större än nyttan, t.ex. att systemet blir sårbart för intrång.

2.4. Vapenlicenser föreslås bli tidsbegränsade till fem år

Flera remissinstanser är negativa till förslaget, framför allt beträffande effekten i relation till insatsen som förnyade av licenser kräver (bl.a. Polismyndigheten, Naturvårdsverket, Svenska jägareförbundet, skytteförbunden, Viltmästareförbundet, Jägarnas riksförbund).

Kammarrätten anser att förslaget kräver ytterligare analys, och Förvaltningsrätten i Malmö och Advokatsamfundet ifrågasätter om tidsbegränsningen bör gälla för jakt- eller sportskyttevapen. Polismyndigheten avstyrker förslaget på grund av den ökade belastning det skulle innebära för myndighetens tillståndshantering, och menar att samma resultat kan uppnås med ökade krav på uppföljning och kontroll. Även Naturvårdsverket, Svenska jägareförbundet m.fl. anser att de ökade kostnader och administration som förslaget innebär inte står i relation till nyttan av det. Svenska armborstunionen pekar på att förslaget försvårar för laglig användning av vapen.

2.5. Obligatorisk läkarundersökning för nya vapeninnehavare föreslås

Flera remissinstanser är negativa till förslaget med hänvisning till att effekten inte är proportionerlig till de ökade kostnader och administration som förslaget medför (bl.a. Försvarmakten, Förvaltningsrätten i Malmö, Naturvårdsverket, Svenska jägareförbundet, skytteförbunden, Svenska mångkampsförbundet).

Enligt Svenska jägareförbundet, Svenska mångkampsförbundet m.fl. saknas faktamässiga skäl som påvisar ett behov av läkarkontroller. Svenska armborstunionen anser att förslaget försvårar för laglig användning av vapen. Svenska svartkruts skytte federationen menar att obligato-

riska läkarkontroller är integritetskränkande. Viltmästareförbundet anser att läkarkontroll är verkningslös.

Flera instanser pekar på att redan i dag är läkare skyldiga att rapportera om en patient anses vara olämplig för att inneha vapen, vilket bör räcka (Naturvårdsverket, Förvaltningsrätten i Malmö, Sveriges vapenägares förbund). Datainspektionen pekar på vikten av att skydda personuppgifter enligt dataskyddsbestämmelserna i EU:s dataskyddsdirektiv.

2.6. Förslag om åldersgräns på 18 år

Svenska jägareförbundet, Riksidrottsförbundet, Jägarnas riksförbund m.fl. menar att ett förbud av vapeninnehav av personer under 18 år skulle få negativa konsekvenser för elever vid vissa gymnasielinjer och unga sportskytteutövare.

2.7. Inrättande av ett EU-system för unik märkning av alla vapen föreslås

Polismyndigheten och Förvaltningsrätten i Malmö ställer sig positiva till förslaget.

2.8. Förslag att vapenmäklare ska omfattas av samma krav på registerföring som vapenhandlare, och att vapenmäklares och vapenhandlares register ska anslutas till de nationella vapenregistren

Polismyndigheten och Förvaltningsrätten i Malmö ställer sig positiva till förslagen.

Svenska svartkruts skytte federation anser att det är olämpligt med hänsyn till enskilda personers integritet, rikets säkerhet och egendomsskydd att vapenhandlare och vapenmäklare ansluts till det datoriserade vapenregistret, eftersom enskilda personer och företag då får tillgång till uppgifter som ska vara förbehållet myndigheter.

2.9. Avaktiverade vapen, signalvapen, samlares vapen m.fl.

Polismyndigheten anser att det är angeläget att avaktiverade vapen omfattas av direktivet, och menar att även ljuddämpare bör ingå i förslaget. Svenska jägareförbundet, Jägarnas riksförbund och skytteförbunden anser däremot att ljuddämpare inte ska ingå i förslaget.

Förvaltningsrätten i Malmö och Sveriges vapenägares förbund ser gemensamma tekniska standarder för avaktivering av skjutvapen som positiva och ändamålsenliga. Man ställer sig dock frågande till om museivapen som kommer att tillhöra kategori A bör destrueras, liksom skjutvapen som kommer att överföras till kategori A som i dag innehas av enskilda personer (företrädesvis jakt- och sportskyttevapen). Förvaltningsrätten menar att en konsekvensanalys bör göras.

Flera instanser (Riksförbundet Svenska museer, Statens försvarshistoriska museer, Statens maritima museer, Svenska vapensamlarföreningen, Svenska mångkampsförbundet) ifrågasätter att vapen i museisamlingar bör omfattas av direktivet och exempelvis kravet att permanent avaktiveras, eftersom sannolikheten är nästintill obefintlig att dessa vapen används i brottsliga syften. Att göra museivapen permanent obrukbara vore att förstöra en del av det svenska kulturarvet. Statens maritima museer menar att undantag bör göras för vapen i statliga museer, och att det krävs flera typer av förtydliganden av detta förslag.

2.10. Övrigt

Datainspektionen pekar på vikten av att integritetsintrånget inte blir större än nödvändigt vad gäller skjutvapentillstånd i största allmänhet.

Flera instanser påpekar att det saknas en konsekvensanalys av förslaget, vilket bör åtgärdas (t.ex. Försvarsmakten, Riksidrottsförbundet, Svenska mångkampsförbundet, Advokatsamfundet, Svenskt forum för jakt, skytte och vapenfrågor, Sveriges vapenägares förbund). Svenska vapensamlarföreningen menar att det finns brister i kommissionens konsultation avseende förslaget.

Svenska mångkampsförbundet menar att förslaget att kommissionen ska få ökat mandat i vapenfrågor är olämpligt, med tanke på hur kommissionen berett förslaget till nytt vapendirektiv.

Försvarsmakten anser att förslaget innebär att betydligt fler delar av ett vapen definieras som väsentliga, vilket av Försvarsmakten tolkas som vitala delar. Konsekvensen blir särskilda säkerhetsskyddsbestämmelser vilket försvårar eller omöjliggör användandet av simulatorvapen så som det ser ut i dag, och att anskaffning av tränings- och simulatorvapen kommer att fördyras. Totalförsvarets forskningsinstitut har synpunkter på terminologin rörande väsentliga vapendelar.

Svenska pistolskytteförbundet och Sveriges vapenhandlareförening pekar på att det saknas definitioner av vissa allmänt hållna begrepp vilket leder till subjektiva och oklara tolkningar av begreppen.

Genomförandetiden av direktivet (3 månader) är för kort (Förvaltningsrätten i Malmö och ISP).

Remisstiden har varit för kort (ISP, Lunds universitet, Riksförbundet Svenska museer, Svenska svartkruts skytte federation, Svenska vapensamlarföreningen, Svenskt forum för jakt, skytte och vapenfrågor).

3. Remissinstansernas synpunkter

Nedan redovisas varje remissinstans synpunkter i sin helhet.

3.1. Brottsförebyggande rådet

Brå har inga invändningar mot ett skärpt direktiv enligt det remitterade förslaget.

Direktivet har i huvudsak betydelse för hanteringen av legala skjutvapen. Från ett nationellt perspektiv kan man nämna att det i Sverige är illegala skjutvapnen som i störst utsträckning används vid brott. Som exempel kan nämnas att skjutvapen används vid i snitt 15 – 20 av de ungefär 90 fall av dödligt våld som årligen sker i landet. Endast i 1 – 3 av dessa fall sker det med legala skjutvapen.

Brå ställer sig således tveksam till om de föreslagna skärpningarna, på kortare sikt, kommer att ha önskad effekt på den mycket allvarliga brottsligheten som beskrivs som motiv och syfte till förslaget.

3.2. Datainspektionen

Datainspektionen har granskat förslaget främst utifrån sin uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

På skjutvapenområdet hanteras integritetskänslig information om enskilda individer. Förslaget redogör för hur EU ska underlätta för den inre marknadens funktion när det gäller skjutvapen men samtidigt säkerställa en hög säkerhetsnivå för EU-medborgarna. Vid behandling av personuppgifter i samband med hantering av skjutvapen på det sätt som beskrivs är det enligt Datainspektionen nödvändigt att säkerställa att skyddet för den personliga integriteten hålls på en hög nivå. Det kan avseende vapen, utöver allmänna integritetshänsyn som gäller all behandling av personuppgifter, t.ex. handla om att inte röja uppgifter om var vapen finns och förvaras.

Kommissionen konstaterar i förslaget att det inte finns något system eller förfarande för att informera andra medlemsstater om att en ansökan om vapentillstånd har fått avslag. Genom förslaget införs ett system för informationsutbyte mellan medlemsstaterna och dessutom införs krav på att vapentillverkare och vapenmäklare ska vara anslutna till centrala skjutvapensregister. Det föreslås att kommissionen ges befogenhet att anta delegerade rättsakter avseende formerna för utbyte av information rörande beviljade tillstånd och avslagsbeslut. Datainspektionen vill i detta sammanhang lyfta fram att kommissionen i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör beakta relevanta dataskyddsbestämmelser i dataskyddsdirektivet (95/46/EG) - däribland artikel 6 punkten c) – som handlar om att uppgifter ska vara adekvata och relevanta och inte får omfatta mer än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål för vilka de har samlats in och för vilka de senare behandlas. Kommissionen bör i det fortsatta lagstiftningsarbetet (om hur informationsutbytet ska ske) även beakta EU:s dataskyddsreform.

Det kommer inom området för skjutvapenstillstånd att ske integritetskänsliga personuppgiftsbehandlingar. I artikel 4 b punkten 2 framgår t.ex. att en prövning av vapenhandlares och vapenmäklares personliga och yrkesmässiga integritet och förmåga ska ske. Det är rimligt att en sådan kontroll genomförs, men det behöver samtidigt ske på ett sådant sätt att integritetsin-

trånget inte blir större än nödvändigt. Det kan också, i syfte att skapa tydlighet och likformighet, behöva preciseras vilken typ av uppgifter som ska kunna registreras i syfte att bedöma yrkesmässig integritet och förmåga. I det sammanhanget kan det noteras att Sverige sedan tidigare har infört ett liknande krav gällande prövning av vapenhandlarens lämplighet vid tillståndsgivning (se prop. 2011/12:109 s. 28 f.).

I förslagets artikel 5 punkten 2 framgår att medlemsstaterna ska föreskriva om standardiserade läkarundersökningar för utfärdande eller förnyelse av tillstånd för förvärv eller innehav av skjutvapen. Datainspektionen vill i detta sammanhang lyfta fram att det är av stor betydelse att de aktuella personuppgifterna skyddas enligt gällande dataskyddsbestämmelser, vilket bland annat innebär att det it-system som används behöver ha en tillräckligt hög nivå av integritetsskydd och att de legala ramarna för vilka uppgifter i systemet får hanteras är tydliga och precisa. Det är på ett generellt plan viktigt att skyddet för den personliga integriteten går hand i hand med den planerade ökade mängden personuppgifter som ska behandlas och kontrollen av dessa uppgifter.

3.3. Försvarets materielverk

Inledningsvis vill FMV framhålla att en av myndighetens huvuduppgifter är att på uppdrag av Försvarmakten upphandla, vidmakthålla, destruera och kassera varor samt tillhandahålla försvarslogistik tjänster. I detta uppdrag ingår att förse Försvarmakten med och avveckla bl.a. skjutvapen, oavsett om dess ursprungliga syfte varit för civilt eller militärt bruk. Detta innebär även att FMV ska kunna transportera alla typer av materielsystem som Försvarmakten har behov av såväl inom Sverige och EU som utom EU. Det är därför helt nödvändigt att FMV i alla sammanhang kan tillämpa samma regelverk och undantag från regelverk som Försvarmakten. FMV vill även framhålla att myndigheten inte bara tillhandahåller tjänster för Försvarmakten utan även för andra kunder och det är viktigt att samma regelverk gäller för alla.

Försvarmakten och FMV är statliga myndigheter (offentliga myndigheter enligt den svenska översättningen) och är som sådana undantagna från direktivets bestämmelser vad avser förvärv och innehav av vapen och ammunition genom artikel 2. I artikel 2 finns ytterligare ett undantag för "armed forces". Detta undantag ska finnas kvar enligt ändringsförslaget men i den svenska översättningen benämns detta "de väpnade styrkorna". FMV menar att en översättning till "det militära försvaret" bättre motsvarar strukturen i Sverige.

Den sista meningen i den svenska översättningen av artikel 2 säger att direktivet inte ska tillämpas på "kommersiell överlåtelse av krigsvapen" och ammunition till sådana vapen. FMV vill framhålla att det militära försvaret har behov av vapen och ammunition som kan ha tillverkat för civila, t.ex. polisiära syften, eller för militära syften. Dessa vapensystem måste kunna transporteras av myndigheter eller av privata aktörer som upphandlas av offentliga myndigheter på ett för det militära försvaret säkert sätt. Därför föreslår FMV att begreppet "krigsvapen" i den svenska översättningen bör ses över och om det är möjligt definieras som "vapen för militärt bruk".

3.4. Försvarsmakten

Sammanfattning

Försvarsmakten avstyrker förslaget till ändringar i EU:s vapendirektiv. De förslagna ändringarna skulle innebära men för totalförsvaret och för förbandens krigsduglighet. Försvarsmakten anser därför att det är nödvändigt att EU:s vapendirektiv och svensk vapenlagstiftning även fortsättningsvis möjliggör att medlemmar i civila skytteorganisationer kan inneha såväl hel- som halvautomatiska vapen.

Försvarsmakten menar vidare att det är nödvändigt att en konsekvensanalys genomförs, där även konsekvenserna för försvarsförmågan belyses, innan beslut i frågan fattas.

Motiv för ställningstagandet

- Förslaget innebär ökade kostnader för Försvarsmakten vad gäller utbildning och utveckling av personal och metoder då civila skytteorganisationer inte längre kan nyttjas.
- Förslaget innebär ökade kostnader för Försvarsmakten vad gäller anskaffning av tränings- och simuleringsvapen, om inte utrangerade vapendelar kan nyttjas.
- Förslaget innebär försvårad hantering och ökade kostnader för Försvarsmakten vad gäller säkerhetsskyddande åtgärder.

Bakgrundsbeskrivning

Försvarsmakten har historiskt sett värnat om det frivilliga skyttet då detta gett möjligheter för hemförlovad personal att behålla och förbättra den under värnplikten investerade utbildningen. I och med Försvarsmaktens omställning från plikt till frivillighet och återupprättandet av totalförsvaret är och blir detta behov alltmer aktuellt.

I Försvarsmaktens nya slimmade organisation finns inte resurser att själva upprätthålla spetskompetens inom skytte på alla utbildningsplatser. Vi är därför beroende av civila skytteorganisationer och deras olika tävlingsformer. Varje år tar Försvarsmakten hjälp från civila instruktörer vid utbildning, utvecklingsarbeten och vid större tävlingar. Detta samarbete bedöms komma att utvecklas ytterligare inom ramen för totalförsvaret.

Det frivilliga civila skyttet har bedrivits med samma typ av vapen som förbanden varit utrustade med, inledningsvis mausexgevär och senare kulsprutepistoler och automatkarbiner. Det är naturligt att det civila skyttet fortsätter att utvecklas efterhand som soldaternas beväpning förändras. Att de civila skytteorganisationerna har tillgång till liknande vapen som brukas inom Försvarsmakten är nödvändigt för att de ska kunna driva den skjuttekniska utvecklingen framåt. Även om tävlingsskytte i många delar skiljer sig från en stridsituation är de skjuttekniska grunderna desamma. Tävlingar testar även individens förmåga att använda vapnet under stress.

Det är viktigt för förbandens krigsduglighet och för att stärka totalförsvaret att vår personal ges möjlighet att tävla i skytte både inom och utom Försvarsmakten. Tävlingsskyttet pressar hela tiden gränserna för vad som är skjuttekniskt möjligt och förfinar dessa grunder. Det är nödvändigt för Försvarsmakten att denna utveckling även sker med automatkarbiner och gevär utrustade med kikarsikten.

Samarbetet med de civila skytteorganisationerna; Svenska Pistolskytteförbundet, Skyttesportförbundet och Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet (IPSC Sverige) är av avgörande betydelse för att Försvarsmakten ska kunna vidmakthålla och utveckla förmågan att nyttja skjutvapen effektivt under väpnad strid. Samarbetet skulle ytterligare underlättas om Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet blir en frivillig försvarsorganisation precis som Svenska Pistolskytteförbundet och Skyttesportförbundet.

Möjligheten att på fritiden kunna träna, tävla och utvecklas med tilldelade tjänstevapen är ett efterfrågat komplement, då både tillgänglig tid och tillgång till skjutbanor/skjutfält inte räcker till för att personalen ska kunna upprätthålla sin skjutskicklighet på tjänstetid – än mindre att utveckla den.

En konsekvens som förslaget till nytt EU-direktiv skulle kunna leda till är att all tävlingsverksamhet med halvautomatiska vapen endast kommer att vara legal inom ramen för de väpnade styrkorna, polisen eller de offentliga myndigheterna.

Huvuddelen av de föreslagna ändringarna saknar såväl empirisk grund som stöd i forskning eller i EU-kommissionens egen utvärdering av vapendirektivet, Evaluation of the Firearms Directive Final report december 2014 ISBN: 978-92-79-35113-6.

Hänvisningar

Hänvisningarna refererar till dokumentet COM(2015) 750 final, 2015/0269 (COD), den svenska versionen.

Artikel 1; sid 13 p 1b och sid 14 p 1i

Förslaget innebär att betydligt fler delar av ett vapen definieras som ”väsentliga”, vilket av Försvarsmakten tolkas som vitala delar. Även om Försvarsmakten undantas från direktivet och Vapenlagen (1996:67) så används definitionerna de facto i klassificeringen av vapen. Konsekvensen blir särskilda säkerhetsskyddsbestämmelser vilket försvårar eller omöjliggör användandet av simulatorvapen. (I dagsläget sparas underbeslag till skrotade/deaktiverade AK 5 för att senare kunna användas i tillverkning av simulatorvapen.) Anskaffning av tränings- och simulatorvapen kommer att fördyras. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

Artikel 6; sid 16

Förslaget innebär ett borttagande av den tidigare texten: ”I särskilda fall får de berörda myndigheterna bevilja tillstånd för sådana skjutvapen och ammunition om det inte strider mot allmän ordning och säkerhet”. Detta i kombination med föreslagna ändringar av bilaga 1 förbjuder i praktiken civilt innehav av de vapentyper som Försvarsmakten är i behov av att de civila skytteorganisationerna fortsätter att använda. Se punkten 3 ”Bakgrundsbeskrivning”. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

Artikel 7; sid 17 p 7

Förslaget innebär att samtliga vapen skulle omfattas av en tidsbegränsning på fem år. Detta innebär en väsentligt ökad administrativ kostnad vilket drabbar de civila skytteorganisationer som Försvarsmakten har behov av stöd ifrån. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

Artikel 10a; sid 17

Konsekvenserna för Försvarsmakten har på grund av kort remisstid inte kunnat bedömas. För-

slaget kan innebära ökade kostnader för Försvarsmakten då system för nödsignalering för bl.a. flygförare, båtar och fartyg kan komma att definieras som vapen. Detta bör klarläggas. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

Bilaga 1; sid 19 p 13 och 14

Förslaget förbjuder i praktiken civilt innehav av de vapentyper som Försvarsmakten är i behov av att de civila skytteorganisationerna fortsätter att använda. Se ovan under punkten 3 ”Bakgrundsbeskrivning”.

Förslaget innebär samma konsekvenser som under punkten 4.1 och 4.4 ovan, d.v.s. den föreslagna ändringen av vapendirektivet skulle ha negativ inverkan på totalförsvaret och på förbandens krigsduglighet genom att försämra möjligheterna till träning och tävling för Försvarsmaktens personal och för medlemmarna i de frivilliga försvarsorganisationerna och skytteförbunden samt innebära ökade kostnader för utbildning och utveckling av metoder. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslagen.

3.5. Förvaltningsrätten i Malmö

Sammanfattning

Remissen avser EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv. Det är alltså inte i nuläget fråga om att implementera ett direktiv i nationell rätt. Förvaltningsrätten i Malmö har därför huvudsakligen fokuserat på konsekvenserna av de föreslagna ändringarna på ett övergripande plan.

Förvaltningsrätten i Malmö är generellt sett positiv till en översyn av direktivet. Mot bakgrund av syftet att förhindra att skjutvapen används vid terroristbrott och grov brottslighet får det anses angeläget att förstärka de gemensamma reglerna för vapeninnehav inom EU samt öka möjligheten till kontroll och informationsutbyte. Förvaltningsrätten ser förslagen om EU-gemensam märkning och registrering av skjutvapen samt gemensamma tekniska standarder för deaktivering av skjutvapen som positiva och ändamålsenliga.

Förvaltningsrätten ställer sig dock tveksam till bl.a. de föreslagna bestämmelserna om standardiserade läkarundersökningar, överförande av vapen i kategori B.7 till kategori A vapen samt generella femåriga tillstånd. Även om förslaget inte kommer att påverka EU:s budget kommer det – bl.a. på grund av de tidsbegränsade tillstånden – att innebära ökade kostnader för medlemsstaterna. För Sveriges del innebär även de föreslagna ändringarna i vissa hänseenden långtgående konsekvenser för enskilda. Förvaltningsrätten vill särskilt belysa följande frågor.

Synpunkter

Tidsbegränsning av samtliga tillstånd

Beträffande den föreslagna femåriga generella tillståndstiden finns anledning att ifrågasätta om det är proportionerligt att införa en tidsgräns även för sådana vapen som används för jakt och sportskytte. Att endast tillåta tidsbegränsade tillstånd kan på goda grunder antas medföra en kraftigt ökad handläggningsbörda och ökade kostnader för Polismyndigheten samt långa väntetider för den enskilde, då Sverige har ett mycket stort antal licenser för jakt och sportskytte. En sådan lösning som redan tillämpas i nuvarande svensk vapenlagstiftning, där skillnad görs mellan olika vapenslag (se 2 kap. 6 a § vapenlagen), bör vara tillräcklig även fortsättningsvis.

Rätten ställer sig vidare frågande till effekten av att tillämpa tidsbegränsade tillstånd även på organisationer, särskilt institutioner som anlägger kulturella och historiska aspekter på vapen, såsom muséer. Museivapen är redan tillståndspliktiga enligt svenska vapenlag. Det torde vidare vara mycket sällsynt att vapen som förvaras av muséer används i sådana syften som de nu föreslagna ändringarna i direktivet är tänkta att motverka.

Destruering av vapen som tillhör och kommer att tillhöra kategori A

Förvaltningsrätten ställer sig vidare frågande till om det är proportionerligt att de museivapen som kommer att tillhöra kategori A (även nuvarande kategori B.7 som överförs till denna kategori genom förslagets artikel 1 p. 13) ska destrueras. Det saknas underlag som tyder på att museivapen missbrukas i sådan utsträckning att det kan rättfärdiga att sådana skjutvapen som kan anses ha ett kulturellt värde förstörs. Det är vidare oklart vem som ska bära kostnaderna för detta och huruvida de föreslagna reglerna är förenliga med rätten till egendom och rätt till ersättning vid expropriation (jfr 2 kap. 15 § Regeringsformen och artikel 17 i EU:s rättighetsstadga).

Samma problematik kan komma att uppstå beträffande enskilda personer som idag innehar sådana skjutvapen som nu omfattas av kategori B.7, men som kommer att överföras till kategori A. En stor del av dessa vapen är typiska jakt- och sportskyttevapen. De föreslagna bestämmelserna kommer att få långtgående konsekvenser för såväl enskilda tillståndshavare som föreningar som bedriver den typen av verksamhet. Enligt förvaltningsrättens mening skulle det vara önskvärt med en konsekvensanalys över hur dessa verksamheter kommer att påverkas.

Klassificering av vissa halvautomatiska skjutvapen

Bestämmelsen om ”halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism” (förslagets artikel 1 p. 13) är otydlig till sin utformning, då det inte framgår hur denna klassificering ska göras. Förvaltningsrätten anser att den innebär ett stort mått av godtycklighet. Vidare borde det rimligtvis vara funktionen och effekten av skjutvapnet som ska vara avgörande och inte dess utseende.

Läkarundersökningar

Förvaltningsrätten ställer sig tveksam till bestämmelsen om standardiserade läkarundersökningar för utfärdande och förnyande av tillstånd. Bestämmelsen är otydlig då det inte framgår vilken typ av läkarintyg som åsyftas och inte heller om det krävs någon särskild läkarkompetens – är det fråga om en undersökning av det fysiska hälsotillståndet eller krävs en psykologisk utvärdering?

Det framgår vidare inte vem som ska stå för kostnaden för läkarundersökningen och inte heller hur gammalt intyget ska få lov att vara. Beträffande organisationer som innehar tillstånd och institutioner som anlägger kulturella och historiska aspekter på vapen är det även oklart vem som är tänkt ska genomgå den standardiserade läkarundersökningen. Förvaltningsrätten vill i detta sammanhang framhålla den svenska regleringen som kräver att läkare måste anmäla till Polismyndigheten om de bedömer att en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha skjutvapen (6 kap. 6 § vapenlagen).

Utökad informationsutbyte mellan medlemsstaterna

När det gäller det föreslagna informationsutbytet mellan medlemsstaterna anser Förvaltningsrätten i Malmö att en sådan möjlighet är önskvärd. Det framgår emellertid inte vilket underlag som kommer att finnas tillgängligt i registret; ett beslut om avslag kan antas innehålla inform-

ation som är känsligt ur ett integritetsperspektiv, särskilt om tanken är att också information från de standardiserade läkarundersökningarna ska ingå i underlaget. För att försäkra att integritetskänslig information inte röjs i onödan eller på ett otillbörligt sätt finns det även andra aspekter kring det EU-gemensamma registret som bör konkretiseras, exempelvis när sökningar ska få lov att göras, vilka myndigheter som ska vara behöriga att göra sökningen samt utifrån vilka sökparametrar som ska vara tillåtna. Det bör även undersökas hur en registreringsdatabas på EU-nivå förhåller sig till svenska bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen.

Implementeringstid

Slutligen ställer sig förvaltningsrätten frågande till om medlemsstaterna kommer att ha en faktisk möjlighet att inom tre månader från offentliggörandet i EUT implementera de författningsändringar som är nödvändiga för att följa direktivet. Förvaltningsrätten bedömer att förslaget kommer att kräva omfattande ändringar i de svenska nationella reglerna, varför tre månader framstår som alltför kort tid.

3.6. Inspektionen för strategiska produkter

Remisstiden är enligt vår uppfattning alldeles för kort för att vi ska kunna yttra oss i sak, men vi noterar att genomförandetiden för ändringsdirektivet på tre månader är alldeles för kort och bör vara minst ett år med hänsyn till de olika stegen i den svenska lagstiftningsprocessen.

3.7. Jägarnas riksförbund

Sammanfattningsvis finner JRF att Kommissionens förslag helt missar målet och behöver fullständigt göras om. Förslaget underminerar kommissionens trovärdighet då det enbart slår mot laglydiga medborgare, orsakar kostsam administration och förslagen påverkar överhuvudtaget inte möjlighet för terrorism handlingar att genomföras.

Därför behöver kommissionens förslag om ändring av direktiv 91/477/EEG dras tillbaka i sin helhet. Förslag som har som målsättning att bekämpa terrorism och illegal handel och användning av vapen ska hanteras inom ramen för kommissionens handlingsplan mot olaglig handel i och användning av skjutvapen och sprängämnen. Före något nytt förslag läggs fram behöver konsekvensanalys göras samt samråd ske enligt normalt förfarande inom EU. Eventuella förslag som utvecklar direktivet om skjutvapen bör inriktas på att förbättra genomförande av befintlig reglering av förvärv och innehav av lagliga skjutvapen och inget annat.

Bakgrund

Strax efter de fruktansvärda terrorattackerna i Paris föreslog Europeiska kommissionen en översyn av direktiv 91/477/EEG, direktivet om skjutvapen. I förslaget sammankopplar kommissionen oförklarligt terrorism och handel med olagliga skjutvapen med lagligt innehav av skjutvapen utan att ge någon motivering. Förslaget hetsas fram och kommissionen förbigår viktiga steg i normal hantering med samråd och konsekvensanalys. Förslaget blir särskilt ologiskt då kommission själv anger att olagligt införda skjutvapen från länder utanför EU är det huvudsakliga problemet.

Kommissionens förslag verkar innebära särskilt negativa effekter för den nordiska jakten, genom att det föreslås förbud mot vissa halvautomatiska skjutvapen, borttagande av möjlighet för ungdomar att förvärva skjutvapen genom nuvarande undantag, samt genom förbudet mot distanshandel av skjutvapen för privatpersoner. JRF tar starkt avstånd mot åtgärder som slår

mot svenska och nordiska jakttraditioner och till att kommissionen underförstått sammankopplar svenska jägare med terrorism och kriminell verksamhet.

Förbud mot vissa halvautomatiska vapen

Förslaget vill införa förbud mot "halvautomatiska civila vapen som liknar militära automatvapen med automatisk mekanism" och "automatiska skjutvapen som har omvandlats till halvautomatiska". Detta förslag saknar motivering, har oklara kriterier och verkar vara resultat av symbolpolitik snarare än rationellt beslutsfattande.

Kommissionen har inte lagt fram några bevis som visar att nuvarande system inte fungerar och inga argument som visar att lagligt ägda halvautomatiska skjutvapen praktiskt och systematiskt används i terroristattacker eller i annan brottslig verksamhet. Förslaget till förbud kommer därför endast drabba ägare av lagliga skjutvapen och kommer inte ha någon som helst effekt på brottslig verksamhet.

Kommissionens förslag klargör inte vilka kriterier som gäller för likhet mellan halvautomatiska skjutvapen med automatiska skjutvapen. Genom detta införs krav på konfiskering och förstörelse av lagligt ägda vapen enbart på grund av utseende. Underförstått verkar kommissionens förslag länka likhet till magasinkapacitet, vissa kalibrar och att det kan tänkas vara enkelt att konvertera vissa halvautomatiska skjutvapen till automatiska skjutvapen.

I Sverige och övriga nordiska länder tillåts halvautomatiska vapen både för jakt och sport-skytte. Många olika viltarter jagas och olika sportskytte grenar finns, vilket gör att en mängd olika kulkalibrar används. Både löstagbara och fasta magasin tillåts. Kommissionens oklara förslag där möjlighet att byta ut magasin anges och länk till "likhet" leder till att konsekvenser inte bara kan ske i kommissionens förslag i kategori B7, utan kan även antas påverka andra skjutvapen i kategorierna B och C, något JRF emotsätter sig starkt.

Förslaget från kommissionen leder till att tusentals värdefulla och lagligt ägda skjutvapen förverkas och förstörs. Detta är ett oacceptabelt intrång i äganderätten, något som skyddas av den europeiska stadgan om grundläggande mänskliga rättigheter och den Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter.

Distanshandel

Kommissionens förslag innehåller förbud mot användning av "distanshandel" för försäljning av skjutvapen mellan privatpersoner. Det skulle innebära förbud för privatpersoner att nyttja internet, tidningsannonser, telefonsamtal, sms mm för försäljning av skjutvapen. Däremot saknar kommissionens förslag några bevis på att denna typ av handel utgör något hot mot säkerheten i EU. Hantering av vapen över landsgräns inom EU är redan strängt reglerat, medan försäljning över internet inom en medlemsstat är en fråga för den nationella kompetensen, vilket EU inte har behörighet att reglera. Kommissionens förslag är därför enbart ett slöseri med ansträngning, tid och pengar.

Ungdomar

Kommissionen anger att den vill fasa ut rätten för unga personer att äga skjutvapen. Detta skulle innebära slutet för gymnasieskolor inriktade på viltvård, skidskytte mm. Kommissionen har inte gett någon motivering i sitt förslag på totalt förbud till förvärv genom arv eller gåva för personer yngre än 18 år (köp är redan idag förbjudet för de som är yngre än 18 år). Ef-

tersom dagens regler är mycket stränga och inga bevis framläggs för att nuvarande regler är otillräckliga, eller att unga vapenägare innebär något hot mot säkerheten i EU, så finns inga skäl för att genomföra förslaget. Kommissionens förslag kommer att få allvarliga konsekvenser för unga jägare och sportskyttar samt för gymnasieskolor som specialiserat sig inom viltvård, jakt samt olika sportskyttegrenar, inklusive skidskytte. Unga personer behöver kunna äga sitt vapen, genom att andra rättsliga krav som förvaring och utlåning innebär att laglig rätt till vapen krävs.

Begränsad tid på vapenlicenser

Kommissionen föreslår att vapenlicenser ska begränsas till maximalt 5 år för kategori B skjutvapen. Även här saknas motivering till detta byråkratiska, administrativt betungande och kostsamma förslag för både medlemsstatens licensutfärdande myndighet som jägare. Förslaget är även en radikal förändring till nuvarande regelverk där beslut avseende licenser fattas av medlemsstaterna utifrån subsidiaritetsprincipen. Nuvarande rättsliga regelverk föreskriver ett lämpligt system för kontroll och möjlighet för medlemsstaterna att dra in tillstånd för innehav av skjutvapen om någon av de villkor som vid beviljandet inte längre uppfylls. Det svenska systemet uppfyller väl dessa villkor och någon ändring är inte motiverad och leder absolut inte till någon ökad effekt på terrorism handlingar.

Medicinska kontroller

Helt utan motivering föreslår kommissionen även att regelmässigt införa medicinsk kontroll i samband med utfärdande och förnyelse av godkännande för kategori B skjutvapen. Detta är ett förslag som JRF kraftfullt avstyrker, då medicinska kontroller är subjektiva, byråkratiska, kostsamma och tidskrävande samtidigt som det är ytterst tveksamt om det har någon som helst inflytande på den Europeiska unionens säkerhet. Det nuvarande systemet där licenser kan dras in om det finns faktiska indikationer på att en person är olämplig att inneha skjutvapen är tillräckligt effektiva för att uppfylla syftet och det svenska regelverket uppfyller mer än väl dessa krav.

Ljuddämpare

Kommissionen vill även i sitt förslag inkludera ljuddämpare i definitionen av väsentlig vapendel för skjutvapen med motivering att anpassa direktivet med FN's protokoll om skjutvapen. Tyvärr är kommissionens tolkning av FN's protokoll fel. Artikel 3b i FN protokollet definierar ljuddämpare som icke väsentlig del för användning av skjutvapen (enhet som enbart utformats eller anpassats för att minska ljudet orsakat av avfyrning av skjutvapen). Kommissionens felaktiga tolkning av FN-protokollet om skjutvapen tjänar inte något rationellt och skäligt syfte. Ljuddämpare används för att skydda hörsel på jägare och jakthund. Sverige bör istället förenkla nyttjandet av ljuddämpare på vapen och ta bort licenstvånget för att underlätta teknik som skyddar hörsel och därmed minska samhällskostnader kopplade till funktionshinder på grund av hörselskador.

3.8. Kammarrätten i Stockholm

Kammarrätten anser att konsekvenserna av att införa tidsbegränsade vapentillstånd och att införa obligatoriska läkarundersökningar bör analyseras ytterligare utifrån de följder ett sådant förslag kan få för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Utöver det har kammarrätten, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, inte något att erinra mot de förslag som föreslås i framställan.

3.9. Kustbevakningen

Kustbevakningen har, utifrån sitt verksamhetsområde, inga synpunkter att anföra på förslaget till ändringar i EU:s vapendirektiv.

3.10. Lunds universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen

På grund av den korta remisstiden har fakultetsstyrelsen ingen möjlighet att ge synpunkter på förslaget.

3.11. Naturvårdsverket

Sammanfattning

Naturvårdsverket avstyrker EU-kommissionens förslag att förbjuda halvautomatiska vapen för civilt bruk. Förslaget riskerar att påverka den svenska jakten och landets viltförvaltning negativt.

Naturvårdsverket avstyrker också förslaget att tidsbegränsa vapenlicenser för vapen i kategori B till maximalt fem år.

Naturvårdsverket avstyrker därutöver förslaget med att införa obligatoriska hälsoundersökningar vid ansökan om eller förnyelse av vapenlicens.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

EU-kommissionens förslag syftar till att bekämpa den illegala handeln med skjutvapen samt att bekämpa organiserad brottslighet och terrorism. Naturvårdsverket anser att flera av de föreslagna förändringarna är otydligt formulerade och dåligt motiverade. Vidare saknas en konsekvensbeskrivning.

Förbud mot vissa halvautomatiska vapen

Naturvårdsverket avstyrker EU-kommissionens förslag att för civilt bruk förbjuda vissa halvautomatiska vapen som liknar vapen med automatisk mekanism. Naturvårdsverket anser att förslaget riskerar att påverka den svenska jakten och landets viltförvaltning negativt samt att förslaget inte är formulerat på ett tydligt och rättssäkert sätt.

Naturvårdsverket anser att det är olyckligt att EU-kommissionen vill förbjuda halvautomatiska vapen av ett visst utseende. Vi anser att det bör vara vapnets funktion och inte dess utseende som styr ett eventuellt förbud. Nuvarande förslag till direktivtext lämnar mycket stort utrymme för tolkning och riskerar att omfatta samtliga halvautomatiska jaktvapen.

I Sverige är halvautomatiska hagelgevär och kulgevär tillåtna att använda för jakt under de förutsättningar som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om jakt och statens vilt; (NFS 2002:18).

Föreskrifterna för halvautomatiska kulgevär skärptes också så sent som 2010. Detta medförde ytterligare inskränkningar avseende halvautomatiska kulgevär, bland annat blev det som användes i Norge 2011 förbjudet i Sverige redan 2010.

Regleringen för halvautomatiska jaktvapen är både detaljerade och i flera avseenden långtgående. Bl.a. begränsas magasinshöjden för kulgevär till fem eller två skott beroende på

vilken viltart som jagas. För hagelvapen är kapaciteten begränsad till två skott i magasinet och ett i loppet.

Halvautomatiska jaktvapen är viktiga för svensk jakt och viltförvaltning. Vapentypen är vanlig inom den svenska jägarkåren och Naturvårdsverket bedömer att ungefär en femtedel av landets jägare äger och använder dessa vapen. Ett halvautomatiskt skjutvapen använder vapnets rekyl eller gstryck till att ladda om vilket minskar det obehag som rekylens mot jägarens/skyttens axel medför. Detta gäller särskilt mindre/lättare personer (ofta ungdomar och kvinnor). För personer med ett funktionshinder kan ett halvautomatiskt vapen vara helt nödvändigt då skjutställningen p.g.a. handikappet kan behöva anpassas och rekylens därmed bli svårare att hantera.

Antalet vildsvin och dovhjort, båda arter som oftast lever i flockar/grupper, har ökat kraftigt. Vid jakt efter dessa arter är det ofta särskilt värdefullt med möjligheten till ett snabbt andra och tredje skott. Med halvautomatiska gevär gör den halvautomatiska omladdningen det möjligt att hålla kvar siktbilden och den mindre rekylens kan förbättra träffsäkerheten.

Sammantaget bidrar detta även till att minska risken för att utsätta vilt för onödigt lidande. Halvautomatiska vapen är särskilt värdefulla vid eftersök inte minst avseende trafikskadat vilt.

Införande av tidsbestämda vapenlicenser

Naturvårdsverket avstyrker förslaget att tidsbegränsa vapenlicenser för vapen i kategori B till maximalt fem år. Naturvårdsverket bedömer att förslagets förväntade nytta inte står i relation till de kostnader och det administrativa merarbete som förslaget medför. Naturvårdsverket anser att det skulle leda till oklara vinster och innebära relativt stora kostnader för polismyndigheten och landets vapenägare. Sannolikt skulle det medföra att 10000-tals vapenägare årligen måste förnya sina vapenlicenser.

Naturvårdsverket kan konstatera att det redan med dagens regler, när en vapenlicens gäller tills vidare för gevär, i delar av Sverige är/varit flera månaders väntetid för att få vapenlicens.

Hälsoundersökning

Naturvårdsverket avstyrker EU-kommissionens förslag att införa obligatorisk och ospecificerad hälsoundersökning vid ansökan om eller förnyelse av vapenlicens. Naturvårdsverket anser att förslagets förväntade nytta inte står i relation till kostnader och ökad administration som det medför. Läkare i Sverige har redan idag en skyldighet att till polisen rapportera de patienter som av medicinska skäl anses vara olämpliga som vapeninnehavare. Detta krav skärptes för några år sedan.

Naturvårdsverket kan inte se att detta förslag skulle bidra till den minskning av illegal användning av skjutvapen som eftersträvas. Däremot innebär det relativt stora kostnader, inte minst administrationen. Det finns i Sverige cirka 600 000 vapenägare och om dessa skulle förändra eller förlänga sitt vapeninnehav vart sjätte år blir det i storleksordningen 100 000 personer som varje år måste genomgå hälsokontroller.

Naturvårdsverket kan konstatera att det inte av förslaget framgår om kostnaden för hälsokontrollerna ska belasta sjukvården, polisen eller vapenägaren/sökanden.

Övriga förslag

Ytterligare ett förslag som kan medföra onödiga komplikationer för svenska vapenägare är förbudet mot handel med vapen med hjälp av medel för distanskommunikation. Ett förverkligande av förslaget skulle medföra onödig exponering av skjutvapen om överlåtare och köpare alltid måste genomföra ett fysiskt möte då de geografiska avstånden inte sällan är betydande. Vidare är det tveksamt om dagens väl fungerande vapenauktioner här i Sverige skulle vara möjliga om förslaget genomförs.

Det viktiga är att ansvariga myndigheter har lagstöd för att ställa tillräckliga krav på förmedling av tillståndspliktiga skjutvapen/vapendelar över nätet.

3.12. Polismyndigheten

Polismyndigheten är till största delen positiv till ändringsförslagen.

Utvecklad och enhetlig registrering gör det lättare för medlemsländerna att förebygga och bekämpa olaglig handel med skjutvapen. Det är viktigt att kontrollen över vapen med stor eldkraft förstärks. Polismyndigheten ser även positivt på en mer ingående märkning av skjutvapen och att krav på att vapenhandlars och vapenmäklars försäljning/förmedling ska omfattas av de nationella registren införs. Förbättrad vapeninformation och kontroll innebär ökade möjligheter för polisen att utreda gränsöverskridande brottslighet med skjutvapen. Myndigheten ser det som särskilt angeläget att, såsom föreslås, ytterligare utveckla och förbättra informationsutbytet gällande skjutvapen inom EU.

Polismyndigheten avstyrker förslaget att regelmässigt tidsbegränsa tillstånd för innehav av skjutvapen i högst fem år. Myndigheten ser istället att förslaget bör ändras så att det införs gemensamma krav i medlemsländerna att regelbundet följa upp och kontrollera vapeninnehavarnas lämplighet och behov av vapen.

Vapenhandlare, vapenmäklare och distanshandel

Försäljning av vapen och vapendelar genom distanshandel är svårt att kontrollera, vilket främjar olaglig vapenhandel. En skärpt och förtydligad reglering för vapenförmedling via t.ex. internet är därför viktig för att förebygga och motverka olagliga vapenöverlåtelser. En person som idag ämnar köpa illegala vapen kan till exempel via internet komma i kontakt med en säljare via olika hemsidor. Det finns också marknadsplatser på internet där illegala vapen saluförs mer dolt. Dessa försäljningskanaler finns på det som brukar kallas för ”the dark web”, krypterade internetsidor som endast går att nå via särskilda webbläsare t.ex. The Onion Router (TOR)-läsare.

Svensk polis har tillsammans med federala amerikanska myndigheter och Tullverket identifierat flera köpare i Sverige som beställt automatvapen och enhandsvapen från dolda internetsidor i USA. Vapnen har skickats som postförsändelser från fingerade avsändare. För att undgå upptäckt har vapnen gömts inuti andra varor (se vidare om detta i Polisens och Tullverkets redovisning av åtgärder för att minska införsel av illegala skjutvapen, RKP 060-7828/12, avsnitt 3.2.4 sid 17).

Förmedling av vapen där mäklaren inte har fysisk befattning med vapnen är svår att kontrollera. Polismyndigheten anser därför att sådan förmedling i första hand inte ska vara tillåten.

Om sådan förmedling ändå ska godtas bör det vara krav på tillstånd för verksamheten och att säljaren är en identifierbar person med registrerade personuppgifter som gör det möjligt att spåra säljaren, samt att alla förmedlingsåtgärder ska bokföras.

Halvautomatiska skjutvapen som liknar vapen med automatisk mekanism förbjuds
Polismyndigheten tillstyrker förslaget.

Enligt svensk gällande rätt ska polisen endast bevilja licens för jaktändamål för halvautomatiska kulgevär som ursprungligen är konstruerade och tillverkade för jakt och som liknar konventionella, manuellt omladdade kulgevär för jakt. Sådana tillståndsgivna vapen torde i normalfallet enligt Polismyndighetens uppfattning inte samtidigt kunna likna vapen med helautomatisk mekanism.¹ Sannolikt kommer det stora flertalet av de svenska halvautomatiska gevär som idag finns för jaktändamål därför inte att beröras. Antalet halvautomatiska gevär som innehåser för målskjutning och som kan komma att omfattas av regleringen är lågt.

Formuleringen ”liknar vapen med automatisk mekanism” är otydlig. Istället bör vapnets konstruktion, funktion och verkningsgrad bedömas snarare än utseende. Polismyndigheten föreslår därför att förslaget formuleras så att det tydligt framgår att det är särskilt kraftfulla och farliga halvautomatiska gevär med omotiverat hög eldkraft som ska förbjudas.

Svensk lagstiftning är idag alltför generellt utformad, vilket innebär tolkningsproblem och många överklagade beslut om avslag p.g.a. diskussion om vapens bristande lämplighet. Polismyndigheten har konsekvent hävdats att de mest kraftfulla halvautomatiska gevären inte ska tillåtas för enskilt innehav. En omotiverat hög eldkraft i relation till ändamålet med innehavet innebär att vapnen inte kan anses vara lämpliga för sitt ändamål enligt 2 kap 5 § andra stycket vapenlagen (1996:67). Polismyndigheten har meddelat avslag i ett flertal sådana ärenden. Två ärenden är ännu inte avgjorda, se mål 2865-15 och 5830-14, Kammarrätten i Göteborg.

Halvautomatiska gevär av denna typ är mer attraktiva vid grova brott än traditionella jakt- eller sportskyttegevär. De kan laddas med stora magasin som snabbt kan bytas och genom halvautomatisk omladdningsfunktion kan skytten avge många skott i snabb följd. En person som till följd av psykisk ohälsa eller drogproblem missbrukar ett sådant vapen kan relativt sett åstadkomma betydligt allvarligare skador än med ett traditionellt gevär. Ytterligare begränsningar i lagstiftningen gällande dessa särskilt kraftfulla och farliga halvautomatiska kulgevär med stora och snabbt utbytbara magasin är således nödvändigt.

Tidsbegränsning av tillstånd till högst fem år samt obligatorisk hälsoundersökning

Polismyndigheten avstyrker förslaget att regelmässigt tidsbegränsa tillstånd för innehav av skjutvapen i högst fem år. Myndigheten ser istället att förslaget bör ändras så att det införs gemensamma krav i medlemsländerna, att regelbundet följa upp och kontrollera vapeninnehavarnas lämplighet, ur såväl medicinskt som personligt hänseende, samt att fortlöpande säkerställa att behovet av vapen kvarstår. Polismyndigheten anser att intresset av en generell tidsbegränsning av tillstånd att inneha civila jakt- och sportskyttegevär inte kommer att uppväga den ökade belastningen för tillståndsverksamheten.

När det gäller personlig lämplighet gör Polismyndigheten redan idag en kontinuerlig, näst intill daglig uppföljning av svenska vapeninnehavare. Till detta kommer kravet i 6 kap 6 § vapenlagen på att läkare ska anmäla de som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjut-

¹ Regeringsrättens dom i mål 5189-09 samt Kammarrätten i Stockholm mål 9560-14.

vapen. Myndigheten anser vapenlagens reglering kontinuerligt fångar upp det väsentliga vid tillståndsgivningen och att obligatorisk förnyelse av licenserna vart femte år inte skulle någon positiv effekt vad gäller olyckor, missbruk och brott med skjutvapen.

Om det ändå beslutas att omprövning av tillstånd ska ske vart femte år anser Polismyndigheten att endast enhandsvapen och halvautomatiska kulgevär ska omfattas av regleringen.

Vapensamlare, larmvapen, signalvapen, akustiska vapen, replikor, deaktiverade vapen och ljuddämpare

Polismyndigheten ser det som angeläget att även vapensamlare inkluderas i direktivets tillämpningsområde. Vidare är det betydelsefullt att deaktiverade skjutvapen omfattas av direktivets bestämmelser samt att även ägarbyte av ett deaktiverat skjutvapen registreras. Myndigheten håller med om att deaktiverade skjutvapen i kategori A bör vara förbjudna för privat innehav. Polismyndigheten anser vidare att även ljuddämpare bör inkluderas i direktivet samt att det är väsentligt att samtliga medlemsländer vidtar åtgärder som förhindrar att larm-, signal- och livräddningsvapen omvandlas till verkliga skjutvapen. Polismyndigheten kan inte se att förslaget i dessa delar kommer att få någon större betydelse för polisens tillämpning av vapenlagstiftningen, men sett i ett EU perspektiv bör det ge positiva effekter.

3.13. Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet har inga synpunkter på det remitterade förslaget.

3.14. Riksförbundet Sveriges museer

Vi har inför svaret av remissen haft dialog med ansvariga vid Statens försvarshistoriska museer samt vid Statens maritima museer. Dock har den korta beredningstiden och julleddigheter försvårat en djupare informationshämtning bland våra medlemsmuseer.

ICOMAM, International Committee of Museums and Collections of Arms and Military History, har författat en skrivelse rörande förslaget till Europaparlamentet daterad 2015-12-02. Denna ställer sig bakom att det är viktigt med stränga regler som säkerställer kontroll över förvärvande och innehav av vapen. Dock bekymrar man sig över att medlemsmuseerna i ICOMAM inte, enligt förslaget, undantas från förslaget att göra vapnen permanent obrukbara. Museernas uppdrag är att bevara, beforska samt sprida kunskap om ett kulturarv där också vapen ingår. ICOMAM önskar därför en tydligare definition kring vad som menas med militära vapen i förslaget då den i nuvarande skrivelse innefattar exempelvis muskötter från äldre tid. ICOMAM manar till besinning i frågan då sannolikheten att vapen i museisamlingar används för brott eller terroristhandlingar är i det närmast obefintlig och måste ställas mot värdet att bevara och skapa förståelse och kunskap kring kulturarv.

RSM ställer sig bakom ICOMAM:s skrivelse utifrån museernas viktiga roll som värnare av det kulturella arvet. Det är viktigt med en tydligare skrivning utifrån det museala perspektivet också med tanke på att olika typer av museer har olika förutsättningar att garantera säkerhet i hanteringen.

3.15. Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har inga synpunkter på remissen.

3.16. Statens försvarshistoriska museer

Statens försvarshistoriska museer hänvisar till det yttrande som chefen för Armémuseum, i egenskap av ordförande för International Committee for Museums of Arms and Military History (Icomam), har skickat in till Europaparlamentet den 2 december 2015. SFHM är medlem av Icomam och står bakom de synpunkter som framförs i ovan nämnda yttrande. [Se referens från Riksförbundet Sveriges museer]

3.17. Statens maritima museer

Sammanfattning

Statens maritima museer (SMM) anser, i likhet med direktivet, att det är viktigt med strikta lagar kring vapenhantering och vapeninnehav. Direktivet är dock så omfattande att det kan försvåra för bl.a. museer med militärhistorisk inriktning att bevara och visa kulturarvet, vilket ju även inkluderar militära vapen.

SMM menar att det behövs ett förtydligande i direktivet rörande museala vapen och att undantag bör göras för de vapen som ingår i statliga museers samlingar.

SMM och Statens försvarshistoriska museer lyder under Försvarsmaktens vapenlagar och bör därför vara undantagna från direktivet.

Generella synpunkter

SMM vill framhålla att den viktigaste anledningen till att museer samlar och bevarar vapen är att dessa vittnar om den militärhistoriska utvecklingen från tidigare epoker fram till idag. Centralt för förståelsen av den historiska utvecklingen är att vapen sparas i så orört skick som möjligt för att bevara kunskapen om dem för framtida generationer. Samlingarna kan sägas vara arkiv för forskning och utbildning. Att göra dem permanent obrukbara enligt Article 1 paragraf 1i vore att för all framtid förstöra det kulturella arvet.

Synpunkter på förslaget

Skäl 4. SMM uppfattar det som något oklart vad som avses med ”Bodies concerned with the cultural and historical aspects of weapons and recognised as such by the Member State”. Avser detta enbart statliga museer, läns museer och kommunala museer eller även föreningar och privata museer som samlar och visar vapen i kategori A? Vidare anser SMM att det är otydligt vad som avses med vapen i detta sammanhang. SMM har militära vapen som stammar från medeltid till 1900-tal och det är oklart om samma regler gäller för alla kategorier av vapen, oavsett ålder.

Skäl 5. SMM bedömer att det skulle behövas ett förtydligande om museer, som insamlade organisationer, också omfattas av begreppet ”collectors”.

Skäl 8. SMM menar att det finns ett behov av ytterligare förtydliganden huruvida det föreslagna nationella vapenregistret ska omfatta alla museivapen oavsett ålder i samtliga museers samlingar.

Skäl 10. SMM är av åsikten att då statliga museer inte handlar med vapen på den öppna marknaden bör de heller inte omfattas av direktivet. Museala märkningar kan göras permanenta genom t.ex. ingravering. Annars bör modernare vapens unika delnummer användas i beskrivning och igenkännande av vapen och vapendelar.

Artikel 2, paragraf 2. SMM gör bedömningen att ett förtydligande behövs gällande huruvida statliga museer ingår i kategorin ”public authorities”.

3.18. Svenska armborstunionen

Vi har i arbetet med att besvara denna remiss läst både den engelska och svenska versionen av remisstexten. Inledningsvis kan våra synpunkter sammanfattas i en punkt som handlar om okunskap och förhastade skrivningar. I korthet kan allt som vi här kommer ta upp falla med att detta förslag inte omfattar armborst, men ändå, med de formuleringar som används i den svenska texten så är det den tolkningen inte självklar.

Första kritiken riktas till översättarna som felaktigt översätter ”firearms” till skjutvapen. Skjutvapen i svensk betydelse är alla vapen som skjuter iväg någon form av projektil medan ”firearms” bör översättas med den mer adekvata termen ”eldvapen” eller ”eldhandvapen” där projektil skjuts iväg med en antänd laddning. I den engelska texten inkluderas därmed inte armborst, pilbåge, slangbella, blåsrör mm medan i den svenska översättningen så inkluderas alla dessa vapen. Förutsatt att översättningen ändras till den mer adekvata termen eldvapen kommer våra följande synpunkter att falla, men eftersom det i detta dokument och andra liknande genomgående görs samma misstag kommer övriga punkter belysa konsekvenserna av detta för oss i Svenska armborstunionen.

Ordval (Genomgående)

Den största konsekvensen av den föreslagna termen skjutvapen i översättningen rör definitionerna av klasserna A, B, C och D. När man nu skriver skjutvapen inkluderas, bland annat, armborst. Då det utav klassningen A förbjudna vapen utläses ”ammunition med kroppsskyddspenetrerande projektiler” ligger armborstspetsar i riskzonen att klassas till kategori A. Detta då många armborstspetsar redan från medeltid togs fram just i syftet att penetrera kroppsskydd i form av harnesk och ringbrynjor. Faktum är att kroppsskydd som polis eller militär ofta använder idag inte är gjorda för att stoppa ett långt spetsigt föremål som en spik eller en spets som liknar dessa medeltida pilspetsar. Dock har de flesta pilbågar och armborst idag inte den energin som krävs men frågan kvarstår om projektilen inte är kroppspenetrerande även om vapnet inte klarar av att skjuta det?

Definition (Sid 7)

Även i definitionen av halvautomatiska och repeterande skjutvapen haltar resonemanget. Detta eftersom det finns pilbågar som liknar armborst, där det varje gång man drar i avtryckaren avgår en pil från ett magasin. Och i detta fall är denna pilbåge både halvautomatisk och repeterande i enlighet med denna definition. Vi förstår av den engelska texten att detta inte är avsikten men med tanke på att armborst i Sverige räknas som ett vapen i lagens mening och därmed klumpas ihop med andra eldvapen medan det i större delen av Europa inte räknas som ett licenspliktigt vapen så krävs det ett klagörande av definitionen.

Försvårande: för vem? (Framför allt sid 9)

I texten framgår att EU vill försvåra för den illegala vapenhandeln men många av åtgärderna är riktade åt totalt motsatt håll - mot den lagliga delen av vapen användandet i EU. Att minska licensernas giltighet till fem år eller förbjuda handel av vapen via hemsidor är ett hårt slag mot den lagliga användningen av vapen men berör i liten utsträckning den illegala verksamheten. Att föreslå en tidsbegränsning av licenser samtidigt som man i princip slår undan all möjlighet att sälja vapnen vidare skapar problem. För oss skulle det innebära att det bara skulle finnas en kanal för försäljning av andrahandsvapen eftersom det bara finns en återförsäljare av armborst i Sverige, och eftersom handeln är liten så är det tveksamt om någon an-

nan kommer att få tillstånd. Detta skulle försvåra för skyttarna och eliminera all andrahandsförsäljning av vapen och monopolisera handeln av armborst i Sverige.

Övrigt (andra delar av direktivet 91/477/EEG)

Det vore önskvärt med en harmoniserad syn på vapen och vapenlicenser inom EU. Det skapar ett stort problem att Sverige har licenser på armborst när de flesta andra länder i EU inte har detta. Inte minst då denna obalans gör det omöjligt för armborstskyttar att få skjutvapenpass för sitt vapen vilket i sin tur innebär att alla EU-medborgare (utom Nordbor*) måste söka tillfällig licens för sitt armborst för att få komma till tävlingar i Sverige. Detta i sin tur försvåras då de inte kan visa upp en licens från sitt hemland samt av det faktum att de flesta armborsttillverkare inte använder sig av tillverkningsnummer.

*Nordbor kan fritt ta med sitt armborst till Sverige genom det nordiska samarbetet vilket gör att finländare inte ens behöver licens på sitt vapen eftersom det är licensfritt i Finland, de har bara behövt göra en anmälan vid gränsen.

Slutord

Vi vill poängtera vikten av att förhindra och försvåra den illegala användningen och handeln av vapen. Dock ser vi i detta förslag en oroande utveckling i att denna strävan framför allt drabbar och försvårar för den lagliga verksamheten och att flera av förslagen kan leda till en ökad kostnad för samhället genom att licenser skall förnyas alternativt att lagliga vapen skall beslagtas istället för att dessa resurser används för att försöka få bort de vapen som finns utanför det lagliga systemet. Vi vill påpeka att det aldrig oss veterligen har inträffat att ett lagligt licensbelagt armborst har används i någon form av brott eller hot i Sverige eller i EU.

3.19. Svenska dynamiska sportskytteförbundet

Inledning

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet konstaterar att kommissionens förslag, om det antas, innebär slutet för vår idrott. Det är en unik åtgärd som föreslås – så vitt vi känner till har inga sporter blivit förbjudna på likande sätt. EU-kommissionen bör återkalla sitt förslag.

Förslaget från kommissionen är illa underbyggt då det motsäges av kommissionens egen utredning liksom av tillgänglig forskning. På många ställen är förslaget formulerat så det svårliken går att utläsa var väsentliga gränsdragningar föreslås. Förslaget kan inte förväntas ha någon effekt gällande det uppgivna syftet att motverka illegala vapen och terrorism. Detta hade framgått ifall kommissionen gjort en konsekvensanalys vilket de är skyldiga att göra men inte har utfört. Kommissionen menar att förslaget lades med brådska men i realiteten har förslaget varit under utarbetande sedan 2013.

Förslaget är oförenligt med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen föreslår exempelvis att det i medlemsländernas nationella vapenlagstiftning skall infogas en hänvisning till direktiv 91/477/EEG vilken i sin tur genom 258/2012 (IP/12/225) är underställd ett FN-protokoll. Kommissionen avser i praktiken, genom förslaget, göra nationella riksdagar och parlament underställda ett FN-protokoll vilket är ett övertramp av subsidiaritetsprincipen.

Kommissionens slutsats att direktivet saknar budgetkonsekvenser kan svårliken stämma. Om förslaget skulle antas i sin helhet kommer betydande kostnader uppstå. Några av dessa kostnader är; upprättande och löpande uppdatering av flera nya register, löpande mentaltester av tiotals miljoner innevånare i EU samt ersättning för miljontals konfiskerade vapen.

Förbundets uppfattning är att implementering av gemensamma unionsregler för de tekniska specifikationerna vilka definierar hur deaktivering av ett vapen skall gå till är viktigt i kampen mot terrorism. Beslut om detta fattades av EU redan 1991 och även 2008 varför det framstår som egendomligt att besluta om samma sak en tredje gång.

Dynamiskt Skytte i Europa

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet verksamhetsutövande lyder, sedan förbundets grundande i Sverige 1977, under International Practical Shooting Confederations (IPSC) regelverk med fler än 100 anslutna regioner (länder) över hela världen. Idag finns disciplinen representerad i samtliga länder inom Europeiska Unionen. Vi dynamiker riskerar att drabbas hårt av förslaget. Det nära och givande samarbete inom Europa som byggts upp under decennier kommer upphöra. Inget europeiskt land kommer ges möjlighet att delta i eller anordna de omtyckta och prestigefyllda mästerskap som varje år roterar till ett nytt värdland. Det är en unik åtgärd som föreslås – så vitt vi känner till har inga sporter blivit förbjudna på likande sätt.

Under 2015 har det hållits hundratals dynamiska tävlingar i hela Europa. Dynamiskt skytte är, i Sverige, såväl en officiell försvarsmaktsidrott som en officiell polisidrott där respektive myndighet har var sitt årliga tjänstemästerskap, endast öppen för anställda vid Polismyndigheten eller vid Försvarsmakten. (Övrig tid tävlar alla tillsammans). Dynamiska Sportskytteförbundet organiserar och bemannar dessa tävlingar. Vid Nordiska och Europeiska Mästerskap är deltagandet stort. VM hålls var tredje år och 2011 var Grekland värdland. 2017 kommer Frankrike vara värdland.

Vårt fortsatta internationella samarbete och tävlande där vi framgångsrikt representerat Sverige sedan 1977 riskerar omöjliggöras. Denna utveckling vore olycklig då våra medlemmar tillsammans med andra idrottsmän och kvinnor i andra discipliner ex luftpistol, skeet och skidskytte är omtyckta och respekterade i övriga världen. Dynamiskt skytte är populärt i Europa.

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet anser att tävlingsskytte med halvautomatiska vapen skall få fortsätta utvecklas.

Förslaget äventyrar samarbetet med Svenska Försvarsmakten

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet har sedan flera år ett samarbete med Försvarsmakten där förbundet understödjer Arméns vapenofficer/FM vid såväl centrala som lokala skjutinstruktörsutbildningar genom att tillhandahålla absolut spetskompetens avseende skjutteknik och handhavande för både pistol och gevär.

Årligen arrangerar förbundet försvarsmaktsmästerskap i dynamiskt skytte med pistol och gevär. Utöver detta anordnar förbundets lokala föreningar matcher – ofta i samarbete med förband i närheten - där FM-personal kan delta med sina tjänstevapen. Just denna möjlighet att kunna träna och tävla på fritiden med tilldelade tjänstevapen på ett ändamålsenligt sätt är ett mycket efterfrågat komplement i dagsläget, då både tid och tillgång till skjutbanor/skjutfält inte räcker till för att FM-personalen ens ska kunna upprätthålla skjutskicklighet på tjänstetid – än mindre att utveckla den.

Den Svenska Försvarsmakten har informerat oss om att civilt skytte med halvautomatiska vapen är viktigt för Sveriges totalförsvar samt för att upprätthålla hög nivå på förbandens

duglighet. Detta sker genom löpande tävlingsverksamhet, utbildning och kompetensutveckling.

Dessa samarbeten skulle nödgas avbrytas om direktivet röstas igenom, och sammantaget innebär detta således att direktivet inverkar menligt på Sveriges försvarsförmåga.

Inställning till förbud mot Dynamiska skytte i närområdet

Förbundet har tagit del av grannländernas regeringars svar som hittills skickats till EU angående kommissionens förslag om ändring av direktiv 91/477/EEG. Av våra grannländer har fem svarat och ingen - varken Norge, Finland, Estland, Litauen eller Tyskland stödjer Kommissionens föreslagna förbud mot halvautomatiska vapen. Vi finner de synpunkter som lagts fram av grannländerna som mycket sakliga och välgrundade. Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet hoppas att både en nordisk samsyn och europeisk samsyn kan nås i frågor kring vapenlagstiftningen på den här punkten.

[I remissvaret inkluderas förslaget lagtext med förbundets kommentarer, knappt 13 sidor.]

3.20. Svenska jägarförbundet med flera

[Remissyttrandet är undertecknat av företrädare för Svenska jägareförbundet, Svenska skyttesportförbundet, Svenska skidskytteförbundet, Svenska pistolskytteförbundet, Svenska dynamiska sportskytteförbundet; i yttrandet kallat "förbunden".]

Förbunden anser att EU-kommissionen bör återkalla sitt förslag ("förslaget") för att göra nödvändig konsekvensanalys och konsultera berörda parter. Om det efter denna process föreligger behov av ett ändringsförslag så får EU-kommissionen utarbeta ett sådant för behandling inom EU på föreskrivet sätt.

Nuvarande förslag kan inte läggas till grund för beslut av följande skäl:

- Probleminventering, konsekvensanalys och konsultation saknas.
- Förbudet mot vissa halvautomatiska vapen är inte proportionerligt, rättssäkert och strider mot svensk grundlag och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Förbudet mot distansavtal för privatpersoner är inte proportionerligt och därtill överflödigt. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Förbud för vapeninnehav av personer under 18 år skulle drabba gymnasieundervisning avseende jakt och skytte helt omotiverat, och är därför oproportionerligt. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser skulle leda till onödig administration med höga kostnader för samhället och ännu längre handläggningstider, utan någon säkerhetsvinst. Förslagen strider därför mot proportionalitetsprincipen och torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Ljuddämpare ska inte ses som en väsentlig vapendel eftersom den inte behövs för att avfira ett vapen. Något sådant krav finns inte heller enligt FN-protokollet, vilket felaktigt påstås i förslaget.

Förbunden får dessutom anföra följande närmare kommentarer angående de olika skälen varför förslaget bör återkallas.

Konsekvensanalys och konsultation

Kommissionen anger i sitt förslag att konsultation skett avseende förslaget. Såvitt vi kan bedöma har detta endast skett avseende deaktivering, som är en separat beslutad förordning inom EU och har inte avsett de frågor som lagts fram och här kritiserats. EU-kommissionen anger själva i sina pressmeddelanden m.m. att förslagen varit föremål för behandling inom EU-kommissionen i två år. Att det inte skulle funnits möjlighet att göra en konsekvensanalys i enlighet med gällande regler för att frågan är av akut karaktär är därför inte trovärdigt.

EU-kommissionens syfte uppges vara att bekämpa terrorism och illegal vapenhandel. Förslaget till ändringar av vapendirektivet har dock inget med terrorism och illegal vapenhandel att göra eftersom sådana handlingar redan är förbjudna enligt respektive lands lagstiftning. De enda som kommer att påverkas av det framlagda förslaget är de som innehar legala vapen samt de myndigheter som administrerar de senare. Förbunden anser det anmärkningsvärt och ytterst beklagligt att EU-kommissionen blandar ihop illegala vapen och kriminell användning av dessa med de legala vapen som finns ute i samhället. Av denna anledning bör en probleminventering göras.

Det är förbundens bestämda uppfattning att en probleminventering, heltäckande konsultation samt konsekvensanalys måste ske innan ett eventuellt förslag kan behandlas. Nödvändigheten av detta framgår om inte annat av nedanstående kritik mot förslaget.

Förbud mot halvautomatiska vapen

Kommissionen föreslår bl.a. att vapen i kategori B7 ska överföras till kategori A. Det innebär ett förbud mot sådana vapen och, i enlighet med förslaget, destruktion av dessa (se sid 16 i EU-kommissionen förslag). Ett vapen i kategori B7 är ”Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism”. Vad denna skrivning innebär är oklart, luddigt och högst subjektivt. Ett vanligt halvautomatiskt jaktvapen är ämnat för civilt bruk och uppfyller därmed första delen i B7. Mekanismen i ett halvautomatiskt vapen följer samma princip som ett helautomatiskt, dvs. gastrycket som uppstår vid avlossat skott gör att vapnet laddas om automatiskt direkt efter ett skott. Ett halvautomatiskt vapen kräver dock att skytten trycker en gång på vapnets avtryckare för att ett skott ska avlossas medan skytten med ett helautomatiskt vapen kan hålla in avtryckaren för att samtliga skott i magasinet ska avlossas automatiskt. Halvautomater har tillverkats för att skott inte ska kunna avlossas automatiskt utan att släppa avtryckaren. Mekanismen hos en halvautomat liknar därför mekanismen hos ett helautomatiskt vapen. Det som återstår för att skilja mellan dessa blir därför utseendet på vapnet. I praktiken är detta omöjligt.

Den enda vägledning som EU-kommissionen förslag ger är att det i preambel 9 hänvisas till halvautomater med stora magasin samt halvautomatiska vapen som lätt kan konverteras till helautomatiska. Genom referensen till magasinskapacitet o.s.v. grumlas i själva verket gränsen till kategori B4 (”Halvautomatiska långa skjutvapen, vars magasin och patronläge tillsammans kan hålla mer än tre skott”) och B5 (”Halvautomatiska långa skjutvapen, vars magasin och patronläge tillsammans inte kan hålla mer än tre skott och där laddningsmekanismen kan tas bort eller det inte är uteslutet att vapnet med hjälp av vanliga verktyg kan omändras på sådant sätt att magasin och patronläge tillsammans kan innehålla mer än tre skott.”) som ska vara fortsatt tillåtna men förutsätta tillstånd. Samtliga långa vapen i kategori B7 uppfyller i princip också kraven i B4 eller B5. Så länge vapnen ligger i samma kategori (B) så är det inga problem med gränsdragningen men när förslagets konsekvenser antingen blir att vapnen konfiskeras eller fortsätts vara tillåtna ställs frågan på sin spets.

I praktiken kan samtliga halvautomater med löstagbart magasin (B4 & B5) förses med ett stort magasin. I Sverige fanns det, enligt uppgift från polismyndigheten den 3 december 2015, 31 242 halvautomatiska kulgevär för jakt. I princip har alla löstagbart magasin. Uppskattningsvis finns ungefär samma antal halvautomatiska hagelgevär för jakt. Till detta ska räknas sportskyttevapen och därmed stiger siffran betydligt. Även halvautomatiska enhandsvapen omfattas potentiellt av förslaget. De utgör den helt dominerande delen av tävlingsvapnen inom dessa grenar och är sannolikt långt flera än gevären. Ungefär vart femte nytt jaktvapen som säljs idag är en halvautomat. Halvautomaterna fyller en viktig funktion inom jakt. De uppskattas särskilt av vildsvinsjägare, eftersöksjägare (jägare som söker upp trafikskadat vilt - ca 47 000 eftersök genomfördes i Sverige 2014), funktionsnedsatta jägare samt jägare med lätt kroppsbyggnad som behöver ha ett vapen med mindre rekyl. Dessa jägare kan alltså förvägras ett lämpligt redskap för sin jakt. Förslaget innebär vidare slutet för flera skyttegrenar. Det är en helt unik åtgärd som föreslås – så vitt förbunden känner till har inga sporter blivit förbjudna på liknande sätt.

EU-kommissionens förslag skulle leda till en situation där en stor mängd vapen skulle konfiskeras och destrueras baserat på en lagstiftning som i allra högsta grad är subjektiv, rättsosäker och som heller inte skulle ge avsedd effekt. Därtill skulle det innebära återkallande av positiva förvaltningsbeslut samt konfiskering av egendom vilket inte är förenligt med svensk grundlag. Därtill strider förslaget med stor sannolikhet mot europakonventionen om mänskliga rättigheter och det egendomsskydd som den innehåller.

Det framlagda förslaget är mot bakgrund av de vaga och motsägelsefulla kriterierna vilka brister i rättssäkerhet samt dess långtgående konsekvenser i högsta grad oproportionerligt. Eftersom inga fakta presenterats avseende frågornas påverkan på samhandeln ligger det dessutom sannolikt utom EU:s kompetensområde enligt subsidiaritetsprincipen.

Förbud mot distansavtal för privatpersoner

Kommissionen föreslår att privatpersoner inte längre ska få sälja eller köpa vapen med hjälp av medel för distanskommunikation. Däremot ska vapenhandlare få göra det. Det innebär att jägare och skyttar inte längre ska kunna sälja sina vapen via annons på internet, t.ex. på blocket eller via radannonser i fackpress. Handeln får inte heller ske med hjälp av telefon, sms eller e-post. Det enda som återstår är personlig kontakt, t.ex. genom att sätta upp ett försäljningsstånd på lämplig plats (t.ex. Sergels Torg?). Förbunden har svårt att se hur detta skulle vara en fråga som ligger inom EU:s kompetens att reglera – handel mellan privatpersoner inom Sverige har ingen påverkan på övriga EU. Förslaget innebär även i praktiken en monopolisering av överlåtelser av vapen samt att vapenhandlare tilldelas något som påminner om myndighetsövning.

Det finns inga fakta som tyder på att handel med legala vapen med hjälp av t.ex. internet skulle vara ett problem. För att kunna köpa vapen måste det alltid finnas ett tillstånd. Ett tillstånd förutsätter en polisiär prövning av den person som ska köpa vapnet. Det är rätt ordning eftersom det främst är personer som innehar vapen som måste kontrolleras, inte metoden. För Sverige, som har långa avstånd, skulle detta innebära ett stort problem för jägare och skyttar bosatta på landsbygden. Den vapenhandel som eventuellt kan ha en gränsöverskridande karaktär, d.v.s. export av vapen från Sverige till annat medlemsland samt import till Sverige från ett annat medlemsland, är enligt gällande regelverk också reglerat med krav på godkännande från myndigheterna i respektive land.

Förbunden ser inte att kriminalisering av själva försäljningsmetoden utöver kriminaliseringen av försäljning utan tillstånd, tillför något i polisens brottsbekämpande arbete. Om det redan är olagligt att sälja vapen utan tillstånd kommer inte fler personer att lagföras bara för att försäljningsmetoden också kriminaliseras. Det som behövs för att stoppa illegal vapenhandel är mer resurser till polis och tull samt bättre arbetsmetoder. Förslaget i denna del har, förutom att vara direkt överflödigt, brister även i proportionalitet.

Förbud för vapeninnehav av personer under 18 år

Idag kan minderåriga endast förvärva vapen genom särskilda regler. I vapendirektivet är det idag specificerat att en minderårig måste ha en förälders tillstånd för förvärv och innehav. EU-kommissionen föreslår att minderåriga fortsättningsvis ska kunna inneha vapen men inte förvärva vapen. I praktiken innebär det att minderåriga inte längre heller kan inneha vapen eftersom det inte går att inneha ett vapen utan att först förvärva det.

Förbunden är positiva till dagens system med en generell 18-års gräns för vapen men med möjlighet till undantag med förälders tillstånd. I praktiken beviljas sådana tillstånd endast för elever på naturbruksgymnasiernas jaktlinjer samt elever på skytte- eller skidskyttegymnasier. Dessutom kan unga lovande tävlingsskyttar inom pistol- och annat sportsskytte under vissa förutsättningar erhålla tillstånd. Förslaget skulle troligen innebära slutet för dessa utbildningslinjer. Det finns inga studier eller fakta som visar på att dessa vapeninnehav utgör ett problem. Förslaget strider därför mot proportionalitetsprincipen och sannolikt även subsidiaritetsprincipen eftersom ingen påverkan på samhandeln påvisats.

Obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser

I förslaget föreslås ett system med maximalt 5-åriga vapenlicenser. Förslaget är otydligt skrivet och därför är det inte klart exakt vilka vapen som avses. Inga skäl till förslaget anförs. Förbundens tolkning är att det omfattar vapen i kategori B, men det kan inte uteslutas att det omfattar samtliga vapen. Idag gäller svenska vapenlicenser, för de flesta vapen, tillsvidare eller tills vapenlicens återkallas. Införande av 5 års licenser skulle innebära en mycket utökad byråkrati. I Sverige har polisen redan idag stora problem med handläggningstiderna för vapenlicenser och detta förslag skulle ytterligare förlänga dessa, särskilt om ett system med obligatoriska läkarkontroller skulle införas samtidigt. Justitieombudsmannen har redan flera gånger riktat allvarlig kritik mot polisen på grund av för långa handläggningstider. Förslaget om 5-åriga licenser bör strykas och polisens resurser bör istället användas till att förebygga och beivra brott. Förslaget strider således mot proportionalitetsprincipen.

Det föreslås vidare att medlemsstaterna ska införa läkarkontroller vid beviljande och förnyelse av vapenlicenser. Detta sker utan att det påvisas några faktamässiga skäl eller fakta som påvisar ett behov av sådana läkarkontroller. Förbundet ser detta som ett kollektivt och kränkande misstänkliggörande av vapenägarna. Såvitt känt finns det inga exempel på händelser där en innehavare av ett lagligt vapen skulle utfört illegala handlingar i ett annat land p.g.a. medicinska skäl. Det kan inte anses som ett gränsöverskridande problem och därmed strider förslaget även mot subsidiaritetsprincipen. Istället bör dagens system med läkarnas obligatoriska rapportering av patienter som bedöms olämpliga som vapeninnehavare implementeras mer konsekvent. T.ex. saknas idag kriterier för hur sådana bedömningar ska göras.

Ljuddämpare

Förslaget att klassificera ljuddämpare som en ”väsentlig vapendel” är tekniskt felaktigt. En ljuddämpare har ingen roll för att ett vapen ska fungera – d.v.s. att ett skott ska kunna avlossas. Det enda den gör är att dämpa knallen vid avlossat skott. Dessutom kan inte en ljuddäm-

pare klassificeras efter det vapen den ska monteras på, något som förslaget dock utgår från. En ljuddämpare kan passa på olika vapen i olika kategorier eftersom det enbart är gängans mått och kalibern som avgör till vilket vapen den passar. EU-kommissionen anger även att förslaget är motiverat av FN:s vapenprotokoll. Detta är fel. Sannolikt beror EU-kommissionens uppfattning på en felaktig språklig tolkning av Artikel 3b i FN:s vapenprotokoll.

3.21. Svenska mångkampsförbundet

Sammanfattning

Svenska Mångkampsförbundet ("Förbundet") menar att EU-kommissionen bör återkalla sitt förslag ("förslaget") för att göra nödvändig konsekvensanalys och konsultera berörda parter. Skulle en sådan analys resultera i behov av ändringar av direktivet får EU-kommissionen utarbeta ett sådant för behandling inom EU på föreskrivet sätt. Ett sådant förslag måste då inriktas mot kriminell hantering av illegala vapen, inte mot idrottsutövares och andra civilas innehav och hantering av legala vapen.

Förslaget är i sin nuvarande form inte proportionerligt, rättssäkert och strider mot svensk grundlag och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Det strider också mot tillgänglig forskning samt mot den utvärdering av direktivet som EU gjorde 2014. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.

Förslaget kan inte väntas ha någon effekt mot kriminellas eller terroristers vapenhantering men skulle ha mycket allvarliga konsekvenser för svensk idrott. Svenska Mångkampsförbundet avstyrker därmed förslaget i sin helhet.

Nedan beskrivs bakgrunden till förbundets ställningstagande med förtydliganden av grunderna till ställningstaganden för relevanta punkter.

Bakgrund

Förslagets syfte påstås vara bekämpning av kriminellas ("terroristers") hantering av illegala vapen. Förbundet finner det därmed anmärkningsvärt att de åtgärder som förslås i princip utan undantag, inriktar sig mot legala vapenägares, exempelvis idrottsmän och -kvinnors, vapeninnehav och vapenhantering. Ett förslag som baserats på forskning och empiri skulle sannolikt ha resulterat i helt andra åtgärder – exempelvis åtgärder mot smuggling.² Sådana forsknings-

² Den forskning om refereras i EU:s utvärdering av vapendirektivet 2014 bekräftar detta och det måste således antas vara känt för kommissionen att de förslag som de lägger fram inte är ändamålsenliga. I utvärderingen refereras ren rad studier om vapentillgång och kriminell verksamhet. Amerikanska National Academy of Sciences uppdrogs exempelvis 1999 att undersöka vad forskningen kunde säga om effektiviteten hos olika vapenregleringar. 2004 blev de klara med undersökningen och de hade då gått igenom 253 vetenskapliga artiklar, 99 böcker, 43 offentliga publikationer, samt gjort viss egen originalforskning. Deras slutsats var att de inte kunde "hitta någon vapenreglering som hade reducerat våldsbrottslighet, självmord eller olyckor med vapen." En annan metastudie utförd av kriminologen Gary Kleck vid Florida State University fann att det i forskningen "Saknades konsistent signifikant samband mellan vapenäggande och våldsbrottslighet, för (1) USA över tid, (2) amerikanska städer, (3) counties inom Illinois, (4) landsdelar som England, amerikanska delstater, (5) amerikanska regioner, (6) länder, (7) befolkningssubgrupper". Samma sak har studerats av kriminologen professor Don Kates och nationalekonomen Professor Gary Mauser 2004 s 665. De fann att: "There is no evidence anywhere to show that reducing the availability of firearms in general likewise reduces their availability to persons with criminal intent, or that persons with criminal intent would not be able to arm themselves under any set of general restrictions on firearms." Se National Research Council (2005) Firearms and Violence: A Critical Review (Committee to Improve Research Information and Data on Firearms). Charles F. Wellford, John V. Pepper, and Carol V. Petrie (eds.). Committee on Law and Justice, Division of Behavioral and Social Sciences and Education. Washington, DC: The National Academies Press, Gary Kleck. 1997. Targeting Guns: Firearms and their Control. Hawthorne,

baserade åtgärder skulle till skillnad mot förslaget inte heller påverka den civila lagliga vapenhanteringen.

Detta hade sannolikt framkommit om kommissionen följt EU:s egna föreskrifter och innan förslaget lades fram gjort en konsekvensanalys. En sådan hade samtidigt sannolikt visat att förslaget haft oacceptabla konsekvenser för idrotten och att det därmed skulle ha visat sig strida mot proportionalitetsprincipen.

Förslaget har i föreliggande form stora brister och det är i delar så oskickligt skrivet att det inte klart går att utläsa vilka vapen som skulle omfattas.³ Förslaget skulle innebära oacceptabel skada för svensk idrott. Bland annat skulle två idrotter (det dynamiska sportskyttet samt k-pistskyttet som utövas inom Svenska Skyttesportförbundet), tvingas upphöra helt då de redskap som där används skulle förbjudas. Därtill skulle förslaget riskera att innebära slutet för stora delar av pistolskyttet i Sverige. Enligt Svenska Pistolskytteförbundet skulle exempelvis 98 procent av de vapen de använder vid sin idrott riskera att beröras. Det är som en följd av förslagets otydlighet oklart vad förslagen skulle innebära för Förbundets verksamhet men Förbundet delar oron inom den svenska idrottsrörelsen.

Förbud mot hel- och halvautomatiska vapen

Kommissionen föreslår bl.a. att vapen i kategori B7 ska överföras till kategori A och att vapen i kategori A skall förbjudas. Det innebär ett förbud mot sådana vapen (i B7) och, i enlighet med förslaget, destruktion av dessa (se sid 16 i EU-kommissionen förslag). Ett vapen i kategori B7 är ”Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism”. Vad denna skrivning innebär är oklart, luddigt och högst subjektivt. En sådan skrivning kan inte lägga till grund för lagstiftning. Oaktat detta motsätter sig förbundet ett sådant förbud. Ett förbud mot sådana skjutvapen skulle få allvarliga konsekvenser för idrotten då idrottsutövning med sådana vapen är vanlig. Ett förbud enligt de principer som i förslaget skulle i praktiken innebära att flera idrotter finge upphöra. Det är en helt unik åtgärd som föreslås. Enligt vad som är känt har inga idrotter tidigare blivit förbjudna på liknande sätt.

En överföring av vapen från kategori B till A skulle oaktat om dessa dessutom förbjöds medföra, att dessa vapen inte kunde användas för internationellt tävlande då vapenpass inte ges ut för vapen i kategori A. Det skulle därmed innebära att de tävlande som idag använde sådana vapen skulle förhindras att delta i internationella tävlingar.

EU-kommissionens förslag skulle leda till en situation där en stor mängd vapen skulle konfiskeras och destrueras baserat på en lagstiftning som i allra högsta grad är subjektiv, rättsosäker och som heller inte skulle ge avsedd effekt. Därtill skulle det innebära återkallande av positiva förvaltningsbeslut samt konfiskering av egendom vilket inte är förenlighet med svensk grundlag. Därtill strider förslaget med all sannolikhet mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i fråga om egendomsskydd (2010/C 83/02 Artikel 17). Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen. Förbundet avstyrker förslaget.

NY: Aldine de Gruyter. Mauser, G. A., & Kates, D. B. (2006). Would Banning Firearms Reduce Murder and Suicide? A Review of International Evidence. *bepress Legal Series*. Samma bild ges av svensk forskning som refereras i EU:s utvärdering, exempelvis Lakomaa (2012) ”Safe storage and thefts of firearms in Sweden” och Hagelin (2012) ”Skjutvapen använda vid brott 2000-2010”

³ Att så är fallet framgår av Justitiedepartementet inte i sin skrivelse (Faktapromemoria 2015/16:FPM24) ger ett spann där det högsta estimatet är fem gånger så stort som det lägsta. Polisen som har tillgång till vapenregistret har inte heller kunnat ge något exakt svar på hur många vapen som skulle omfattas.

Förbud mot distansavtal för privatpersoner

Kommissionen föreslår att privatpersoner inte längre ska få sälja eller köpa vapen med hjälp av medel för distanskommunikation. Däremot ska vapenhandlare få göra det. Det innebär att jägare och skyttar inte längre ska kunna sälja sina vapen via annons på internet, t.ex. på blocket eller via radannonser i fackpress. Handeln får inte heller ske med hjälp av telefon, sms eller e-post. Det enda som återstår är personlig kontakt, t.ex. genom att sätta upp ett försäljningsstånd på lämplig plats. Det finns inget stöd i forskning eller empiri som tyder på att handel med legala vapen med hjälp av t.ex. internet skulle vara ett problem. För att kunna köpa vapen måste det alltid finnas ett tillstånd ("vapenlicens"). Ett tillstånd förutsätter en polisiär prövning av den person som ska köpa vapnet. Det är rätt ordning eftersom det främst är personer som innehar vapen som måste kontrolleras, inte metoden. För Sverige, som har långa avstånd, skulle detta innebära ett stort problem för idrottsutövare bosatta på landsbygden. Förbundet menar att det näppeligen kan vara en fråga som ligger inom EU:s kompetens att reglera – handel mellan privatpersoner inom Sverige har ingen påverkan på övriga EU. Förbundet avstyrker förslaget.

Obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser

I förslaget föreslås ett system med maximalt 5-åriga vapenlicenser. Förslaget är otydligt skrivet och därför är det inte klart exakt vilka vapen som avses. Inga skäl till förslaget anförs. Förbundets tolkning är att det omfattar vapen i kategori B, men det kan inte uteslutas att det omfattar samtliga vapen. Idag gäller svenska vapenlicenser, andra vapen än enhandsvapen och automatvapen, tillsvidare eller tills vapenlicens återkallas. Införandet av 5-årslicenser för vissa vapen har i Sverige medfört en omfattande byråkrati utan att det kunnat påvisas att detta har haft någon effekt på den kriminella vapenanvändningen. Förslaget strider således mot proportionalitetsprincipen. Det föreslås vidare att medlemsstaterna ska införa läkarkontroller vid beviljande och förnyelse av vapenlicenser. Detta sker utan att det påvisas några faktamässiga skäl eller fakta som påvisar ett behov av sådana läkarkontroller. Förbundet ser detta som ett kollektivt och kränkande misstänkliggörande av vapenägarna. Såvitt känt finns det inga exempel på händelser där en innehavare av ett lagligt vapen skulle utfört illegala handlingar i ett annat land p.g.a. medicinska skäl. Det kan inte anses som ett gränsöverskridande problem och därmed strider förslaget även mot subsidiaritetsprincipen. Istället bör dagens system med läkarnas obligatoriska rapportering av patienter som bedöms olämpliga som vapeninnehavare implementeras mer konsekvent. Förslagen skulle om de blev verklighet få påtagliga konsekvenser i form av kostnader och krångel för idrotten utan att de kunde väntas ha någon effekt mot kriminell hantering av illegala vapen. Förslagen torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen. Förbundet avstyrker förslagen.

Deaktivering och destruktions av museivapen och vapen för samling

Kommissionen föreslår att samlare och museer skall tvingas deaktivera vissa vapen i kategori B7 och destruera vapen i kategori A. Förslaget skulle om det blev verklighet innebära att delar av kulturavet oåterkalleligt förstördes. Detta är ett förslag som så vitt vi vet är helt unikt. Något motiv till förslaget anges inte annat än att vapen från dessa källor hypotetiskt skulle kunna användas i kriminella sammanhang. Det finns dock intet stöd i forskning eller empiri som tyder på att museivapen skulle vara attraktiva för kriminella eller en källa till vapen för personer med brottsliga avsikter.

Även krav på deaktivering av museivapen och vapen för samling skulle riskera att förstöra stora ekonomiska, historiska och kulturhistoriska värden. En deaktivering är definitionsmässigt ett irreversibelt ingrepp. Centralt för förståelsen av den historiska utvecklingen är att va-

pen sparas i så orört skick som möjligt för att bevara kunskapen om dem för framtida generationer. Samlingarna kan sägas vara arkiv för forskning och utbildning. Att göra dem permanent obrukbara enligt artikel 1 paragraf 1 i vore att för all framtid förstöra det kulturella arvet. Därtill strider förslaget med all sannolikhet mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i fråga om egendomsskydd (2010/C 83/02 Artikel 17).

Förslaget kan inte väntas vara en effektiv åtgärd mot på kriminell hantering av illegala vapen och strider därmed mot proportionalitetsprincipen. Förbundet avstyrker förslaget.

Fler och bredare mandat till kommissionen i vapenfrågor på obestämd tid

Enligt förslaget skall kommissionen få ett utökat mandat i vapenfrågor (Artikel 13b 1 samt artikel 17). Med tanke på kvaliteten i beredningen av nu föreliggande förslag, där bland annat konsekvensanalyser saknas och de förslag som lagts i delar är omöjliga att uttyda innebörden av vore det olämpligt att ge Kommissionen utövat mandat i denna fråga. Förbundet avstyrker förslaget.

Gemensamma register över vapenägare

Enligt förslaget skall ett EU-gemensamt register över personer som har eller har sökt vapenlicens i något medlemsland upprättas. Förbundet menar att förslaget inte löser något känt problem men skapar nya. Idag krävs när en jägare eller idrottskytt från ett EU-land vill jaga i annat EU-land krävs enligt 91/477/EEG ett Europeiskt Skjutvapenpass. Att utöver detta inrätta nya parallella register över redan registrerade medborgare som jagar eller tävlar inom unionen kommer att riskera att skapa nya problem av flera slag. Centrala register innebär en ökad risk för att känsliga uppgifter om vapenägare uppgifter kommer på drift så ett sådant system är mer sårbart. Exempelvis skulle ett intrång kunna riskera att en person lyckades komma över information över samtliga privata vapens förvaringsplatser inom hela EU. Riskerna med förslaget är avsevärt större än den (oklara) nyttan. Det strider därmed mot proportionalitetsprincipen. Förbundet avstyrker förslaget.

Förbud för vapeninnehav för personer under 18 år

Idag kan personer som inte ännu fyllt 18 år i undantagsfall beviljas tillstånd att inneha vapen, det handlar då i princip alltid om elitidrottsmän vid idrottsgymnasierna samt om personer som utbildar sig till viltvårdare vid naturbruksutbildningar (dessa måste då uppfylla gängse licens och förvaringskrav). Åtgärden skulle tvinga dessa verksamheter att upphöra. Åtgärden saknar relevant koppling till bekämpning av terrorism och kriminellas hantering av illegala vapen och strider därmed mot proportionalitetsprincipen. Åtgärden faller inte heller under EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen. Förbundet avstyrker förslaget.

3.22. Svenska pistolskytteförbundet

Sammanfattning

Svenska Pistolskytteförbundet anser att förslaget riskerar förbundets verksamhet inom områdena tävlingsverksamhet, rekreation och frivillig försvarsverksamhet och att förslaget i sin nuvarande form bör avslås. Alternativt bör kommissionen återkalla förslaget för konsekvensanalys, omarbetning och sedvanlig remissbehandling.

Inledning

Svenska Pistolskytteförbundet (SPSF) har beretts tillfälle att yttra sig över EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv. Detta yttrande utgör tillägg till det svar som 2015-12-22 inskickats i samarbete med Svenska Jägareförbundet, Svenska Skyttesportförbundet, Svenska Dynamiska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet.

Övergripande

Flera av kommissionens föreslagna åtgärder är oklara avseende sin omfattning. Då innebörden slutligen avgörs genom tolkning i domstol måste SPSF utgå från det för vår verksamhet minst förmånliga potentiella utfallet. SPSF uppfattning är därför att förslaget inte kan läggas till grund för ett beslut utan måste i sin helhet avslås, alternativt återförvisas till kommissionen för sedvanlig beredning.

Preamblar

I direktivets inledning, preambel (9), skriver kommissionen att somliga halvautomatiska vapen lätt kan konverteras till automatvapen. Vad som är "lätt" överläts till en subjektiv bedömning, men skulle kunna omfatta de allra flesta enhandsvapen som används för sportskytte, det vill säga grunden för SPSF verksamhet.

Likaledes skrivs här att vissa halvautomatiska vapen är "väldigt farliga" för att deras patronkapacitet är hög. "Hög" är inte heller definierat, men då de flesta vapen idag har utbytbara magasin, och sådana magasin kan tillverkas såväl av ursprungstillverkaren som av tredje part, kan detta omfatta i princip alla halvautomatiska vapen för sportskytte. Dessa vapen anser kommissionen skall förbjudas för civilt bruk.

SPSF motsätter sig denna skrivning då den dels är oklar i sin omfattning, dels riskerar att allvarligt skada vår verksamhet såväl sportsligt som i rollen som frivillig försvarsorganisation. Inte minst gör sig kommissionen skyldig till en grundläggande felsyn; vapen, oavsett kapacitet och funktion, är inte farliga i sig själva. Det avgörande för huruvida ett vapen är farligt är vem som hanterar det. Detsamma gäller alla andra föremål som kan missbrukas, t ex knivar, yxor eller personbilar.

Därutöver riktar kommissionens förslag in sig i stort sett enbart på legala vapenägares legala vapeninnehav. Det säger sig självt att detta inte kommer att påverka kriminella aktörers användning av illegala vapen. Förslaget därför brister i proportionalitet.

Artikel 6

Som frivillig försvarsorganisation vänder vi oss mot ett ovillkorligt förbund mot anskaffning och innehav av vapen i kategori A. Idag medges medlemsländerna att tillåta sådant innehav om ordning och säkerhet medger det, och det har Sverige hittills ansett att det gjort. Den svenska skytterörelsen, i dess olika former, har sedan mitten av 1800-talet sökt öka medborgarnas skjutskicklighet till nytta för försvaret, och främst med modeller som liknar det som används inom Försvarsmakten. Behovet av detta ser dessutom återigen ut att öka.

Än viktigare blir detta när förändringarna i annex I kan innebära att 80 % av de vapen som används i vår verksamhet överförs till kategori A. Se under "Annex I" nedan.

Artikel 7

Kommissionen föreslår att den maximala giltighetstiden för ett tillstånd skal vara 5 år. De svenska pistol- och automatvapenskyttarna har förstahandserfarenhet av 5-årslicenser. Detta har varit administrativt mycket betungande både för vapenägarna, för deras organisationer som skall intyga olika uppgifter, för Polismyndigheten som skall behandla dessa ansökningar och för domstolarna, vilka har att hantera parternas ömsesidiga missnöje, samt inte minst för Justitieombudsmannen. Den senare instansen har fått ta emot ett stort antal klagomål mot Polismyndighetens hantering av vapenlicenserna och har också flera gånger riktat mycket allvar-

lig kritik mot Polismyndighetens sätt att sköta denna hantering. Att tillföra ett 5-årskrav på alla vapen skulle kräva kraftiga personalutökningar inom såväl polis- som domstolsväsendet. Vi anser därför att förslaget strider mot proportionalitetsprincipen och att det därför ska avstyrkas

Annex I

Den kanske mest oroande delen av kommissionens förslag är flyttningen av vapen under tidigare kategori B7 till A7. Detta handlar om ett totalförbud mot och konfiskation av ”halvautomatiska vapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism”. Detta kan tolkas gälla för nästan alla halvautomatiska vapen, inklusive de flesta moderna pistoler. Beskrivningen stämmer exempelvis in på den pistol som används av Försvarsmakten (Glock 17, inom FM benämnd pistol m/88) och som därför har valts och väljs av de tusentals medlemmar hos oss som vill vidmakthålla sina färdigheter just med denna modell. Även om detta måhända inte varit avsikten, kan kommissionens förslag alltså användas som instrument för att totalförbjuda flertalet av de vapentyper som idag används inom svenskt pistolskytte, och därmed i praktiken förbjuda pistolskyttet som sådant. Att basera ett totalförbud på att något ”liknar” något helt annat – utan att ha det senares egenskaper vad gäller funktion etc – torde dessutom vara helt främmande för svensk lagstiftning och rättstradition. Kosmetiska egenskaper kan inte vara det som ska ligga till grund för vare sig förbud eller konfiskation. Vi avstyrker därför detta förslag.

SPSF utbildar Försvarsmaktsinstruktörer (FMI) på pistol, som har i uppgift att utbilda frivilligpersonal för Försvarsmaktens krigsorganisation. Förbundet arrangerar också skytte- samt tävlingsverksamhet för Försvarsmaktens (inklusive Hemvärnets) personal, samt erbjuder möjlighet till deltagande i vår tävlingsverksamhet. De flesta militära förband har idag en aktiv skytteförening, liksom flera lokala Försvarsutbildningsorganisationer.

Pistolskytte som tjänsteidrott är fortfarande stor inom polisväsendet, och det finns ett flertal polisanknutna föreningar. Intresset inom Kustbevakningen och Tullen ses också återigen öka, om än långsamt. Även här kan vi bidra med en utbildningsinsats.

Kommissionen föreslår även att alla deaktiverade vapen, som när de var fungerande skulle ha tillhört kategori A, fortsatt skall räknas dit. Detta trots att man föreslår att deaktivering skall göras irreversibel och att repliker samtidigt skall vara tillåtna, om än anmälningspliktiga (kategori C5). Det torde helt sakna betydelse om ett vapen byggts som en replik från grunden eller om den är ett irreversibelt deaktiverat originalvapen.

Med anledning av detta avstyrker SPSF de föreslagna ändringarna i annex I i sin helhet.

3.23. Svenska riksidrottsförbundet

Svenska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet är de två, av totalt 71, medlemsförbund i RF som berörs av EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv.

Enligt den av riksdagen beslutade propositionen En politik för det civila samhället 2009/10:55 är det civila samhället en central del av demokratin vars villkor ska förbättras. Dessvärre finns ett flertal förslag i EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv som försämras för Svenska Skyttesportförbundets och Svenska Skidskytteförbundets verksamheter utan att vapendirektivens syfte kommer att uppfyllas.

Avsaknad av konsekvensanalys

Ogenomtänkta men välmenade förslag som kan få omfattande negativa konsekvenser för målskyttet inom Svenska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet som är en positiv kraft för det svenska samhället. RF menar att det övergripande problemet med remissen är att förslagen inte omfattar en konsekvensanalys för målskyttet inom Svenska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet. En sådan konsekvensanalys behöver göras omgående, innan beslut fattas.

Levande glesbygd

Svenska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet har verksamhet i hela Sverige och är en viktig del av en levande glesbygd. Dessvärre finns få fysiska handlare för sportvapen. Förslaget att privatpersoner inte längre ska få sälja eller köpa vapen med hjälp av medel för distanskommunikation kommer försvåra mycket för medlemmarna i målskyttet inom Svenska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet att kunna fortsätta med sin idrott, då det blir mycket svårt att köpa och sälja sin idrottsutrustning. Vad RF erfar finns ingen fakta som tyder på att handel med legala vapen med hjälp av t.ex. internet skulle vara ett problem.

Ineffektivt med läkarkontroller

Även obligatoriska läkarkontroller och ett system med maximalt femåriga vapenlicenser skulle försvåra för Svenska Skyttesportförbundet och Svenska Skidskytteförbundet och RF ifrågasätter om det är det mest effektiva sättet att använda statens resurser för uppnå syftet med EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv.

Förbud för vapeninnehav av personer under 18 år missar målet

Idag kan minderåriga endast förvärva vapen genom särskilda regler. I vapendirektivet är det idag specificerat att en minderårig måste ha en förälders tillstånd för förvärv och innehav. EU-kommissionen föreslår att minderåriga fortsättningsvis ska kunna inneha vapen men inte förvärva vapen. I praktiken innebär det att minderåriga inte längre heller kan inneha vapen eftersom det inte går att inneha ett vapen utan att först förvärva det.

RF är positivt till dagens system med en generell 18-års gräns för vapen men med möjlighet till undantag med förälders tillstånd. I praktiken beviljas sådana tillstånd endast för elever på skytte- eller skidskyttegymnasier. Dessutom kan unga lovande tävlingsskyttar inom pistol- och annat sportskytte under vissa förutsättningar erhålla tillstånd. Förslaget skulle troligen innebära slutet för dessa utbildningslinjer. Det finns inga studier eller fakta som visar på att dessa vapeninnehav utgör ett problem.

Avslutande kommentar

Utöver ovanstående synpunkter står RF bakom de delar i Skytte- och Skidskytteförbundets inkomna remissvar som rör målskytte inom dessa båda organisationer.

3.24. Svenska svartkruts skytte federation

Svenska svartkruts skytte federation (SSSF) samtycker med Svenska Jägareförbundet, Svenska Skyttesportförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Skidskytteförbundet samt Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet, för SSSF relevanta delar, i det remissvar daterat 2015-12-22 som förbunden ovan samfällt skickat in [se bilaga].

Sammanfattning

- Förbudet mot distansavtal mellan privatpersoner skulle slå väldigt fel, vara mycket fördyrande, försvårande för skyttar att kunna utöva sin sportutövning, synnerligen oproportionerligt och nyttan kan heller inte påvisas.
- Förslaget om obligatoriska läkarkontroller betraktas som integritetskränkande och någon redovisning baserad på vetenskap vilken nytta detta skulle tillföra saknas helt. Förslaget om 5-årslicenser för alla vapen ses bara leda till onödig administration, ökade kostnader utan att någon nytta med förslaget redovisats.
- Vi finner det olämpligt att vapenhandlare/mäklare skall vara anslutna till det ”datoriserade vapenregistret”. SSSF anser inte att enskilda personer/företag skall få tillgång till uppgifter som skall vara förbehållet myndigheter med hänsyn till enskilda personers integritet, rikets säkerhet och egendomsskydd (Artikel 4.4 andra stycket).

Det bästa vore att förslaget återkallades och nödvändiga konsultationer och konsekvensanalyser genomförs med berörda parter på ett lugnt och städat sätt. Om det sedan visar sig att det behövs ett ändringsförslag så får EU-kommissionen ta fram ett sådant i laga ordning.

Slutligen så anser SSSF att det är mycket olyckligt att remisstiden är så kort (cirka 20 dagar), att den kommer i samband med tre storhelger (jul, nyår och trettonhelgen) vilket medfört att remissvaret måste forceras fram.

Förbudet mot distansavtal mellan privatpersoner

Då antalet personer som utövar tävlingsskytte med svartkrutsvapen är mycket färre jämfört med dem som jagar eller utövar tävlingsskytte med ”moderna” vapen är följaktligen antalet handlare i Sverige som handlar med svartkrutsvapen, tillbehör och reservdelar mycket få (mindre än 8 tycken i hela landet) jämfört med antalet handlare som hanterar jakt- och ”moderna” målskjutningsvapen. Kommissionens förslag att privatpersoner inte längre ska få sälja eller köpa vapen med hjälp av medel för distanskommunikation (Internet, e-post, telefon, radannonser i tidskrifter) skulle få mycket negativa konsekvenser för den skytt som vill köpa in eller avyttra vapen i form av höga resekostnader om man bor långt ifrån någon av Sveriges tre storstäder, tvingas sälja till kraftigt underpris eller i värsta fall skrota ett i övrigt väl fungerande vapen då de flesta vapenaffärer saknar kunskap och/eller intresse för svartkrutsvapen.

Notera att för alla överlåtelser av skjutvapen eller vitala delar till dessa krävs det en prövning och ett tillstånd av Polismyndigheten. Överlåtelser mellan olika länder kräver likväl tillstånd av myndigheterna i båda länderna.

SSSF anser att förslaget är oproportionerligt och skulle leda till onödiga fördyranden för den enskilda skytten utan att förslaget skulle göra någon praktisk nytta.

Förslaget om obligatoriska läkarkontroller

SSSF anser att förslaget är integritetskränkande, med för ytterligare kostnader för den enskilde vapeninnehavaren och tar tid och resurser för sjukvårdssystemet som kan användas till bättre saker. SSSF har svårt att se hur en läkarundersökning skulle kunna avslöja en potentiell terrorist eller annan niding. Läkare har redan idag en anmälningsplikt för personer som anses olämpliga som vapeninnehavare (typiskt psykisk sjukdom eller demens). SSSF har svårt att föreställa sig hur en grupp dementa personer skulle få för sig att utföra ett terrorbrott i ett annat land.

Inga som helst fakta har redovisats för vilken nytta ett sådant förslag skulle ge och om det ens kan kallas för gränsöverskridande och faller inom EU:s befogenhetsområde.

Förslaget om 5-årslicenser för alla vapen

Tillägget till artikel 7.4 att ”Taken för innehav ska inte överstiga fem år” är otydligt skrivet. Det står inte vilka vapenkategorier det gäller och inte heller vilka skäl eller begrundanden som ligger bakom detta förslag. I Sverige gäller sedan år 2001 att licenserna för enhands flerskottsvapen är tidsbegränsade till fem år och som det ser ut idag så har många polismyndigheter svårt att följa förvaltningslagens krav på en handläggningstid under 30 dagar. Skulle förslaget gälla samtliga vapen kan man förvänta sig en total ”infarkt” hos Polisens tillståndsmyndigheter. I referens (a) och (b) kan man utläsa att det inte är de legala vapenägarnas skjutvapen som figurerar i kriminella sammanhang utan det handlar om insmugglade militära vapen från forna östblocket eller Nordafrika. SSSF anser att förslaget är onödigt och skall strykas och att resurserna bör koncentreras mot de illegala vapnen och de kriminella.

Vapenhandlare/mäklare skall vara anslutna till det ”datoriserade vapenregistret”

I Artikel 4.4 andra stycket (svenska översättningen) föreslås att ”Varje medlemsstat ska se till att vapenhandlare och vapenmäklare som är etablerade på dess territorium har register som är anslutna till det datoriserade skjutvapensregistret”. Den engelska versionen av förslaget är inte mycket klarare på vad som syftas, men skrivningarna verkar antyda att vapenhandlare/mäklare skall vara uppkopplade mot centrala vapenregistret. Om SSSF tolkning av texten är rätt eller fel, så får inte en enskild person eller firma ha tillgång till register som handhas av Polismyndigheten med hänsyn till personlig integritet, rikets säkerhet (personal anställd av Polis, militär etc.) och egendomsskydd. Vissa skjutvapen kan ha mycket stora ekonomiska värden och att exponera dessa för potentiellt kriminella personer vore djupt olyckligt. Denna del bör i vilket fall få en tydligare skrivning och en konsekvensbeskrivning bör upprättas.

3.25. Svenska vapensamlarföreningen

Sammanfattning

Svenska vapensamlarföreningen (SVEVAP) avstyrker förslaget i sin helhet, och delförslaget att samlare och museers vapeninnehav skall falla under vapendirektivet (ändring av artikel 2 punkt 2) i synnerhet. Stora delar av det europeiska kulturarvet kommer att förstöras till en stor ekonomisk kostnad för medlemsländerna med obetydlig effekt på kriminellas vapentillgång. Ingen konsekvensanalys har gjorts och varken licensierade vapensamlare eller vapenmuseer har konsulterats i sin roll som intressenter i frågan vilket felaktigt påstås. Förslaget går dessutom tvärtemot den allmänna konsultation som faktiskt gjorts men som inte tas upp i förslaget då den inte stödjer det. Många av delförslagen är inte proportionerliga, faller utanför EU:s ram för reglering enligt subsidiaritetsprincipen, eller strider emot svensk grundlag. Några få ingående delförslag kan vara bra om de ändras men helheten är så undermålig att det är bättre att de i så fall läggs fram som ett nytt förslag förberett enligt gängse lagstiftningsprocedur inom EU. Ännu bättre effekt skulle fås om alla EU-länder och inte bara den skötsamma grupp där Sverige ingår såg till att implementera redan beslutad lagstiftning innan ny antogs.

Hänvisningar

Där inget annat anges avses förslaget på remiss – COM(2015)750 final. Med ”vapendirektivet” avses EU:s vapendirektiv 91/477/EEG med ändringar införda genom direktiv 2008/51/EG.

Bakgrund

EU-kommissionens uppdrag var ”to propose ways to combat the illicit trafficking of firearms and, together with Europol, to enhance information exchange and operational cooperation” samt att “evaluate as a matter of urgency the existing EU rules on the movement of illegal firearms, explosive devices and arms trafficking linked to organised crime” (sid. 3 och 4).

Av delförslagen ser vi ett som i vid tolkning skulle kunna ha bäring på detta, nämligen att startvapen och vapen för lösa patroner inkluderas i direktivet och att tekniska riktlinjer införs för att försvåra att dessa konverteras till riktiga skjutvapen. För att stoppa handeln med illegala vapen är det bara gränskontroller och mer polisarbete som är verkningsfullt.

Den andra stora åtgärden som försvårar kriminellas anskaffande av vapen, harmonisering av deaktiveringsregler inom EU, genomfördes samtidigt som förslaget presenterades i november 2015. Problemet med deaktivering har varit känt sedan åtminstone 2008⁴, men trots att kommissionen haft mandat att självständigt agera i frågan har man uppvisat en förbluffande inaktivitet, långt från den nu påstådda brådskan med direktivändringar.

Angående saknad konsekvensanalys

EU-kommissionen anger själva i sina pressmeddelanden m.m. att förslaget varit föremål för intern behandling under två år. Att det inte skulle funnits möjlighet att göra en konsekvensanalys i enlighet med gällande regler för att frågan är av akut karaktär är därför inte trovärdigt.

Angående konsultation

Kommissionen anger i sitt förslag att konsultation skett avseende förslaget. Varken FESAC (Foundation for European Societies of Arms Collectors) som representerar licensierade samlare i ett 20-tal europeiska länder, eller ICOMAM (The International Committee of Museums and Collections of Arms and Military History) som representerar militärmuseer globalt har dock tillfrågats överhuvudtaget angående att samlare och museer skall inlemmas i direktivet. Dessa två organisationer är de absolut mest relevanta att konsultera i frågan.

2013 gjordes dock en allmän konsultation av DG-Home⁵ angående vapenlagstiftningen, ”A common approach to reducing the harm caused by criminal use of firearms in the EU” (bifogas). Av de tillfrågade var:

- 92% helt emot utvidgning av antalet vapentyper i vapenkategori A.
- 84% helt emot att direktivets definitionen av skjutvapen skulle ändras.
- 80% helt emot strängare regler för vapeninnehav baserat på kontroller av fysisk- och mental hälsa.
- 78% helt emot gemensamma regler rörande auktorisering av vapenmäklare och handlare.

Som synes går resultaten helt emot förslaget vilket torde vara skälet till att de inte omnämns.

I december 2014 kom en rapport⁶ beställd av DG-ENTR⁷ som också motsäger förslaget i många delar. På sid. 57 står: ”All MS (Member States) but Romania, France and Belgium find current requirements to own a firearm (for individuals as well as for dealers and brokers)

⁴ Directive 2008/51/EC publicerat 2008-05-21, sid. 11: ”The Commission shall, acting in accordance with the procedure referred to in Article 13a(2) of the Directive, issue common guidelines on deactivation standards and techniques to ensure that deactivated firearms are rendered irreversibly inoperable.”

⁵ Directorate-General for Migration and Home Affairs

⁶ Evaluation of the Firearms Directive, Final version ISBN 978-92-79-35113-6

⁷ Directorate-General Enterprise and Industry

adequate to limit the potential dangers linked to the risk of illicit use of legally owned firearms.” Även på sid. 39 och 77 framgår att nuvarande reglering är tillräcklig.

Detaljerade kommentarer angående vissa delförslag

Förslag om att samlare och museer skall falla under direktivets tillämpning (artikel 2 p. 2) SVEVAP avstyrker förslaget. Licensierade samlares och museers vapeninnehav regleras idag i nationell lagstiftning enligt vapendirektivets artikel 2 punkt 2:

”Detta direktiv skall inte tillämpas på förvärv och innehav av vapen och ammunition i enlighet med den nationella lagstiftningen av de väpnade styrkorna, polisen, offentliga myndigheter eller av samlare och institutioner som anlägger kulturella och historiska aspekter på vapen och som erkänts som sådana av den medlemsstat inom vars territorium de är verksamma. Det gäller inte heller för kommersiell överlåtelse av krigsvapen och ammunition till sådana vapen.”

Anledningarna till detta är att:

1. Antalet licensierade samlare⁸ är väldigt litet i jämförelse med antalet sportskyttar och jägare och faller därför i enlighet med subsidiaritetsprincipen utanför EU:s lagstiftning. Lagar och förordningar, såväl i Sverige som övriga EU, är helt inriktade på jägares och sportskyttars vapeninnehav.
2. Vapensamling handlar om att bevara historiskt värdefulla föremål till kommande generationer samt att bibringa kunskap om deras betydelse för allmän teknikutveckling och historiska skeenden. Man kan därför per definition inte utelämna vissa vapentyper p.g.a. lämplighet som man kan för jägare och sportskyttar (se t.ex. resonemanget i Regeringens prop. 2013/14:226, bilaga 1 sid 60).

Konsekvensen av att licensierade samlare nu ska ingå i direktivet är att vapen i kategori A (samt de som föreslås överföras dit, dagens kategori B7) är tydlig (artikel 6): Vapnen skall beslagtogs och förstöras. Resultatet blir ett stort hål vad gäller bevarade objekt från de senaste hundra åren, och av vår samtid bevaras inget för framtiden. Man kan fråga sig hur kommande generationer kommer att bedöma detta vansinne.

Legalt strider förfarandet mot principen om gynnande myndighetsbeslut. Konfiskering av privat egendom är normalt sett något som sker i samband med motorvägsbyggen och dylikt. Därtill strider förslaget med stor sannolikhet mot europakonventionen om mänskliga rättigheter och det egendomsskydd som den innehåller.

Museer kan få behålla befintliga vapen i kategori A om de deaktiveras enligt de nya forskrifterna (sid 8 och 11) men inte införskaffa nya. Detta gäller troligtvis även statliga museer, med de undantagna myndigheterna i artikel 2 punkt 2 avses troligen tull, kustbevakning o dyl. I övrig förslagstext behandlas museer svepande utan undantag. Ur museal synpunkt torde deaktivering vara liktydigt med förstöring.

Ändringarna motiveras av tre meningar på s. 8:

“In Article 2 the proposal newly includes collectors within the scope of the directive. Collectors have been identified as a possible source of traffic of firearms by the evaluation carried out. Therefore, collectors will have the possibility to acquire firearms but only subject to authorisation/declaration.”

⁸ Vi kommer att använda begreppet "licensierad samlare" som beteckning för en person som har licenspliktiga vapen till skillnad från samlare i allmänhet.

Till dess att kommissionen presenterar bevis för att licensierade samlare är involverade i illegal vapenhandel betraktar vi påståendet i andra meningen som ren lögn.

Den tredje meningen är obegriplig. Samtliga EU-länder har nationell lagstiftning i vilken regleras vilka vapen som kräver licens eller registrering ("authorisation/declaration"). Vapensamlare är givetvis underkastade samma krav som alla andra som ansöker om att få inneha ett licens- eller registreringspliktigt vapen.

Vapensamling är idag ett godtagbart skäl ("good reason") för att beviljas vapenlicens i ett 20-tal EU länder. I Sverige lämnar man först in en samlingsansökan till polisen där man anger vilket område man är intresserad av. Polisen själv⁹ anger som exempel på godtagbara samlingsområden: "Brittiska handeldvapen före andra världskriget", "Halvautomatiska pistoler med förreglat slutstycke", "Parabellumpistoler". När samlingsområdet är godkänt kan man börja ansöka om vapenlicens för varje enskilt vapen man vill förvärva. Förvaringsreglerna för samlare med många vapen kräver såväl värdeskåp som larm (klass 3, samma som för banker) till en initial kostnad av 60 000-100 000 kr beroende på hur bostaden är beskaffad.

Detaljförfarandet för licensgivning skiljer sig något inom Europa, i vissa länder beviljas man en generell samlingslicens ("licensiering av person") där det klart och tydligt framgår vilka licenspliktiga vapen man får förvärva. Vid varje enskilt köp räcker det då med att förvärvet registreras hos myndigheterna. I samtliga fall är dock licensierades vapensamlares innehav redan idag licensierat och registrerat.

Möjligen har kommissionen blandat ihop begreppen "vapensamlare" och "licensierad vapensamlare". Som bekant är vissa vapen (t.ex. flintåsgevär, mynningsladdare m.m.) inte betraktade som skjutvapen längre ur vapendirektivets synpunkt och kan fritt köpas av alla unionsmedborgare i enlighet med vad nationella lagar säger. En person som samlar sådana kan ju då benämnas vapensamlare i generell mening men har inget med vapenlagstiftning att skaffa. Inga av de vapen en sådan person innehar kräver ju registrering eller licens. Vi har också noterat att polisen i vissa länder kallat kriminella med stor illegalt vapeninnehav för "samlare" bara för att de haft så många vapen, vilket kan ha bidragit till förvirringen.

Inkludering av deaktiverade skjutvapen i vapendirektivets kategori A (artikel 1 punkt 1i och Annex I punkt A8)

Kommissionen hävdar att deras nya regler för deaktivering säkerställer att återställning till brukbart skick inte är möjlig. Paradoxalt nog vill man sen ändå förbjuda deaktiverade vapen i kategori A ifall de ändå skulle gå att återställa.

SVEVAP anser att den som har erforderlig utrustning för en så omfattande mekanisk operation istället kan tillverka helt nya vapen (även helautomatiska sådana) på kortare tid och av rationella skäl skulle göra detta istället. I takt med att 3D-skrivarna blir bättre och billigare kommer det att bli ännu enklare. Deaktiverade kategori A vapen bör istället på sin höjd anses som registreringspliktiga.

Inkludering av replikor i vapendirektivet (artikel 1 punkt 1h och Annex I punkt C5)

Replikor av vapen bör även fortsättningsvis vara undantagna från vapendirektivet.

⁹ RPSFS 2009:13; FAP 551-3

Övriga delförslag

Då remisstiden är osedvanligt kort och dessutom förlagd över jul- och nyårshelgen har vi inte möjlighet att i detalj kommentera övriga delförslag. Vad gäller förslagen om förbud mot vissa halvautomatiska vapen, förbud mot distansavtal för privatpersoner, förbud för vapeninnehav av personer under 18 år, obligatoriska läkarkontroller och generella femårslicenser samt ljuddämpare som väsentlig vapendel ställer vi oss bakom de åsikter som framförs i Svenska Jägareförbundet, Svenska Skyttesportförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Skidskytteförbundet samt Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet gemensamma remissvar.

3.26. Svenskt forum för jakt, skytte och vapenfrågor

De samlade effekterna vid en implementering av Kommissionens ändringsförslag är i vissa delar svåröverskådliga. Förslaget bör därför återkallas då relevant konsekvensanalys saknas och proportionaliteten mellan effekterna av föreslagna ändringar för den legala vapenhanteringen och Kommissionens mål och syften med förslaget starkt kan ifrågasättas.

Strukturen på den skjutvapenrelaterade verksamhet som bedrivs bland sammanslutningens medlemmar skiljer sig markant mellan de enskilda organisationerna.

Utöver sammanslutnings avstyrkande av förslaget på principiella grunder och med anledning av ändringsförslagets otydlighet och den extremt korta remisstiden, hänvisas därför till respektive organisationers intressegrupper, samlat eller enskilt, för detaljerade synpunkter och ställningstaganden om hur det rubricerade ändringsförslaget skulle komma att påverka den egna specifika verksamheten.

3.27. Sveriges advokatsamfund

Sammanfattning

Advokatsamfundet är positivt till förslag som innebär att den fria rörligheten av legala skjutvapen inom EU underlättas samtidigt som en hög säkerhetsnivå tillförsäkras, bland annat för att motverka användningen av vapen för illegala syften. Advokatsamfundet instämmer också i att det är lämpligt att införa minimibestämmelser för medlemsstaterna gällande regler om förvärv och innehav av direktivets olika vapenkategorier. Enligt Advokatsamfundet bör dock ytterligare restriktioner för legalt innehavda vapen ske med viss återhållsamhet.

Advokatsamfundet instämmer i huvudsak i föreslagna ändringar vad gäller halvautomatiska vapen med magasin avsedda för en större mängd skott. Det är dock en brist att det saknas en konsekvensanalys särskilt när det gäller den typ av vapen med mindre magasin som i dag används i viss utsträckning vid t.ex. jakt och tävlingsskytte.

Advokatsamfundet motsätter sig den föreslagna femårsgränsen för licenser.

Advokatsamfundet har vissa synpunkter på olika detaljer i förslaget i enlighet med vad som anförs i det följande.

Synpunkter

Det kan inledningsvis konstateras att många av de regleringar som nämns i förslaget har funnits sedan lång tid i Sverige. Exempel på detta är reglerna som gäller för ”deactivated firearms” (pluggade/obrukbara vapen). Sverige har redan regler som kräver att detta görs på ett sätt som gör vapnet varaktigt obrukbart (se Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen, RPSFS 2009:13, 16 kap.). Licensvång finns redan för dessa vapen. Sådan licens är begränsad till vapen som under lång tid ägts inom samma familj. Förekomsten

av handel med sådana vapen i Sverige – såväl legal som illegal – torde vara ytterst begränsad. Alla legala vapen i Sverige är redan registrerade från det att de tillverkas tills dess att de förstörs. Särskilda regler finns även för vapensamlare. Noteras bör att det redan enligt gällande regler inte är tillåtet att ”plugga” ett helautomatiskt vapen (se RPSFS 2009:13 16 kap.).

Vad gäller frågan om halvautomatiska vapen så delar Advokatsamfundet uppfattningen att vapen med magasin avsedda för en större mängd skott bör kunna ifrågasättas vid privat användning.

I förslaget introduceras en gräns på fem år för vapenlicens, vilket är främmande för den svenska traditionen där jakt är och har varit den starkaste anledningen för gemene man att skaffa ett vapen. Advokatsamfundet menar att det föreligger ett varaktigt behov av vapen om man är jägare. Det skulle därtill innebära en alltför omfattande hantering och stora kostnader att begränsa licensers giltighetstid till enbart fem år. Redan i dag föreligger ärendebalanser för licensansökningar med lång handläggningstid som följd. Dessutom uppställs i dag i Sverige redan omfattande krav på den som vill ansöka om vapenlicens, bland annat genom den omfattande utbildning som krävs för att erhålla en jägarexamen.

Avslutningsvis delar Advokatsamfundet uppfattningen att användningen av vapen för illegala syften är ett stort problem. De vapen som då främst kommer till användning är emellertid huvudsakligen militära vapen samt handgranater. Dessa problem löses således inte genom reglering av de licenspliktiga jakt- och tävlingsvapen m.m. som i dag finns i svenska hem.

3.28. Sveriges vapenhandlareförening

Sammanfattning

Mot bakgrund av bland annat dåden i Paris i november 2015 med flera, anges skälen för och målet med förslaget att det behövs en samordnad och enhetlig strategi inom Unionen för att skärpa bekämpningen av gränsöverskridande terrorism, illegal hantering av skjutvapen och organiserad brottslighet. Detta i avsikt att skydda Unionens medborgare.

Syftet med förslaget är vällovlig men föreningens bestämda uppfattning är trots detta att EU-kommissionens förslag i sin nuvarande lydelse och inriktning ska avvisas i sin helhet av nedanstående skäl till dess alla konsekvenser av förslaget blivit genomlysta:

Förslaget är i flera avseenden otydligt, delvis för långtgående i förhållande till syftet då den huvudsakliga åtgärden för att skydda unionens medborgare mot organiserade terrorattacker och kriminell användning av skjutvapen i sin huvuddel är begränsad till att omedelbart skärpa existerande lagar och regler för enskilt lagligt innehav och handel med skjutvapen. Analogt innebär detta att föreslagna åtgärder enbart riktar sig mot den kategori medborgare som i dag följer, eller är beredda att följa de regler som samhället ställt för innehav, användning och handel med skjutvapen. Kriminell användning av skjutvapen kan inte påverkas effektivt av något regelverk. Samhället kan endast lagstifta om påföljder för illegalt innehav och bruk av vapen för våld, eller hot om våld mot liv och hälsa. Så länge ett större antal gärningsmän inte grips och döms till drakoniska straff är det preventiva värdet för att hindra/minska det väpnade våldet med illegala vapen i samhället i princip obefintligt.

Kommissionens förslag anges som en miniminivå med garanterad möjlighet för medlemsstaterna att ytterligare skärpa de nationella lagstiftningarna för hanteringen av skjutvapen. Svensk vapenlagstiftning är sedan tidigt 1990-tal genom en rad skärpningar mycket restriktiv och i vissa delar mer omfattande än Kommissionens förslag. De svenska skärpningarna har i

huvudsak skett på grund av panikartade reaktioner på enstaka våldsdåd utanför landets gränser. Således inte på grund av händelser som i annat än enstaka fall kan härledas till det legala innehavet och hanteringen av skjutvapen.

Trots en mycket strikt lagstiftning har det skjutvapenrelaterade våldet i Sverige med skottlossning på gator och torg eskalerat till en för vanliga medborgare obegriplig och fullständigt oacceptabel nivå under de senaste åren. Föreningen anser därför att förslaget ur en samhällelig svensk säkerhets- och trygghetssynpunkt torde bli fullständigt verkningslöst och sakna all rimlig proportionalitet.

Organiserade terrorattacker med religiösa eller politiska syften, eller som genomförs i avsikt att skapa skräck och ekonomisk skada kan inte, som hävdas i förslagets avsnitt om subsidiaritetsprinciper, förhindras genom att skapa ett EU-täckande om samarbete mellan medlemsstaterna i avsikt att "kontrollera och spåra civilt bruk av skjutvapen inom EU". Att hänsynslösa terrororganisationer och organiserad brottslighet med stora ekonomiska resurser skulle behöva utnyttja skillnader eller svagheter i olika medlemsländers lagstiftning för civila vapen för att skaffa lämpliga resurser för att genomföra sina attacker saknar enligt vår uppfattning verklighetsförankring.

Direktivet 91/477/EEG ursprungliga syfte var att kompensera bortfallet av kontroll vid de inre gränserna. Sannolikt skulle det i dagens situation, även vid ett återupprättande av en strikt inre gränskontroll, vara stora svårigheter för ett samhälle att effektivt motverka kvalificerad kriminalitet eller terrorism. Sannolikheten för att återuppta effektiv gränskontroll är liten men föreningen skulle biträda tanken om att skapa en massiv bilateral organisation med uppgift att, med alla tillgängliga medel, effektivt identifiera och spåra alla de element som är ett direkt eller latent hot mot samhället.

Övriga synpunkter

Konsekvensbedömning

Förslaget saknar en genomgripande och relevant konsekvensbedömning av förslagets praktiska effekter för industrins och handelns kommersiella verksamhet med skjutvapen. En sådan skulle ha gett en större trovärdighet för förslagets rimlighet och faktiska nytta i förhållande till dess syfte. Att medvetet utelämna den betraktar föreningen som ett försök från Kommissionen att skaffa "carte blanche" för framtida ej redovisade åtgärder.

Halvautomatiska vapen

Avsaknad av konkreta definitioner som rör halvautomatiska jakt- eller målskjutningsvapen vad gäller såväl vilka fabrikat, typer och modeller som avses, och på vilka faktiska grunder vapentypen i sig kan betraktas som ett säkerhetshot mot samhället lämnar utrymmen för tolkningar av förslaget som inte är möjliga att överblicka. Ställda krav baserade på godtycklighet, svävande uppfattningar om "vissa" halvautomatiska vapens "farlighet" och som i en förlängning, beroende på tolkning av förslagstexten, kan innebära konfiskation och destruktion av för närvarande lagliga vapen i handelns eller enskildas ägo är ur rättsynpunkt fullständigt oacceptabelt då det kan innebära tillämpning av retroaktiv lagstiftning utan en fullgod ekonomisk kompensation.

Ett exempel är förslaget om att halvautomatiska vapen i nuvarande kategori B7 ska förbjudas om de "liknar vapen" med "automatisk mekanism". Variationer i hur dessa begrepp tolkas i de

olika medlemsländerna kan innebära direkta hinder att överföra civila skjutvapen för jakt, målskjutning eller handel.

Vi anser det omöjligt att undvika subjektiva tolkningar när det gäller ett vapen utseende. Vidare är det okänt vad Kommissionen i tekniskt avseende menar med "automatisk mekanism". Vi betraktar inte skrivningen som rättssäker vid ansökan om innehavstillstånd. Att ändra ett vapens "funktion" från halvautomatisk till helautomatiks omladdning är redan idag förbjudet och straffsanktionerat och frågan kan då omhändertas i den lagstiftningen.

Tidsbegränsade tillstånd och hälsokontroll

Förslaget om tidsbegränsade tillstånd till fem år för innehav av skjutvapen är oklart. Det framgår inte vilka vapentyper som avses och inte heller förslagets generella räckvidd. I alla händelser för jaktvapen anser föreningen detta förfarande som orimligt. Såväl administrativa kostnader som de praktiska konsekvenserna kan inte överblickas.

Att förnyelse av ett tillstånd för ej specificerade vapentyper och modeller vid ett sådant förfarande ska medföra krav på att medlemsländerna ska tillhandahålla en obligatorisk "standardiserad", men i sammanhanget helt ospecificerad, medicinsk undersökning av den sökande finns det mot bakgrund av nuvarande situation vid hanteringen av tillståndsärenden i Sverige en allvarlig risk för kränkande diskriminering av företag och enskilda vapeninnehavare.

Registerhållning

Föreningen anser det rimligt att samhället ska ha god kontroll på skjutvapens rörelser. Normalt finns alltid uppgifter om ursprung, kaliber och tillverkningsnummer på serietillverkade civila vapen och i regel olika former av stämplars som anbringas i samband med officiell säkerhetskontroll av vapnet. För initierade personer kan ett vapens "historia" och ursprung fastställas relativt enkelt.

Det går att förståelse för Kommissionens förslag om ursprungsmärkning och tillståndskrav på vitala delar till vissa vapentyper för att hindra förfarandet att vapen från okontrollerade arsenaler plockas isär och transporteras/överförs/importeras fritt som vapendelar för att sedan plockas ihop till kompletta vapen. För vapen avsedda för den legala marknaden är ett sådant tillvägagångssätt mycket långsökt.

För den illegala marknaden kan ställda krav möjligtvis medge spårning till ett företag eller arsenaler/depåer utan statlig kontroll i vissa länder. Men sannolikheten för upptäckt blir knappast större än vad den är idag då så länge inre gränskontroller saknas. Möjligheten att kunna spåra vapen som beslagt i samband med begångna våldsbrott kan i sig innebära att en källa kan identifieras och kanske lagföras. Men det begångna våldsbrottet har ju inte kunnat förhindras eller förebyggas genom spårningsmöjligheten.

Förslaget om "märkning" hur den ska genomföras praktiskt samt hantering av fullt legitima vapendelar kräver en omfattande konsekvensutredning för att inte göra legal verksamhet med skjutvapen extremt svårhanterad.

Deaktivering

Föreningen välkomnar harmoniserade regler för hur deaktivering av skjutvapen ska genomföras praktiskt i de fall det kan vara aktuellt.

Däremot är Kommissionens inställning och syn på institutionella och seriösa privata vapensamlare verksamhet extremt anmärkningsvärd. Det faktum att skjutvapen av alla kategorier internationellt har mycket stora kulturella och historiska värden har totalt förbisetts och i förslaget stigmatiserats som något osunt i samhället som i princip inte skulle få förekomma. Förslaget om att även museum inte skulle få ha funktionsdugliga skjutvapen i kategori A i sina samlingar med mindre än att de totalförstörts är direkt absurt.

Kategorisering av vapenhandlare

Kommersiell hantering av skjutvapen innefattar inte enbart försäljning av kompletta, industri-tillverkade vapen. I branschen innefattas också småskalig verksamhet med reparation service och hantverksmässig framställning av personligt anpassade så kallade "custom-vapen" för jaktbruk. I denna kategori innefattas även konstnärlig verksamhet som gravörer, kolvmakare och företag som utför olika former av härdning, blåneringsarbete och motsvarande.

I service och reparationsverksamhet hanteras vad förslaget benämner som "vitala delar" både som ämnen, färdig produkt eller genom exempelvis tillverkning av "vital del" till äldre jaktvapen där reservdelar inte finns tillgängliga på marknaden. Nödvändiga definitioner saknas för bland annat begreppet "vitala delar" och hur de rent praktiskt ska hanteras administrativt för att uppfylla de i förslaget specificerade kraven på hur "vapendelar" ska märkas för att möjliggöra spårning och identifiering.

Säkerheten i samhället

Ett skjutvapens potentiella farlighet avgörs enbart av den person som håller i det. Samhällets problem och ansvar är att inte inom sig själv genom troskyldigt socialt agerande och oförmåga att fånga upp de demografiska förändringar som kan skapa lokala våldsgenererande kulturer med bristande hänsyn till andra medborgares liv och hälsa. Vi kan tyvärr konstatera att samhället de senaste åren blivit mycket farligt. Ansvaret är inte de legala vapenägarnas eller handelns. Det finns en rad studier som visar att de vapen som finns i kriminella kretsar har ett helt annat ursprung.

Att ta kontroll över samhällsutvecklingen och de enorma mängder vapen med i huvudsak militärt ursprung och syfte som kommit i omlopp enbart i samband med de väpnade konflikter som drabbat länder inom unionen i relativ närtid betraktar föreningen som EU:s kanske viktigaste uppgifter att hantera.

De kategorier av invånare som inte tvekar att genomföra rena terrordåd och det snabbt eskalerande skjutvapen- och knivrelaterade våldet i samhället följer inga världsliga lagar och de har uppenbart alla de ekonomiska resurser som krävs för att skaffa skjutvapen och sprängmedel i lika uppenbart okontrollerbara mängder.

Föreningens önskan, för vår egen säkerhets skull är att man inom EU snarast börjar analysera och åtgärda de verkliga problemen till den rådande situationen och utvecklingen i samhället.

3.29. Sveriges vapenägares förbund

Sveriges Vapenägares Förbund (SVF) anser att förslaget i sin helhet bör avstyrkas.

Kriminalitet har länge varit vardagsmat även för svenska förhållanden med de kriminellas uppgörelser sinsemellan med illegala vapen på svenska gator och torg men terrorism är något annat och mera skrämmande eftersom det ofta riktar sig urskillningslöst emot vanliga medborgare. Det är därför fullt förståeligt att EU-kommissionen söker agera på ett sätt som är

tänkt att framstå som handlingskraftigt. Tyvärr missar man i sin iver helt vilka åtgärder som kan vara relevanta för att uppnå det uppsatta målet, att bekämpa terrorism och kriminalitet med vapen.

Man har skyllet på brådska för att ursäkta att man inte gjort någon konsekvensanalys av förslagen. Ändå har man arbetat med dessa idéer sedan 2013 och fick nu draghjälp av terrordåden i Paris för att försöka snabbt få igenom sina ogenomtänkta förslag. Men eftersom förslagen kommer att få manglas i EU-kvarnen lång tid och kritiseras just för sin avsaknad av konsekvensanalys var denna brådska endast ett försök till överrumplingstaktik.

OM man hade gjort en konsekvensanalys måste den första fråga man ställer sig vara om de föreslagna åtgärderna kommer att vara relevanta för målsättningen, att bekämpa terrorism och kriminalitet med vapen. Först om den frågan blir med "ja" besvarad är det lönt att gå vidare och titta på andra konsekvenser samt att konsultera berörda parter.

Men kriminella och terrorister respekterar inga lagar och följer inte de regler som föreskrivs för innehav av vapen. Därför blir följderna att skärpningar i lagstiftningen endast kommer att respekteras av de laglydiga medborgarna i EU-länderna. Lagstiftning som instrument för att komma åt kriminalitet och terrorism är således ytterligt trubbigt. Det behövs andra åtgärder av mera handfast slag. Annars riskerar EU-kommissionen att uppfattas som passiv och med bristande förståelse för det verkliga problemet.

Förslaget är i många avseenden luddigt och klara definitioner av begreppen saknas. Detta gäller t.ex. punkter i förslaget samt föreslagna ändringar i olika artiklar i Vapen- direktivet:

Punkt 10 om märkning av vapendelar
Artikel 4.2 om märkning av delar

Punkt 13 om larm- och signalvapen
Artikel 1 f om larm- och signalvapen

Artikel 1 e om vapenmäklare
Artikel 2 iii om definition av vapenhandlare
Artikel 3 om registrering av vapenmäklare

Artikel 1 g om larm- och signalvapen
Artikel 1 h om replikavapen

Artikel 5.1 a är oförståelig. I Sverige finns klara regler för när en person under 18 år kan få tillstånd att inneha eget vapen.

Bilaga I del II Kategori A, tillägg punkt 6 saknar definition och är otydlig.

Samma sak gäller i Kategori B, punkt 7 samt Kategori B och Del III i bilaga I.

Vapenregister

Alla tankar på unionsgemensamma eller dubbla vapenregister bör förkastas såsom varande alltför sårbart. Det innebär en stor risk med ett enda register för alla EU-länderna. I Sverige har man delat upp registret till 3 delar, av säkerhetsskäl.

Innehav av halvautomatiska och helautomatiska vapen

Det är inte klart definierat vilka vapen som avses.

Det finns en liten skara aktiva idrottsskyttar som använder helautomatiska vapen. De utgör inte något problem i samhället.

Men det finns en uppsjö av skyttar som använder halvautomatiska vapen. En halvautomatisk pistol är det absolut vanligaste tävlingsvapnet. Att förbjuda sådana vapen skulle radera ut en idrottsgren där Sverige har haft stora framgångar internationellt utan att ha någon som helst effekt på terrorism eller kriminalitet.

Det finns också ett antal jägare som innehar halvautomatiska vapen. Det bidrar till större säkerhet i jakten och minskar risken för skadeskjutningar.

Att tillskapa ett förbud mot dessa vapen för privatpersoner skulle inte påverka vare sig kriminaliteten med vapen eller terrorismen, helt enkelt därför att kriminella och terrorister skaffar sig sina vapen på den svarta marknaden, snabbt och problemfritt.

Att lösa in de legala vapnen skulle bli kostsamt eftersom de då måste värderas till ett marknadsvärde innan ett förbud infördes.

Man kan dra paralleller med Small Arms Ban i Storbritannien. Staten fick stora problem med att skaffa pengar till inlösen av ofta dyrbara tävlingsvapen. Men vad värre var, man fick en starkt ökande kriminalitet med illegala vapen i hela samväldet. Åtgärden var således helt verkningslös i kampen mot vapenväldet. Ett tydligt exempel på den effekt oöverlagda och politiskt frampressade åtgärder utan verklig hetsanknytning kan få.

Deaktivering av helautomatiska vapen

Att deaktivera, dvs. förstöra, vapen som innehas av museer eller privatpersoner för samlingsändamål skulle inte på något sätt påverka terrorism eller kriminalitet. Däremot skulle en del av vårt kulturarv förstöras.

i Sverige har vi hårda regler för förvaring av dessa vapen och det finns licenskrav på alla deaktiverade vapen. Några stölder av legala sådana vapen har inte skett.

Det är ytterligt enkelt för kriminella och terrorister att komma över, eller själva tillverka, helautomatiska vapen. Instruktioner finns på Internet. Man har således inget behov av att utföra omständliga och illegala ombyggnader av deaktiverade vapen.

Däremot vore det välkommet att man inom hela EU fick gemensamma definitioner på hur varje typ av vapen ska deaktiveras för att vara godkänt som varaktigt obrukbart.

Än viktigare vore att se till att sådana regler (plus för övrigt det grundläggande Vapendirektivet) verkligen genomförs i alla EU-länderna. Så är idag inte fallet.

Läkarundersökning och femårslicenser

I Sverige har vi redan femårslicenser på helautomatiska vapen och flerskotts enhandsvapen. Det enda detta har lett till är oproportionerligt långa handläggnings tider hos polismyndigheten. Att utöka till femårslicenser på alla vapen skulle ge en orimlig arbetsbörda hos myndig-

heten och totalt sakna effekt på terrorism och kriminalitet eftersom detta klientel inte söker några licenser.

Vi har också obligatorisk plikt för läkare att rapportera om de anser en patient olämplig att inneha vapen. Att ålägga den redan nu hårt belastade läkarkåren en regelbunden undersökningsplikt på vapenägare saknar varje form av proportionalitet. Då ska vi också hålla i minnet att terrorister och kriminella inte söker licens på sina illegala vapen och därför aldrig kommer att beröras av en eventuell läkarundersökningsplikt.

Carte blanche till EU-kommissionen

Ändringen av Artikel 17 är alltför riskabel med tanke på hur EU-kommissionen har arbetat med det nu presenterade förslaget. Om EU ska kunna fungera på ett rättssäkert sätt måste alla instanser, även EU-kommissionen, följa den fastlagda ordningen och inte försöka forcera igenom en egen agenda.

Överträdelse av subsidiaritetsprincipen

Direktiv 91/477/EEG är genom 258/2012 (IP/12/225) underställt FN:s protokoll vilket innebär att nationella riksdagar och parlament blir underställda ett FN-protokoll.

De i Punkt 18 angivna förslagen går långt utöver både subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen och de föreslagna åtgärderna missar grovt det uppställda målet som sägs vara att bekämpa terrorism och kriminalitet.

Överträdelse av EU-stadgar

Förslaget i sin helhet stämmer inte överens med EU:s stadgar om de grundläggande rättigheterna ifråga om egendomsskydd (2010/C 83/02 Artikel 17).

Ha rätt fokus!

SVF anser att EU-kommissionen ska dra tillbaka sitt förslag samt skyndsamt utarbeta ett nytt förslag till åtgärder som verkligen tar sikte på att bekämpa terrorism och kriminell hantering av vapen. Dvs det som är nödvändigt att fokusera på.

3.30. Säkerhets- och försvarsföretagen

Sammanfattning

Inget av Säkerhets- och försvarsföretagens (SOFF:s) medlemsföretag är verksamma inom produktion eller destruktion av handeldvapen. SOFF kan därför inte förnärvarande identifiera några direkta konsekvenser för företagen av EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv.

[Synpunkter]

Branschorganisationen Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF) representerar ett 70-tal företag som tillsammans omsätter mer än 30 mdkr per år och med ca 30 000 anställda personer. Inget av dessa företag är dock verksamma inom produktionen av handeldvapen. Ett företag bedriver produktion och destruktion av finkalibrig ammunition. Men detta sker uteslutande för den militära marknaden där kunderna enbart är den svenska eller utländska försvarsmakter. Mot bakgrund av att EU-kommissionens förslag inte ska vara tillämpligt på dessa myndigheter enligt artikel 2 – paragraf 2 (Detta direktiv ska inte ska påverka upphandlingen eller innehavet av vapen och ammunition i linje med nationell lagstiftning för försvarsmakter, poli-

sen eller offentliga myndigheter.) berörs inte SOFF:s medlemsföretag av direktivet. SOFF kan därför endast uttala sig om direktivet på principiell nivå i linje med andra ställningstaganden som branschorganisationen har på området exportkontroll.

SOFF vill dock inledningsvis erinra om att de försvarsföretag som är verksamma i Sverige finns för säkerhets- och försvarspolitiska skäl eftersom det endast är dessa skäl som kan ligga till grund för tillverkningstillstånd från Inspektionen för strategiska produkter (ISP). Försvarsföretagen utgör därför en komponent av Sveriges försvarsförmåga. I ljuset av detta anser SOFF att en försvarspolitisk konsekvensanalys bör beaktas så att inte direktivet har en negativ inverkan på Sveriges försvarsförmåga.

SOFF delar uppfattningen att det är angeläget att hindra den illegala spridningen av handeldvapen vilket utgör en betydande risk för samhällets och medborgarnas säkerhet. Branschorganisationens stöd för upprättandet av FN:s vapenhandelsfördrag är till del ett uttryck för detta. SOFF stödjer intentionen i direktivet att underlätta den fria rörligheten av skjutvapen inom EU samtidigt som en hög säkerhetsnivå tillförsäkras. SOFF har varit en stark tillskyndare av EU:s överföringsdirektiv för försvarsmateriel (Intra-Community Transfer Directive, ICT) inklusive dess tilläggsprotokoll för handeldvapen. Vidare förespråkar SOFF en betydligt starkare harmonisering av EU:s exportkontrollregelverk till tredje land i syfte att uppnå en europeisk försvarsmarknad med jämställda konkurrensvillkor samtidigt som det kan främja en ansvarsfull export av försvarsmateriel till länder utanför EU:s gränser.

3.31. Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv främst med utgångspunkt från sin uppgift att ur ett rättssäkerhets- och integritetsskyddsperspektiv utöva tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet. Myndigheten har med denna utgångspunkt inget att erinra mot EU-kommissionens förslag.

3.32. Säkerhetspolisen

Säkerhetspolisen har ingen erinran mot förslaget.

3.33. Totalförsvarets forskningsinstitut

Sammanfattning

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har – med utgångspunkt i de aspekter som myndigheten har att beakta – lämnat synpunkter på definitionen av väsentliga vitaldelar, pekat på behovet av att kunna göra undantag för vem som ska kunna inneha vapen i kategori A samt föreslagit ett förtydligande vad gäller vilka vapen som ska inkluderas i denna kategori.

Väsentliga vapendelar - Artikel (1)

I tilläggets punkt 1a avseende Direktivets punkt 1b definieras väsentliga vapendelar.

Som väsentlig del bör lagstiftaren i den engelska texten överväga att inkludera uttrycket ”bolt carrier”, dvs. den rörliga delen av slutstycket i vissa automatiska vapen som slutstyckshuvudet sitter i. Begreppet ”bolt” kan i engelskan tolkas som slutstyckshuvudet ensamt.

Då en ljuddämpare normalt består av ett antal delar där vissa slits och ibland byts bör lagstiftaren överväga att på samma sätt som skjutvapen tydligt definiera vad som betraktas som väsentlig del av ljuddämparen. Svensk praxis är såvitt FOI känner till att ljuddämparens bakstycke, dvs. den del som utgör gränssnittet mot vapnets mynning, är väsentlig del. Skälet till

detta är att denna del tydligt kan kopplas till aktuellt vapen eller vapenmonterad fästanordning - övriga delar kan vara svåra eller omöjliga att identifiera.

Vapen och ammunition tillhörande kategori A - Artikel (6)

I tillägget sägs att ”Medlemsländerna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av skjutvapen och ammunition tillhörande kategori A och skrota skjutvapen och ammunition som innehas i strid mot denna bestämmelse och som har beslagtogs”. Tillägget, som ersätter Artikel 6 i sin helhet, saknar ursprungsdokumentets möjlighet att göra undantag enligt formuleringen: ”I särskilda fall får de behöriga myndigheterna bevilja tillstånd för sådana skjutvapen och sådan ammunition om det inte strider mot allmän ordning och säkerhet.”

FOI bedömer att den föreslagna skrivningen utan det tidigare undantaget för särskilda fall kan skapa oönskade effekter för medlemsstaterna. Man kan tänka sig fall där det ligger i medlemsstaternas intresse att aktörer som inte räknas upp som undantagna i artikel 2 kan förvärva och inneha vapen i kategori A. Ett exempel av stor betydelse för medlemsstaternas försvars- och säkerhetsmyndigheter är privata företag som utvecklar, producerar eller testar ballistiska skydd, ammunition, militära vapen, vapenhållare, sikten etc.

FOI föreslår att formuleringen ”I särskilda fall får de behöriga myndigheterna bevilja tillstånd för sådana skjutvapen och sådan ammunition om det inte strider mot allmän ordning och säkerhet” kvarstår.

Förtydligande av definitionen av kategori A7, Bilaga I, del II

För att undvika otydligheter föreslås att man tar bort punkt 7: ”Semi-automatic firearms for civilian use which resemble weapons with automatic mechanisms” då detta öppnar för en mängd olika tolkningar. Vapenkategorier bör definieras i strikt tekniska funktionstermer med direkt koppling till vad man önskar begränsa, så som t.ex. eldkraft och elduthållighet.

3.34. Tullverket

Tullverket är positivt inställt till översynen av vapendirektivet från 1991. Det är bra att reglerna för vapenkontroll inom EU harmoniseras och att rätten för civila att inneha halvautomatiska vapen begränsas.

I dag är det tillåtet att importera larm- och signalvapen till EU från tredje land. Dessa vapen är enkla att konvertera till riktiga vapen och används ofta av kriminella. Det är positivt att dessa vapen föreslås omfattas av vapendirektivet, vilket innebär att de inte blir lika lättillgängliga på marknaden inom EU. Enligt svensk vapenlagstiftning klassas dock start- och signalvapen som laddas med patroner som skjutvapen.

Från underrättelse- och kontrollsynpunkt är det viktigt för Tullverket att kunna ta del av det förbättrade informationsutbytet där nationella vapenregister kommunicerar på EU-nivå. Tullverket bör även få tillgång till vapenhandlares och vapenmäklares register genom de nationella vapenregistren.

3.35. Viltmästareförbundet

Sammanfattning

Eu-kommissionens förslag baseras på villfarelsen, att vapen som används vid terrorbrott och grov kriminalitet hämtas från den legala marknaden. Med utgångspunkt från denna felaktiga uppfattning riktar sig förslaget mot i vapenhänseende laglydiga och skötsamma medborgare. I Sverige är lagstiftningen om försäljning, förvärv och innehav av vapen rigorös. Påföljderna

vid brott mot bestämmelserna är kännbara. Terrorister och grova kriminella hämtar sina vapen från en växande marknad av illegala vapen. EU-kommissionens förslag är därför inte rimligt vad avser konsekvenser och grundläggande nationella rättsuppfattningar. Förslaget bör avvisas.

Följande punkter vill Viltmästareförbundet kommentera närmare:

- Förbud mot halvautomatiska vapen. Det är verkningslöst och strider mot rättsprinciper.
- Förbud mot att via annons eller via nätet handla med licensbelagda vapen. Det medför ingen effekt på tillgången av illegala vapen.
- Obligatoriska läkarkontroller och 5-åriga licenser. Det är medicinskt och praktiskt inte möjligt att genom en rutinmässig läkarundersökning identifiera terrorister eller grova kriminella. Det går inte att göra ens genom en så kallad sinnesundersökning.

Förbud mot halvautomatiska vapen

På den illegala marknaden går det exempelvis i Malmö idag att till en förhållandevis billig penning köpa olika helautomatiska vapen.

Man frågar sig då varför en blivande terrorist skulle göra sig omaket att via den legala arsenalen skaffa sig och bygga om ett halvautomatiskt gevär. Han har två vägar att gå. Han kan gå kurs och ta jägarexamen och sedan söka licens för ett halvautomatiskt vapen. Han kan också göra inbrott och bryta upp ett godkänt vapenskåp hos en jägare. Han har då 20% chans att hos just denne jägare hitta ett halvautomatiskt gevär. EU-kommissionen tror tydligen, att han sedan kan sätta sig i sin kammare och med lätthet bygga om detta till ett helautomatiskt förstörelsevapen. Så är inte fallet. En sådan ombyggnad kräver både professionell kompetens och teknisk utrustning. Den tilltänkte terroristen skaffar sig i själva verket vapen på den illegala marknaden eller via andra kanaler. Han sitter inte och påtar med stulna halvautomatiska vapen. Det gör möjligen enstaka, mentalt vilsekomna personer och sådana har samhället alltid haft svårt att värja sig emot.

Ett förbud mot legala halvautomatiska vapen skulle därför vara verkningslöst mot terror och kriminalitet. En konfiskation av dessa vapen skulle vara ett orimligt ingrepp mot individen och strida mot ett antal rättsprinciper. EU-kommissionen borde i stället fokusera på förslag, som kan kartlägga och begränsa den illegala vapenhandeln. Det är den som förser terrorister och kriminella med helautomatiska vapen.

Förbud mot att via radannons, nätet eller telefon handla med licensbelagda vapen

För att köpa ett vapen i Sverige krävs tillstånd från polisen. Innan licens utfärdas görs en prövning av personen i fråga. Man kan inte heller sälja ett vapen legalt utan att visa vem som köper det. Därför är det inte rimligt att tro, att förbud mot denna typ av försäljning skulle minska utbudet av illegala vapen. En potentiell terrorist letar inte efter vapen bland radannonser eller på Blocket. Ett förbud skulle också göra att professionella vapenhandlare fick någon form av monopol, vilket skulle inverka prisdrivande. Distansförsäljning är också med tanke på geografiska avstånd i Sverige av praktiska skäl praktiskt.

EU-kommissionens förslag bör i denna del avvisas.

Obligatoriska läkarkontroller och 5-åriga licenser

EU-kommissionen tycks utgå ifrån att innehavare av vapenlicenser är latent sinnesrubbede. Man tycks också tro, att en läkare efter 5 år skulle kunna uppdaga, om en licenshavare börjat umgås med tankar på att bli terrorist eller grovt kriminell. Vad ska läkaren i så fall göra? Dra in vederbörandes vapenlicens? Beslagta hans vapen? Föranstalta om psykiatrisk tvångsvård? Skulle antalet terrorbrott i Europa minska genom sådana åtgärder?

I praktiken är det svårt att förutse när en psykisk sjukdom kan komma att bryta ut. Det är lika svårt att förutspå när eller hur en allvarlig personlighetsstörning kan ta sig uttryck i form av terror eller kriminalitet. Kombinationen av obligatoriska läkarkontroller och tidsbegränsade licenser skulle innebära en orimlig belastning för både individer och myndigheter. En rutinemässig läkarundersökning -även en regelrätt sinnesundersökning av alla som söker licens-kan inte sälla agnarna från vetet i detta avseende.

Det är i stället en rapporteringsskyldighet kring medicinska problem och sociala beteendrubbningsar, som måste ligga till grund för indragning av vapenlicenser. Samma sak gäller körkort. Ett sådant system finns redan i Sverige, men det skulle beträffande den medicinska delen kunna skärpas upp. Polis och andra sociala myndigheter ser idag till, att ett stort antal vapenlicenser (och körkort) årligen dras in beroende på att det uppenbarats brister i licensinnehavarens omdöme och beteende. Denna tillsyn och rapportering måste ske kontinuerligt och kan inte tillgodoses genom varken enstaka läkarkontroller eller tidsbegränsade licenser. Det är dessutom inte rimligt att tro, att terrorister och grovt kriminella rekryteras bland innehavare av vapenlicenser. Merparten av dessa brottslingar har en annan bakgrund.

EU-kommissionens förslag bör i denna del tillbakavisas.

3.36. Åklagarmyndigheten

Utifrån de intressen som jag har att bevaka för Åklagarmyndigheten har jag [vice överåklagare Bengt Åsbäck] inte några synpunkter på förslaget.

4. Övriga yttranden och skrivelser

Utöver remissinstanserna har ytterligare skrivelser inkommit från föreningar, sammanslutningar och privatpersoner beträffande förslaget om revidering av EU:s vapendirektiv. Den nedanstående redovisningen begränsas till de svar som har inkommit från sammanslutningar och föreningar. På det viset tillförsäkras att ingen förening eller sammanslutning som kunde ha varit remissinstans blir förbisedd.

Privatpersoners skrivelser har beaktats i den sammanfattande texten under avsnitt 2 i denna sammanställning.

4.1. Black Market Watch

Förslaget till direktiv som presenterats av den Europeiska Kommissionen framstår som en ogenomtänkt panikåtgärd som ej kommer att ha någon större effekt på den organiserade brottslighetens eller terroristers åtkomst till vapen. Dessutom är det uppenbart att ett antal av de förespråkade åtgärderna kommer att ha betydande negativa konsekvenser för laglydiga jägare, sportskyttar, vapensamlare och vapenhandlare. Förslaget är ej proportionerligt då det ej kommer att ha någon märkvärd effekt på den svarta marknaden för vapen, samtidigt som det innebär onödiga och signifikanta begränsningar för lagliga vapenägare. Kommissionen uppger själv att ingen konsekvensanalys är genomförd.

Ett grundläggande problem med förslaget är att dess utgångspunkt är fundamentalt felaktig. I bakgrundstexten till förslaget hänvisas till Parisdeklarationen där EU:s inrikesministrar och justitieministrar bekräftade sina länders fasta beslutsamhet att minska olaglig handel med skjutvapen i Europa. Och det är just denna olagliga handel som utgör det verkliga hotet. Förslaget är dock riktat på att försvåra och begränsa den legala handeln och det lagliga bruket av vapen, vilket inte utgör ett större problem i sammanhanget.

BRÅs rapport ”Det dödliga våldet i Sverige 1990–2014:

En beskrivning av utvecklingen med särskilt fokus på skjutvapenvåldet” visar att allt färre legala vapen används i det dödliga skjutvapenvåldet i Sverige. Under perioden 1990-95 hade 25% av gärningsmännen licens för vapen som användes i dödligt våld med skjutvapen, perioden 2008-13 hade denna andel mer än halverats till 12%. I samma rapport uppger BRÅ att tidigare kartläggningar visar att de illegala vapen huvudsakligen förs in i landet från utlandet, snarare än att kriminella i Sverige stjäla vapen från användare som har licens. Utifrån Björn Hagelins utredning från 2012 (Skjutvapen använda i brott i Sverige 2000-2010) kan man räkna ut att det endast användes cirka två vapen med legalt civilt ursprung vid grov brottslighet per år i Sverige.

Trenden att legala vapen används i allt mindre utsträckning i brott är inte unik för Sverige. I USA visar statistiken att mord med skjutvapen minskat med 49% under tjugoårsperioden 1993-2013 (Pew Research Center), trots att antalet legala skjutvapen i samhället ökat under samma period.

Om man lägger fokus på just den grova organiserade brottsligheten och terrorism är det än mer uppenbart att de legala vapnen ej utgör ett problem. I exempelvis Parisdåden, eller de kriminella beskjutningar på offentligplats i Sverige, är de vapen som ofta används i dessa sammanhang helautomatiska Kalasjnikovs. Med andra ord vapen som överhuvudtaget inte finns tillgängliga på den legala marknaden.

Det är därför uppenbart att kommissionens inriktning på att försvåra och begränsa det legala vapenägandet är missriktat. För att vara effektiva måste åtgärderna istället riktas mot att reducera tillgängligheten av illegala vapen på den svarta marknaden.

Mer resurser för polisen och tullen att motverka illegal smuggling och försäljning av vapen och ammunition, och hårdare straff för illegalt innehav och bruk av vapen skulle framstå som mer effektiva åtgärder. En illegal marknad styrs av incitament, huvudsakligen möjligheten till vinst, som vägs mot risken som associeras med denna potentiella vinst. Genom att skärpa de rättsliga konsekvenserna av illegalt vapeninnehav kan efterfrågan på illegala vapen bland kriminella minska, samtidigt som en ökad prioritering och resurstilldelning för att förhindra smuggling och illegal vapenförsäljning kan minska det kriminella utbudet.

Sverige bör därför ej stödja Kommissionens förslag och istället förespråka effektiva åtgärder som riktas mot det verkliga problemet, den svarta marknaden för illegala vapen. Med detta sagt bör tilläggas att vissa aspekter av Kommissionens förslag berör viktiga punkter. Uppenbarligen finns det tillkortakommanden kring regelverk och implementering av hur vapen deaktiveras i vissa av EU:s medlemsstater. Förbättrat samarbete och informationsutbyte mellan medlemstater kan också vara positivt, men snarare än att fokusera på lagligt registrerade vapen bör fokus ligga på informationsutbyte och samarbete kring bekämpandet av den illegala vapenhandeln.

4.2. Föreningen precisionsskyttarna

Övergripande om utredningen

Föreningen finner det anmärkningsvärt att utredningen förutom i enstaka fall siktar in sig på legalt vapenägande och åtgärder som inte hade påverkat kriminalitet eller terrorism, utan bara legala vapenägare såsom jägare och sportskyttar samt samlare.

Föreningen finner det också anmärkningsvärt att den forskning som utredningen vilar på totalt misstolkas till att visa raka motsatsen av vad forskningen verkligen säger.

Exempel från forskningsrapporter:

"[F]ailed to identify any gun control that had reduced violent crime, suicide, or gun accidents" (Wellford & al 2004)

"[No] significant correlations [of gun ownership levels] with total suicide or homicide rates were found". (Killias & Al 2001)

"[T]here is no consistent significant positive association between gun ownership levels and violence rates: across (1) time within the United States, (2) U.S. cities, (3) counties within Illinois, (4) country-sized areas like England, U.S. states, (5) regions of the United States, (6) nations, or (7) population subgroups..." (Kleck 1997)

"There is no evidence anywhere to show that reducing the availability of firearms in general likewise reduces their availability to persons with criminal intent, or that persons with criminal intent would not be able to arm themselves under any set of general restrictions on firearms" (Kates & Mauser 2004)

Vidare går det starkt att ifrågasätta hur uppdraget har skötts samt frånvaron av konsekvensutredning, vilket skall finnas.

För att summera läget som rapporterats i tidigare EU utredningar (december 2014) samt

forskningen och BRÅ:s statistik i Sverige så är inte legala vapen ett problem. Problemet är de illegala vapen som aldrig har funnits i legal ägo, helt utanför det system som förslaget nu vill ska stramas åt hårdare än det redan är.

Kommentarer kring de problematiska förslagen.

1. Budgetkonsekvenser.

Unionens budget kommer inte påverkas av totalförbud för dessa vanliga vapentyper. Däremot kräver grundlagen i Sverige att ersättning utgår till de drabbade. Då det handlar om dyra sport och jaktredskap kommer det bli extremt dyrt att ersätta de vapen som påverkas av ett totalförbud. Ett jaktvapen kan kosta exempelvis 20 000kr. Om det, som det ser ut idag, kommer gälla alla halvautomater som kan ta ett magasin med ”många patroner” så påverkas runt 100 000 vapen.

2. Femårslicens för alla vapen.

Redan idag går Polismyndigheten på knäna och klarar inte av att upprätthålla förvaltningslagens krav på skyndsam handläggning (max 30dagar enligt JO som kritiserat Polismyndigheten för detta). Ska då alla Sveriges nästan 2 miljoner vapen och vapendelar handläggas vart 5:e år kommer det kräva en enorm organisation, många gånger större än dagens.

Dessutom har det visat sig att handläggningen av 5:års licenser för enhandsvapen, som existerar idag, missköts och sker rättsosäkert. Tillämpningen och praxis ser helt olika ut beroende på var man bor i landet. Även efter Polismyndighetens nya organisation. I vapenlagen finns stora utrymmen att återkalla licens ifall förutsättningarna för licens inte längre finns. 5 års licenser rent generellt är en onödig kostnad.

3. Deaktiverade vapen.

I nuvarande vapendirektiv är detta redan reglerat. Sedan 2010 ska ett officiellt organ kontrollera att deaktiverade vapen är varaktigt obrukbara. Så har inte skett. Här behöver bara befintligt regelverk efterföljas.

4. Replikor.

Föremål som inte fungerar som skjutvapen, men liknar vapen skall anses vara replikor och vara ”kategori C”. Kategori C ”vapen” skall anmälas till myndighet för innehav.

Idag finns exempelvis många tiotusentals airsoft replikor. I praktiken är bösor/effektbegränsade vapen, som ser exakt ut som sina förlagor. Alla som har airsoft som hobby skulle över en dag behöva administrera sitt innehav genom Polismyndigheten. Idag är dessa leksaker och hobbyverktyg helt licensfria. Detta är en stor och onödig kostnad som det inte existerar behov för.

5. Halvautomater.

Halvautomatiska vapen är vapen som skjuter ett skott för varje gång skytten trycker på avtryckaren.

Alla halvautomatiska vapen, oavsett utseende, har denna funktion. Alla halvautomatiska vapen på marknaden matar patroner från löstagbara lådmagasin. Lådmagasin är ett stycke bockad plåt med fjäder och patronföljare. Alla halvautomatiska vapen på marknaden har förmågan att ta magasin av olika storlek.

Här är det värt att påpeka att i praktiken alla vapen och alla funktionsprinciper har militärt ursprung.

Utredningen vill specifikt lägga vissa typer av halvautomatiska vapen i kategori A tillsammans med raketgevär. Ingen specifikation på vilken typ har angetts.

Det står även att halvautomater som kan ta magasin med stor kapacitet skall förbjudas. Av det kan man läsa ut att alla halvautomatiska vapen på marknaden kommer förbjudas för innehav. Det är oklart om det är avsikten men det kommer bli resultatet.

Här bör påpekas, än en gång, att funktionellt skiljer ingenting mellan en halvautomatisk AK47:a och en halvautomatisk ”vanlig” jaktstudsare annat än utseende. Dock har gevär av klass 1 för älgjakt mycket grövre kaliber än en AK47:a och är således objektivt farligare i fel händer.

Alla vapen är livsfarliga i fel händer. Lyckligtvis existerar ingen brottslighet värd namnet med legala vapen. I Sverige har det aldrig förekommit brott med halvautomatiska, legala, vapen. Samt att forskningen inte hittar korrelation mellan legalt vapenägande och kriminell användning av vapen.

Här kan konstateras att förslaget drar paralleller mellan legala vapenägare och terrorism helt utan fog. Skulle det här förslaget gå igenom skulle det antagonisera alla legala vapenägare i Europa utan att påverka kriminella och terroristers användning av illegala vapen. Förslaget är säkerhetsteater av värsta sort.

6. Handel via distanskommunikation

Detta är redan reglerat. Införseltillstånd krävs i mottagarlandet. Utförseltillstånd krävs i avsändarlandet och tulldeklaration samt förstås licens för vapnet. Här kan antas att den illegala handeln av vapen vill kommas åt. Den är redan förbjuden i alla led.

7. Läkarbesök för vapenägare.

I svensk kontext kommer den att bli problematisk. Enligt den nationella taxan för sjukvården kostar ett läkarbesök 1 800 kronor. Frågan är huruvida den kostnaden kan tas ut helt och hållet av ”patienten”, eller om det går att göra en vanlig läkarundersökning mot patientavgift, vilket sedan blir en post i Landstingens/Regionernas budget.

Alldeles oavsett vem som bär kostnaden är resursfrågan ett problem; i ett Sverige med ständig läkarbrist blir det en intressant fråga varifrån denna massiva pålaga i extra läkartid ska materialiseras. En relevant fråga är vilka patienter i den redan pressade vårdapparaten som ska ställas i vårdkö för att läkare ska ta sig tid att genomföra en stor mängd extra läkarundersökningar årligen.

Övergripande om förslaget.

Förslaget i sin helhet är undermåligt och oprofessionellt.

Det finns många andra aspekter av förslaget som är problematiska, exempelvis att samlare och museers innehav ska förstöras men dessa ovan nämnda punkter är de som påverkar vanliga vapenägare mest negativt.

Målsättningen att komma åt terrorister och kriminellas användning av illegala vapen kommer inte påverkas av förslagen och således försvinner existensberättigandet för dessa förslag.

4.3. GP Rifle

GP Rifle är en enskild firma som drivs av ägaren Gustav Persson samt en anställd, Sara Johansson. 2011 startade verksamheten med vapenförsäljning och inriktningen på halvautomatiska gevär för tävlingsbruk inom dynamiskt sportskytte, IPSC. GP Rifle är den största leverantören av vapen och utrustning för dynamiskt skytte med kul och hagelgevär i Sverige. Verksamheten innebär även aktiv support till tävlingsverksamhet genom startandet av Svenska Cupen där de flesta av landets tävlingar inom det aktuella skyttet ingår. Gustav Persson är även aktiv, framgångsrik skytt på området med flertalet medaljer i SM och NM.

GP Rifle avstyrker förslaget i dess helhet på grund av bland annat dessa orsaker:

- Förslaget innebär att GP Rifle tvingas lägga ner verksamheten eftersom förslaget vill förbjuda och konfiskera vapentypen GP Rifle bedriver handel med. Även om konfiskering av alla vapen skulle innebära ekonomisk ersättning innebär det att i princip att all utrustning, delar och tillbehör i lagret blir värdelösa och omöjliga att sälja, även på export. Det är sammanfattningsvis ca 6 miljoner skattade, privata kronor och 2st arbetstillfällen som går upp i rök.
- Förslaget saknar konsekvensanalys och stöds inte av den forskning som finns, inte ens den som kommissionens utredning hänvisar till.
- Kontrollen är redan sträng för erhållande av vapenlicenser för de aktuella vapnen.
- Så kallade femårslicenser finns redan i Sverige på bl a pistoler och är ett system som havererat totalt pga olika tolkningar och subjektiva bedömningar vid förnyelser av licenser. Det är ett av skälen till alla JO anmälningar mot Polismyndigheten, ärenden i domstol och Polismyndighetens långa licenshandläggningstider. Att införa femårslicenser på fler vapentyper kommer bara att ytterligare förvärra situationen för jägare och sportskyttar utan att ha någon verkan för kriminella.
- Vi kan inte se något i förslaget i dess nuvarande form som skulle öka samhällets skydd mot kriminalitet eller terrorism eftersom dessa grupper för det första inte följer lagar och för det andra använder illegalt insmugglade vapen som aldrig varit legala inom EU.

4.4. Göta vapenhistoriska sällskap

Sammanfattning

GVS avstyrker förslaget till ändringar i EU:s vapendirektiv i sin helhet. De föreslagna ändringarna kommer att medföra onödiga och allvarliga följder för vårt kulturarv och kulturhistoria. En konsekvensanalys måste göras som belyser inte endast de ekonomiska konsekvenserna av förslaget utan också vilka allvarliga följder det kommer att medföra för vårt kulturarv och vår kulturhistoria samt hur den historiskt intressanta vapentekniska utvecklingen skulle gå förlorad och påverkas om vapnen blir förstörda. Detta till absolut ingen som helst nytta eftersom det inte kommer att ha någon som helst effekt på terrorism och kriminalitet, det som förslaget säger sig vilja motverka.

Det är en allmänt spridd missuppfattning (tyvärr också ofta hävdad av polismyndigheter trots att deras egen expertis motsäger det) att vapen tillverkade enbart för halvautomatisk eldgiv-

ning är lätta att bygga om till helautomatiska vapen. Så är inte fallet. Var och en som vill kan enkelt själv bygga ett helautomatiskt vapen ifrån grunden. Detta finns beskrivet på Internet och över hela världen säljs ett flertal böcker om hur dessa vapen enkelt tillverkas.

Det framgår inte heller av direktivet vad som menas med halvautomatiska vapen. Gäller det även t.ex. halvautomatiska pistoler, dvs. den typ av vapen som är den vanligast förekommande vid alla skyttetävlingar? Detta skulle i så fall få till följd att en stor del av det svenska idrottsskyttet kommer att strypas. Återigen till absolut ingen som helst nytta eftersom det inte kommer att ha någon som helst effekt på terrorism och kriminalitet.

Motiv för ställningstagandet

Förslaget medför stora kapitalförluster och kostnader för myndigheter, staten och enskilda vapenägare om direktivet skulle genomföras i Sverige. Vapnen skulle då lösas in i enlighet med VL kapitel 7 samt Europeiska unionens stadga om gällande grundläggande rättigheter.

Om femårslicenser skulle införas för alla typer av vapen skulle detta också medföra oerhörda kostnader och mycket stor arbetsbörda för berörda myndigheter. Förutsättningar för innehavet får heller inte som idag godtyckligt ifrågasättas olika i olika delar av landet. Polismyndigheten saknar möjlighet att bedöma samlarvapnens betydelse för historien.

Bakgrundsbeskrivning

Göta vapenhistoriska Sällskapet verkar för spridande av kunskap inom ovan nämnda områden och verkar för bevarandet av denna typ av kulturhistoria. Medlemmarna samlar alla typer av vapen allt ifrån forntid till idag. Dagens licensbelagda vapen förvaras alltid i enlighet med gällande vapenlagstiftning. Särskilt eldkraftiga vapen som aktiva helautomatiska vapen lyder under rigorösa bestämmelser som utformats och kontrollerats av polismyndigheten. Pistoler och halvautomatiska gevär förvaras i godkända säkerhetsskåp. Även deaktiverade vapen kräver både licens och godkänd förvaring i Sverige.

I länder utanför EU kan kriminella enkelt beställa och köpa illegala helautomatiska vapen som till och med levereras direkt till valfri adress i Sverige av säljaren! Andra EU-länder, till skillnad från Sverige, har idag inte följt EU:s beslut om deaktivering ifrån 1991 och 2008 vilket medfört att kriminella utnyttjat detta. Svensk lagstiftning och förordning licensbelägger alla vapen som en gång varit licensbelagda vapen och sedan deaktiverats. Dvs. vapnet är illegalt att inneha utan giltig licens. Självklart kommer smuglingen av illegala vapen alltid att fortsätta även om det föreslagna EU-direktivet genomförs.

Ytterst få vapen med legal bakgrund har använts av kriminella och inga av terrorister. Detta visas bl.a. med klara fakta i svensk forskning och av EU:s egna utvärderingar Evaluation of Firearms Directive ISBN 978-92-79-44945-1 och Evaluation of Firearms Directive Final ISBN 978-92-79-35113-6.

Vapensamling med militära hel- och halvautomatiska skjutvapen.

I Sverige är det mycket ont om museer, där det går att studera militära skjutvapen. Det finns bara ett privatägt riktigt vapenmuseum kvar, som nu hotas av nedläggning. Samlare har mindre, men specialiserade samlingar. Detta gör dessa samlingar, som ibland även omfattar

helautomatiska vapen, ännu viktigare för att kunna studera militära och civila vapen, deras funktion och deras tekniska utveckling.

I prop. 2013/14:226 bilaga 1 står:

Erkända samlares innehav av vapen och ammunition torde dock normalt falla utanför vapendirektivets tillämpningsområde. Enligt utredningens mening kan en samling av vapen inom ett avgränsat område ofta ha ett betydande vapenhistoriskt värde. Dessa värden riskerar att gå förlorade om innehav av helautomatiska vapen för samlingsändamål inte alls tillåts. Det föreslås därför att tillstånd att inneha helautomatiska vapen endast ska kunna meddelas för samlingsändamål. Detta resulterade i texten:

Tillstånd att inneha helautomatiska vapen får endast meddelas för samlingsändamål.

Vid GVS slutna möten för medlemmarna bjuds poliser och militärer ofta in för att ta del om den vapentekniska utvecklingen. De närvarande får då kunskap om vapen och deras kulturhistoria. De flesta av våra medlemmar är också aktiva skyttar och/eller jägare, som vet hur man förvarar och hanterar vapnen i deras ägo. Dessa vapen för samling, skytte och jakt har oftast ett dagsvärde på mellan 20 000 - 50 000kr och ibland mer. Inga kriminella eller terrorister är intresserade av så dyrbara vapen, när de inom ett dygn, enligt Brottsförebyggande rådet, kan få tag på en illegal Kalashnikov för ett par tusen kronor.

Om ammunition

GVS motsätter sig förslaget om förbud på all ammunition, som använts eller används av militär. Förbjuds sådan i civil ägo kommer nästan all ammunition att försvinna ifrån den civila marknaden. Detta skulle sakna betydelse för kriminell- och terroristverksamhet eftersom det är mycket lätt att tillverka alla typer av ammunition för respektive militära vapen. Det finns många samlare som samlar på olika patroner, oftast bara en patron av varje variant.

Deaktivering

När det gäller deaktivering av vapen, kan och ska denna göras så att vapen blir definitivt obrukbara. Tillvägagångssättet kan och ska skifta ifrån vapentyp till vapentyp. Detta gäller även helautomatiska vapen som deaktiveras. Det är viktigt att den tekniska konstruktionen av vapnet kan framgå även efter permanent deaktivering och utseendet bevaras. Certifiering av deaktivering ska göras som i vissa andra EU-länder av godkända institutioner. Inriktade krafter på att alla medlemsstater följer en korrekt deaktivering av vapen och tillåt deaktiverade f.d. helautomatiska vapen. Idag anser polismyndigheten i Sverige felaktigt att ett deaktiverat vapen skall jämföras med fullt fungerande vapen. Detta bör ändras i enlighet med vad som ovan beskrivits. Deaktiveringsformer måste konkretiseras.

I direktivet öppnas ingen dörr för samlare att inneha regelrätt deaktiverade automatvapen enligt kategori A. GVS kräver att detta måste möjliggöras.

Femårslicenser för alla vapen och medicinska kontroller

I svensk vapenlagstiftning finns redan idag femårslicenser för alla helautomatiska vapen (även deaktiverade sådana) samt alla flerskotts enhandsvapen. GVS motsätter sig förslaget om att utöka detta till alla vapen eftersom samlandet av vapen är långsiktigt och kostsamt. Att vart femte år behöva ompröva samlingens inriktning är orealistiskt och felaktigt, förutom att det är byråkratiskt betungande och kostsamt. Detta skulle heller inte ha någon som helst påverkan på

vare sig kriminalitet eller terrorism eftersom denna kategori av illegala vapenägare inte följer några som helst lagliga licensregler.

Sällskapet motsätter sig också att etablerade samlare och/eller skyttar skall genomgå medicinska kontroller vid ansökan om vapenlicens. Det finns i svensk vapenlagstiftning redan idag ett krav att läkare ska anmäla patienter som man bedömer som olämpliga för vapeninnehav. Att utöka detta till en kontroll var gång en vapenägare söker en licens skulle endast innebära ytterligare administration för läkarkåren och polismyndigheten men skulle inte leda till att man upptäcker flera terrorister eller kriminella eftersom denna kategori ju inte söker några licenser.

Kostnader vid inlösen

Om ett direktiv drivs igenom som innebär inlösen av förbjudna skjutvapen (dvs. enligt förslaget i direktivet: Helautomatiska skjutvapen och halvautomatiska skjutvapen) måste detta ske till ett värde som gällde innan tankarna på förbud tog form. Alternativt kan man tillämpa ett värde, som gäller på världsmarknaden och då med kompensation för att priserna på automatvapen kan sjunka på grund av förbudet i EU.

Gällande regler för inlösen finns i 7 kap. vapenlagen. Principen om ersättning motsvarande marknadsvärde kan man inte gå ifrån med hänsyn till regler i bland annat Europakonventionen.

Än en gång vill Göta Vapenhistoriska Sällskap betona att inlösen och destruktion av legalt innehavda skjutvapen inte kommer att ha minsta effekt på den illegala marknaden. Kriminella och terrorister kommer fortfarande med lätthet kunna få tag på all den arsenal de önskar. I betraktande av detta är hela EU-kommissionens förslag ett missriktat slag i luften, som bör avvisas, med begäran att man skyndsamt sätter samman sådana förslag som verkligen kan ha effekt mot den illegala trafiken med vapen.

4.5. Hallands pistolskytteklubb

Styrelsen för Hallands Pistolskyttekrets begär att förslaget till vapendirekt skall förkastas i sin helhet och att nytt förslag med åtgärder mot terrorism och kriminalitet tas fram

EU-kommissionen vill försvåra för terrorister genom förslag till ett nytt vapendirektiv.

Förslaget till vapendirekt är bristfälligt och kontraproduktivt. Det försvårar och förbjuder legitim jakt och sportskytte men begränsar inte terrorism och brottslighet eftersom terrorister använder redan illegala vapen.

Förslaget med tekniska standards för deaktivering av vapen så att dessa svårligen kan reaktiveras är bra. Det borde redan varit gjort, då den har direkt och signifikant påverkan på kriminellas och terroristers tillgång till vapen.

Övriga delar av förslaget har ingen effekt på kriminella och terroristers tillgång till vapen. Vapen som sportskyttar och jägare använder är lagliga och väl reglerade i flertalet av EUs medlemsländer. I de fall enskilda medlemsländer har brister i sin kontroll finns det redan best

practice hos de länder med välfungerande reglering. Dessa är väl avvägda och möjliggör jakt, sportskytte och samling

I Sverige består denna reglering att tillstånd måste sökas hos myndighet. Kontroller av individen görs mot bland annat straffregister. Varje enskilt vapen måste behovsmotiveras då det inte finns någon generell rätt att anskaffa det. Även vapendelar ingår i samma system. Förvaring av vapen är även det reglerat i form av låsbara skåp med en viss säkerhetsnivå måste användas.

Detta sammantaget gör att legalt ägda civila vapen i sin höjd endast i försumbar omfattning förekommer i samband med brottslig aktivitet. I samband med terrorism i ännu mindre omfattning.

Författarna till förslaget till vapendirektiv agerar som om de inte är medvetna om att de förbjuder jakt och skyttesport som miljontals européer utövar. Det är en fullkomligt oacceptabel inskränkning för många individer.

De delar i förslaget som ger negativ påverkan för sportskyttar och jägare har dessutom ingen som effekt mot brottslighet eller terrorism. Det gör att dessa delar av förslaget inte bara saknar verkan mot det som ska uppnås med mindre terrorism, det är har dessutom kraftfulla negativa biverkningar i form av oacceptabla inskränkningar för sportskyttar och jägare.

Ytterligare en effekt är att inskränkningarna kommer att kräva resursåtgång från polis eller annan myndighet att genomföra och upprätthålla, resurser som istället kunnat användas till brottsbekämpning och motverkande av terrorism.

Att försvåra jakt på vissa typer av vilt, vilket blir effekten av förslaget kommer försämra trafiksäkerheten. Antalet skadade och döda på grund av ökade viltolyckor kommer vara mångfalt större än antalet som minskar pga. mindre terror.

För de individer som är via sina föreningar är anslutna till Hallands Pistolskyttekrets, och vidare till Svenska Pistolskytteförbundet, kommer att se sin sport försvinna. Den kommer bli förbjuden om förslaget till vapendirektiv antas. Det är väl fungerade idrottsverksamhet som funnits sedan 1930-talet som då förbjuds, till ingen nytta. Detta är helt oacceptabelt.

Styrelsen för Hallands Pistolskyttekrets begär att förslaget till vapendirektiv skall förkastas i sin helhet och att nytt förslag med åtgärder mot terrorism och kriminalitet tas fram

4.6. Hedemora skytteklubb

Förslaget saknar konsekvensanalys, trots att det innehåller stora åtgärder mot såväl enskilda medborgare, olika organisationer, kommersiella aktörer och stater. Vi anser att en ordentlig konsekvensanalys enligt EU:s egna regler måste genomföras innan beslut kan tagas.

Förslaget om skärpt kontroll av s.k. deaktiverade vapen är det enda i förslaget som vi anser är bra. Men eftersom detta två gånger tidigare beslutats av EU, utan att det implementerats av alla medlemsstater. Tycker vi att det är märkligt att besluta om detta en tredje gång. Man får här först se till att genomdriva sina redan fattade beslut.

Förslaget har tillkommit för att förhindra terrorbrott. Därför är det mycket egendomligt att det i huvudsak inriktar sig mot sådant som inte har någon som helst inverkan på terrorister och andra kriminellas tillgång på vapen. Enär förslaget saknar stöd såväl i forskning som i kommissionens egen utvärdering av vapendirektivet. Denna sammanblandning av de i forskning bevisat problemfria legala vapnen med terrorverksamhet anser vi vara ytterst anmärkningsvärd.

Därför avstyrker vi förslaget i sin helhet.

4.7. Helsingborgs skyttesällskap

Helsingborgs Skyttesällskap menar att kommissionens förslag till åtgärder för att minska möjligheten för terrorister att få tillgång till vapen inte kan uppnås genom att förbjuda licensierade registrerade vapen för laglydiga medborgare och föreningar.

Forskning visar entydigt att det inte är meningsfullt med åtgärder mot legalt vapeninnehav eftersom antalet vapen med legalt eller tidigare legalt ursprung som används i kriminell verksamhet är negligerbart.

Helsingborgs skyttesällskap anser att Sverige bör rösta emot liggande förslag i sin helhet.

4.8. Härlanda pistolskytteklubb

Härlanda Pistolskytteklubb anser att EU-kommissionen bör återkalla förslaget i sin helhet. Samtliga förslag (förutom förslaget rörande deaktivering av vapen, som i stället är redundant, se nedan) brister i proportionalitet.

Konsekvensanalys

EU-kommissionen själva anger att förslaget varit under behandling i två år, att då ingen konsekvensanalys har kunnat göras på grund av att frågan är av ”akut karaktär” är därför inte trovärdigt.

Syftet med förslaget sägs vara att bekämpa terrorism och kriminalitet, men alla förslag som läggs fram riktar sig snarare mot laglydiga medborgare. Det enda förslaget som faktiskt är vettigt är det som rör gemensamma regler för deaktivering av vapen, men här finns redan ett separat beslut från 2008 som ännu inte har implementerats eller följts upp (texten heter 2008/51/EG).

Skulle hela (eller delar av) förslaget gå igenom så skulle det påverka skytterörelsen i Sverige ytterst negativt. Flera skyttegrenar där Sverige är framstående både i Europa och i världen riskerar att läggas ner helt, och tiotusentals vapen kan komma att konfiskeras bara i Sverige från jägare, sportskyttar och samlare.

Förbudet mot vissa halvautomatiska vapen

Här föreslår man bland annat att vapen i kategori B7 (”Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism”) ska överföras till kategori A. Detta innebär ett förbud mot samt destruktion av berörda vapen. Vad definitionen för kategori B7 faktiskt innebär och vilka vapen som berörs är väldigt otydligt och högst subjektivt.

I preambel 9 hänvisas det till halvautomatiska vapen med stora magasin samt halvautomatiska vapen som lätt kan konverteras till helautomatiska vapen. Men då blir det i stället lite oklart när man jämför med kategori B4 ("Halvautomatiska långa skjutvapen, vars magasin och patronläge tillsammans kan hålla mer än tre skott") och B5 ("Halvautomatiska långa skjutvapen, vars magasin och patronläge tillsammans inte kan hålla mer än tre skott och där laddningsmekanismen kan tas bort eller det inte är uteslutet att vapnet med hjälp av vanliga verktyg kan omändras på sådant sätt att magasin och patronläge tillsammans kan innehålla mer än tre skott") som fortsatt ska vara tillåtna.

Så länge alla vapen ligger i samma kategori (B) blir det inga problem med gränsdragningarna, men när man nu pratar om förbud och konfiskeringar så är den här otydligheten inte acceptabel.

Även om förslaget var glasklart så är det inte proportionerligt. I Sverige fanns det, enligt polismyndigheten 3 december 2015, drygt 31 000 halvautomatiska gevär för jakt (i princip alla med löstagbara magasin). Lägg till uppskattningsvis samma antal halvautomatiska hagelgevär för jakt samt ett inte helt obetydande antal sportskyttegevär, så blir siffran ganska hög. Cirka var femte jaktgevär som säljs i dag är av halvautomatisk typ.

Detta är vapen som används av laglydiga jägare, sportskyttar och samlare som enligt all tillgänglig statistik och forskning inte är något problem för samhället. Tvärt om så är jägarna till stor nytta för samhället (viltvård, eftersök vid trafikolyckor etc.) och sportskytteföreningarna har ofta ett nära samarbete med polis och försvarsmakten.

<http://www.dagensjuridik.se/2013/06/antalet-brott-som-begas-med-stulna-legala>

<https://blogg.forsvarsmakten.se/armebloggen/2014/06/03/forsvarmakten-behover-civilt-skytte/>

Obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser

Kommissionen föreslår 5-årsbegränsningar på vapenlicenser. Även här är förslaget otydligt skrivet och det framgår inte vilka vapen som avses. Inte heller framförs några skäl till varför detta bör införas. Sverige har redan i dag väldigt långa handläggningstider för vapenärenden, JO har kritiserat polismyndigheten hårt vid ett flertal tillfällen utan förbättring. Ett införande av 5-årslicenser för fler vapengrupper, speciellt om det sker tillsammans med obligatoriska läkarkontroller, skulle innebära en avsevärd utökad byråkrati. Polisens resurser bör i stället läggas på att förebygga och utreda brott.

Även förslaget att införa obligatoriska läkarkontroller saknar underlag, man framför inga skäl till varför detta bör införas. Det finns så vitt vi känner till inga fall där en vapenägare skulle ha utfört illegala handlingar, varken i Sverige eller annat land, på grund av medicinska skäl.

Förbud mot distanshandel för privatpersoner

Åter igen så finns det inga fakta som pekar på att privat handel med legala vapen är något problem. För att köpa ett vapen behövs alltid ett tillstånd från polismyndigheten, som innebär en prövning av köparen.

Att kriminalisera försäljningsmetoden (telefon, internetannonser, tidningsannonser, e-post, SMS) när det redan är förbjudet att handla vapen utan tillstånd kan knappast tillföra något i polisens brottsbekämpande arbete.

Det som behövs för att stoppa handel av illegala vapen är mer resurser till Polis och Tull.

4.9. Jaktlaget Bocken

Vi är emot förslaget i sin helhet.

I likhet med BRÅ inser vi att förslaget är meningslöst, men till skillnad från BRÅ inser vi även att meningslösa åtgärder tar av de begränsade resurserna och därför avstyrker vi. Att lägga begränsade resurser på meningslösa åtgärder tar resurser från de åtgärder som är påkallade. Exempelvis den nästintill totalt okontrollerade svarhandeln med illegala vapen från Balkan.

Peter Thorsell har tillåtits allokera polismyndighetens begränsade resurser fel under för många år redan. Hade man inte låtit honom hållas hade Polismyndigheten istället för meningslös femårslicenshantering och missriktad obstruktion mot laglydiga jägarorganisation och sportskyttar i Västra Götaland kunnat åtgärda den limbo och straffrättsliga ingenmansland som reglerat handgranater. Var och en inser med lätthet att straffsatserna på vapenbrott av de kriminella element som regelmässigt väljer att vara beväpnade och använda sina illegala vapen och handgranater som aldrig sett röken av en civil licens anses vara ett billigt pris för att fortsätta bruka dessa.

Vi konstaterar att skytteklubben i fallet Peter Mangs upplyste Polisen om att de visserligen intygat Mangs aktivitet men att skytteklubben ansåg att han inte borde ha licenser. Om Polisen i fallet Mangs gjort vad de skulle så hade det inte inträffat.

Om kommissionen i fallet Charlie Hebdo gjort vad det skulle och tillsett att tidigare direktiv genomförts i alla medlemsstater så hade Charlie Hebdo inte kunnat genomföras på det sätt det gjordes.

Om kommissionen och Polismyndigheten med Peter Thorsell, Maria Thulin, Lars Henriksson, Nils-Olov Gärdin och Lars Tonneman i spetsen fortsätts låtas verka och allokera resurser med låg grad av måluppfyllnad så kommer Sveriges och Europas befolkning att drabbas av mer lidande än om de byts ut mot några som inte är logiska analfabeter.

Avslutningsvis vill vi citera ”Mot Väpnad Konflikt IV” (2015-12-22), skriven av Johan Wiktorin:

”En av de åtgärder som EU vill införa är ett förbud mot halvautomatiska vapen för jakt- och sportskyttar som om det var dessa som var problemet. Här finns det skäl att påminna om den före detta KGB-agenten Jurij Bezmenov som turnerade runt i USA efter sitt avhopp och berättade om ryska destabiliseringsstrategier. Där ingick att skapa en sådan situation hos motståndaren, där myndigheterna skulle vara slappa mot illegala vapen samtidigt som man konfiskerade de legala vapnen i samhället.”

4.10. Jaktlaget Helsingestintan

Vi representerar Jaktlaget Helsingestintan, med över 120 ”vanliga” medlemmar från hela Sverige. Runtomkring oss har vi fruar, män, barn, ungdomar, kollegor, pensionärer och familjer som ringar runt om oss. Vården av skog, mark och vilt knyter oss samman, och jakten och vapenägandet är en viktig del av detta. För oss är vapenägande en minsta gemensam nämnare, och direkt knutet till maten som vi ställer på bordet. Det är en Folkrörelse, där vi jagar för att det är naturligt, och vi vill äta nyttiga och ekologiska råvaror.

Vi har ett arv vi vill förvalta, där vapenägandet är ett obligatorium. Vi förväntar oss att våra barn ska kunna ta över både marker och vapen när det är tid för oss att gå vidare, precis som vi själva tillåtits göra.

För att stoppa terrorismen vill EU och Regeringen nu ta våra legala vapen ifrån oss. Vi är fullt på det klara med att vapenägandet inte är en rättighet, utan ett privilegium där yttersta sköt-samhet i livet krävs.

Vi frågar oss – på vilket sätt stoppas terrorister genom att förbjuda och konfiskera våra jakt- och sportskyttevapen? Vi vädjar till er politiker att ärligt svara på frågan innan ni tar ställning och röstar.

I gengäld lovar vi att rösta på de partier som tydligt röstar emot och tar ställning emot EU-direktivet.

Till dags dato har endast ett Riksdagsparti tydligt tagit vår ställning i frågan, men det finns än så länge tid att ändra sig. Vi är övertygade om att landets närmare 800 000 vapenägare kommer resonera liknande.

EU-direktivets förespråkare har i media dyrt och heligt försäkrat att inga jägare kommer att påverkas. Vi vet att så inte är fallet. Vid en genomgång konstaterar vi att samtliga av våra medlemmar har ett eller flera vapen som kommer att klassas in som förbjudet och konfiskeras.

Minister Anders Ygeman (S) har vid flera uttalanden gjort felet att skilja mellan jägare och sportskyttar. Det är ett stort misstag, för vi är alla vapenägare och oftast samma personer.

Ett stort förbisett problem med EU-direktivet är de regelbundna översikter som finns inskrivna, vilket binder Sverige till att tvångsändra vår vapenlagstiftning med jämna mellanrum.

I nästa vända kommer bara nästa vapentyp att flyttas upp och bli ”extra farlig” för att förbjudas och konfiskeras, och så vidare. Resultatet av detta kommer att bli en total avvärning av legala vapenägare inom en historiskt kort period, och konsekvenserna oöverblickbara.

Polisens licenshantering

Det är också vår åsikt att Polismyndigheten sköter sitt ansvarsområde kring licenshantering och vapenfrågor på ett undermåligt sätt. Våra medlemmar upplever en drastisk försämring både när det gäller handläggningstider och handläggningsprocedurer. Ofta tar det månader för Polisen att handlägga ärenden av ren rutinkaraktär, och det ska krånglas och ifrågasättas om minsta petitesse.

Vi jägare uppfattar det som att det stora flertalet Polisdistrikt maskar med sin licenshandläggning och att det mer och mer kommer personliga åsikter från både ledning och enskilda tjänstemän av rättspolitisk karaktär, där man vill driva tidigare helt normala ärenden till domstol.

De ytterst ansvariga är i vår mening Peter Thorsell och hans chef Lars Tonneman på Polisens Rättsenhet. Jakten på oss vapenägare, som är de mest laglydiga i samhället måste få ett slut!

Det är med andra ord ingen slump att Regeringen har Polisens hantering under utredning, och vi frågar oss om Polismyndigheten ens ska fortsätta handha vapenfrågor?

Funktionshindrades rätt till vapenägande

Slutligen: I vårt jaktlag har vi ett antal funktionshindrade, vars enda möjlighet till jakt är genom att använda halvautomatiska jaktgevär av typen som EU-förslaget vill förbjuda. Det är inget annat än diskriminering mot en grupp människor som redan är utsatta och emot EUs egna tillgänglighetsdirektiv. Det är för oss i jaktlagets en självklarhet att även jakt och vapenägande ska vara tillgängligt och användbart för funktionshindrade.

4.11. Kalmar FBU-förening

Sammanfattande synpunkter

Kalmar FBU-förening avstyrker å det bestämdaste förslaget om ändringar i EU:s vapendirektiv. De föreslagna ändringarna skulle slå hårt mot såväl vår förening som mot Sveriges försvarsförmåga. Det sätt som förändringarna skulle genomföras på är förfärande ur demokratisk synvinkel och skulle allvarligt skada medborgarnas förtroende för riksdag, regering och Europeiska unionen, samt vilja att bidra till försvar av desamma.

Motiv och bakgrund för föreningens ställningstagande

Kalmar FBU-förening är sedan 1913 en förening som värnar om kunskapsnivån på det värnpliktiga befälet och det frivilliga befäl och de instruktörer som verkar inom lokalt och regionalt placerade insatsförband. Vi bedriver även en omfattande och väletablerad ungdomsverksamhet inom Kalmar läns Försvarsutbildningsförbund (med rötter ända sedan 1921). Kalmar FBU-förening är en resurs för att vidmakthålla en fortsatt hög nivå på instruktörer inom det frivilliga försvarsarbetet på lokal och regional nivå. En del av vår medlemskår arbetar aktivt med att representera Sverige i utlandsstyrkan och därigenom värna om och stödja demokratins utveckling i världen.

Som en stor och viktig del i arbetet med att ständigt arbeta på en hög och utvecklande kunskapsnivå på instruktörer och befäl ingår skjutövningar med trupp, individuell skytteträning och föreningsdriven tävlingsverksamhet på lokal, regional samt nationell nivå grundad

bland annat på Försvarsmaktens skjutreglementen. Vid sidan av föreningsverksamheten bedriver ett stort antal instruktörer en omfattande tävlingsverksamhet inom det civila tävlingsskyttets närliggande tävlingsgrenar som banskytte, fältskytte, PPC, IPSC, Skeet, Trap och militär snabbmatch; en tävlingsverksamhet som i delar även omfattar nordiskt tävlingsutbyte. Vår förening är härvid, vid sidan av sin anslutning till Svenska Försvarsutbildningsförbundet, ansluten till såväl Svenska Skyttesportförbundet som Svenska Pistolskytteförbundet.

Sverige befinner sig idag i en betydligt svårare säkerhetspolitisk situation efter att under några decennier ha åtnjutit ett betydligt mer gynnsamt läge. Detta har också Riksdagen tagit fast på och vidtagit åtgärder mot genom sitt försvarsbeslut under 2015. Den nationella försvarsdimensionen har återkommit som den styrande uppgiften får det totalförsvaret som nu är under återuppbyggande. I detta arbete är de frivilliga försvarsorganisationerna och skytterörelserna av största vikt både som utbildningsorganisationer och som det försvarsdemokratiska fundamentet i det svenska samhället.

Kalmar FBU-förening finner det synnerligen anmärkningsvärt att Europeiska unionen, som strävar efter att öka sin demokratiska förankring och värna europeiska demokratiska värden, söker kollektivt bestraffa de kanske allra mest laglydiga EU-medborgarna genom att konfiskera deras personliga egendom utan att någon av dem ens har begått något brott. Många länder inom EU har erfarenheten att konfiskation av medborgares vapen är åtgärder som vidtas av totalitära regimer och av ockupationsmakter. Det är alltså mycket allvarliga signaler som EU här sänder ut till både EU:s medlemsländer och till dess medborgare.

I Sverige har de frivilliga försvars- och skytteorganisationerna mycket långa anor. De utgör en av det svenska samhällets stora och viktiga folkrörelser, ända sedan Skarpskytterörelsens bildande 1860. De samlar medlemmar från samhällets olika sektorer och grupper, unga och gamla, män och kvinnor som i demokratiska former samlas runt ett gemensamt intresse och kring värdet av att försvara Sverige. Om detta förloras genom politiska beslut så vore det en oerhörd förlust för Sverige både försvarsmässigt och demokratiskt. Vi bör minnas att det frivilliga skyttet varit avgörande för det svenska försvaret inte minst 1940 när Hemvärnet bildades, vilket varit omöjligt utan skytteföreningarnas medlemmar, instruktörer, skjutbanor och vapen. Idag klarar inte Försvarsmakten att grundutbilda och vidareutbilda sin personal utan det stöd som lämnas av de frivilliga försvarsorganisationerna och skytteförbunden.

Skall Sverige kunna återta en fungerande nationell försvarsförmåga så bör statsmakterna värna om dessa organisationer och dess medlemmar och inte genom rättsvidriga åtgärder som kollektiv bestraffning, konfiskation och retroaktiv lagstiftning fördärva dessa medlemmars vilja och förmåga att bidra till nationens försvar. Det är högst antagligt att den som utsätts får något sådant inte kommer att vara särskilt intresserad av att försvara den som beslutat om dessa ingripande åtgärder. Viktigt är också att även nya medlemmar får möjlighet att utbildas, tränas och kunna erhålla tillstånd för sådant vapenägande som gagnar nationens försvar och tävlingsskyttets utveckling.

Till detta kommer att i vår förening är vi därtill oroade av att EU-kommissionen anför muslimska terrorattentat som motiv får dessa åtgärder och det tycks oss som omdömeslöst att uppdriva motsättningar mellan Europas muslimska befolkning och dess skötsamma vapenägare. Så bygger man enligt vår mening inte förtroende och tolerans i ett Europa som behöver detta mer än det mesta. Sverige bör inte slå in på en sådan väg, utan istället bör folkets demokratiskt valda företrädare verka för att framhålla betydelsen av en god rättsordning och förtroendeskapande åtgärder i avsikt att förbättra integrationen i de europeiska samhällena.

4.12. Laholms pistolskytteklubb

Laholms Pistolskytteklubb konstaterar att kommissionens förslag, om det antas, innebär slutet för vår idrott. Det är en unik åtgärd som föreslås – så vitt vi känner till har inga sporter blivit förbjudna på likande sätt. EU-kommissionen bör återkalla sitt förslag. Förslaget från kommissionen är illa underbyggt då det motsäges av kommissionens egen utredning liksom av tillgänglig forskning. På många ställen är förslaget formulerat så det svårligen går att utläsa var väsentliga gränsdragningar föreslås. Förslaget kan inte förväntas ha någon effekt gällande det uppgivna syftet att motverka illegala vapen och terrorism. Detta hade framgått ifall kommissionen gjort en konsekvensanalys vilket de är skyldiga att göra men inte har utfört. Kommissionen menar att förslaget lades med brådska men i realiteten har förslaget varit under utarbetande sedan 2013. Förslaget är oförenligt med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen föreslår exempelvis att det i medlemsländernas nationella vapenlagstiftning skall infogas en hänvisning till direktiv 91/477/EEG vilken i sin tur genom 258/2012 (IP/12/225) är underställd ett FN-protokoll. Kommissionen avser i praktiken, genom förslaget, göra nationella riksdagar och parlament underställda ett FN-protokoll vilket är ett övertramp av subsidiaritetsprincipen. Kommissionens slutsats att direktivet saknar budgetkonsekvenser kan svårligen stämma. Om förslaget skulle antas i sin helhet kommer betydande kostnader uppstå. Några av dessa kostnader är; upprättande och löpande uppdatering av flera nya register, löpande mentaltester av tiotals miljoner innevånare i EU samt ersättning för miljontals konfiskerade vapen.

Förbundets uppfattning är att implementering av gemensamma unionsregler för de tekniska specifikationerna vilka definierar hur deaktivering av ett vapen skall gå till är viktigt i kampen mot terrorism. Beslut om detta fattades av EU redan 1991 och även 2008 varför det framstår som egendomligt att besluta om samma sak en tredje gång.

Pistolskytte i Sverige

[...] Laholms Pistolskytteklubb anordnar regelbundet tävlingsskjutningar där personal från såväl Polisen som Försvarsmakten deltar och på så sätt på ett för myndigheterna kostnads-effektivt upprätthållande och utvecklande av personlig förmåga erhålls för dessa.

[Remissyttrandet innehåller därefter 13 sidor detaljerade ställningstaganden.]

4.13. Lidingö sportskytteklubb

Föreningen anser att kommissionen ska återkalla sitt ändringsförslag ("förslaget") för att utföra en nödvändig och oberoende konsekvensanalys samt konsultation av berörda parter. Nuvarande förslag kan inte läggas till grund för beslut av följande skäl:

- Konsultation och konsekvensanalys saknas
- Förslaget till förbud mot vissa halvautomatiska vapen är inte proportionerligt eller rättssäkert. Det står i strid mot svensk grundlag och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Förbudet mot distansavtal för privatpersoner är inte proportionerligt och därtill överflödigt. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser skulle leda till onödig administration med höga kostnader för samhället och ännu längre handläggningstider, utan någon säkerhetsvinst. Förslagen strider därför mot proportionalitetsprincipen och torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.

Föreningen har dessutom följande kommentarer till varför förslaget skall återkallas:

Konsultation och konsekvensanalys

EU-kommissionen anger själva att förslaget behandlats inom kommissionen i två år. Att samtidigt påstå att man under denna tid inte haft möjlighet att göra en konsekvensanalys i enighet med gällande regelverk för att frågan om skärpningar i vapenlagstiftningen är av akut karaktär är därför inte trovärdigt.

Vidare uppges EU-kommissionens syfte vara att bekämpa terrorism och illegal vapenhandel. Dock medger kommissionen själva att förslaget inte har något med illegal vapenhandel att göra, utan endast påverkar legala vapenägare.

Förbud mot vissa halvautomatiska vapen

Kommissionen föreslår bl.a. att vapen i kategori B7 ska överföras till kategori A. Det innebär ett förbud mot sådana vapen och, i enlighet med förslaget, destruktion av dessa (se sid 16 i EU-kommissionens förslag).

Ett vapen i kategori B7 är ”*Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism*”. Betydelsen av denna skrivning är luddig och högst subjektiv.

Större delen av de vapen som används i Föreningens verksamhet är halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk, och uppfyller därmed första delen av definitionen av B7.

Mekanismen i ett halvautomatiskt skjutvapen följer samma princip som ett helautomatiskt, d.v.s. att gastryck eller rekylimpuls från en avlossad patron används för att ladda om vapnet omedelbart efter skottet. Skillnaden är att ett halvautomatiskt vapen fordrar att skytten måste trycka in och släppa upp avtryckaren mellan varje skott, medan en skytt med ett helautomatiskt vapen kan trycka och hålla inne avtryckaren en gång för att avlossa hela magasinet. Ett halvautomatiskt vapen för civilt bruk har tillverkats för att inte kunna avlossa skott helautomatiskt, och mekanismen *liknar* därför den hos ett helautomatiskt vapen. I praktiken blir därför kosmetiska attribut det enda sättet att skilja på dessa vapen, och då dessa attribut lätt kan förändras utan ändring av vapnets funktion innebär denna skrivning ett högst osäkert, subjektivt och irrelevant sätt att skilja på vapen.

EU-kommissionens förslag skulle leda till en situation där en stor mängd vapen skulle konfiskeras och destrueras baserat på en lagstiftning som i allra högsta grad är subjektiv, rättsosäker och som heller inte skulle ge avsedd effekt. Potentiellt omfattas både enhandsvapen och gevär av förslaget. Båda typerna används inom Föreningens verksamhet.

Förslaget skulle innebära återkallande av positiva förvaltningsbeslut samt konfiskering av egendom vilket inte är förenligt med svensk grundlag. Dessutom strider förslaget med stor sannolikhet mot europakonventionen om mänskliga rättigheter och det egendomsskydd som den innehåller.

Det framlagda förslaget är mot bakgrund av de vaga och motsägelsefulla kriterierna vilka brister i rättssäkerhet samt dess långtgående konsekvenser i högsta grad oproportionerligt.

Förbud mot distanshandel

Det föreslagna förbudet mot distanshandel skulle innebära att handel omfattande vapen eller vapendelar samt eventuellt tillbehör inte längre får ske via distanskommunikation. Det innebär att vapen och skytteutrustning inte längre får säljas via internet, radannonser, via telefon, textmeddelanden eller e-post.

Det finns inget som tyder på att handel med legala vapen och deras tillbehör via exempelvis internet skulle vara ett problem. Handel med legala vapen över internet regleras på samma sätt som handel via andra kanaler; en köpare måste söka och erhålla tillstånd (licens) innan ägarbyte kan ske. Det förutsätts alltså en polisiär prövning av köparen redan idag, och Föreningen kan inte se att en kriminalisering av allmänt vedertagna försäljningsmetoder för lagliga vapen skulle ha några som helst effekter mot brottslighet. Däremot kan ett sådant förbud göra det svårt för skyttar att avyttra eller få tag på utrustning, särskilt eftersom Sverige är ett land med stora avstånd.

Obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser

Kommissionen föreslår ett system om 5-årslicenser. I förslaget anförs inga skäl för detta, och inte heller går det att klart uttyda vilka vapengrupper som skulle omfattas av det.

I Sverige infördes 5-årslicenser för enhandsvapen år 2000. Enhandsvapen är idag en liten del av det totala antalet legala vapen i Sverige, och ett införande av 5-årslicenser för samtliga skjutvapen skulle innebära en stor belastning på ansvarig myndighet. Redan idag har polisen stora problem med handläggningstider för vapenlicenser, något som JO upprepade gånger riktat allvarlig kritik mot polisen för, och införande av 5-årslicenser för ett större antal vapentyper skulle rimligen ytterligare förlänga dessa.

Kommissionen föreslår vidare att det ska vara obligatoriskt med läkarkontroll vid beviljande och förnyelse av vapenlicenser. Det är oklart vad en sådan läkarkontroll ska syfta till och det finns inga kända fall där en vapenlicensinnehavare i ett EU-land utfört illegala handlingar med sitt vapen i andra EU-länder på grund av medicinska besvär. I Sverige råder redan idag plikt för läkare att anmäla om en patient är olämplig att inneha vapen.

4.14. Linköping shooting club

Sammanfattning

Linköping Shooting Club (LSC) anser att förslaget skall avvisas i sin helhet eftersom det inte fyller sitt påstådda syfte att bekämpa terrorism och annan grov brottslighet. Konsekvenserna om förslaget införs som lagstiftning (helt eller delvis), är att laglydiga EU-medborgare drabbas bland annat genom att den etablerade sportskytteformen IPSC Dynamiskt skytte som LSC bedriver riskerar att förbjudas eller att utövarna genom lagstiftning de facto hindras i sitt idrottande.

Bakgrund till ställningstagande

Efter genomläsning av Kommissionens förslag (nedan kallat förslaget) som Justitiedepartementet den 16:e december utfärdat på remiss, kan flera anmärkningsvärda resonemang och slutsatser noteras. Den övergripande slutsatsen är att förslaget på ett flagrant sätt brister i adekvat kausalitet mellan mål och medel, detta genom att Kommissionen ämnar förbjuda legala vapen som idag innehas av laglydiga EU-medborgare vilka utövar sport och idrott under säkra, etablerade och kontrollerade former. I detta är det ytterst anmärkningsvärt att Kommissionen försöker likställa legalt och reglerat innehav av sportskyttevapen med terrorism. Vidare har EU falskeligen förespeglat att ett sådant förbud av legala vapen och idrotter skulle kunna förhindra terrorister från att begå våldshandlingar.

Vidare brister förslaget i förenlighet med unionens grundläggande principer om subsidiaritet och proportionalitet. EUs misslyckade inre och yttre gränskontroll kan inte lastas unionens sportskyttar och dessa skall inte behöva klä skott för att Kommissionen av PR-skäl nu vill visa handlingskraft gentemot medborgarna avseende de säkerhetsmässiga tillkortakommanden som Kommissionen under flera år inte har lyckats åtgärda.

Privat vapenägande är en nationell angelägenhet och det inses med tydlighet att sport och idrott bedrivs på olika sätt inom unionen givet de olika förutsättningar som finns om vi till exempel jämför det tätbefolkade Bryssel med den östgötska landsbyggen. I Linköping anser vi oss kapabla att själva välja våra sporter och vi behöver inte en överstatlig reglering av dessa.

Förslaget och dess för medborgarna negativa verkningar står som anförts tidigare inte proportion med vad det av Kommissionen påstås uppnå. Detta torde Kommissionen vara medveten om i och det de grumliga skrivningar som nyttjas mot slutet av punkten 2 i förslaget när det anges att ”Proportionaliteten säkras genom att de föreslagna ändringarna inskränks till sådana som i de centrala slutsatserna i de undersökningar som genomfördes i den förberedande fasen angavs ha störst inverkan på säkerheten.” Vilka är dessa slutsatser och vilken forskning stöder Kommissionen sig på?

För oss som EU-medborgare handlar det även om mer än själva sportskyttet. Det handlar även om vår relation till den europeiska unionen som idé och den överstatlighet den söker uppnå. Detta är ett obskyrt och omotiverat lagförslag, vilket för många i landet fundamentalt grusar tilltron till EU och dess överstatlighet. Mot bakgrund av de stora utmaningar Europa står inför måste nu överstatliga lagförslag från Bryssel te sig rimliga och även bygga på fakta. Frånvaro av detta eroderar EUs legitimitet.

Linköping har sedan många år en fin sportskyttetradition med ett flertal föreningar och klubbar som bedriver skytte, inklusive de tävlingsgrenar som regleras genom Sveriges Dynamiska

Sportsyttetförbund. Dynamiskt skytte är en internationell sport som utövas av fler än 200 000 personer i över 85 länder och där den tävlande försöker mixa precision, kraft och snabbhet till en vinnande kombination. Säkerheten på och utanför banan, samt säker vapenhantering har alltid varit ett centralt koncept i vår sport. För många av oss bosatta på landsbygden (och som inte lever i så kallade "storstadsregioner" som t.ex. Stockholm eller Bryssel med dess rika utbud av kultur och annan förströelse) utgör sportskytte en viktig fritidssysselsättning och utgör en viktig del i det som kallas livkvalitet. Detta månar vi om och detta vill vi värna.

På förekommen anledning önskar vi aktiva utövare av denna sport inom Östgötaregionen påminna om att det inte finns något samband mellan innehav av skjutvapen för jakt eller sportskytte och kriminalitet eller terrorism. Det är därför oerhört förvånande att Kommissionen, i kölvattnet av de fruktansvärda händelserna i Paris, försöker förhindra sportskyttars legitima användning av skjutvapen. Förslaget som innebär att stora mängder lagliga vapen skall klassas som förbjudna och konfiskeras är för oss inte acceptabelt och att av Kommissionen kopplas samman med terrorister är ytterst stötande.

Av anförda skäl anser vi därför att förslaget skall förkastas i sin helhet.

4.15. Nyköpings pistolskytteklubb

Skyttesporten är idag den tionde (10:e) största sporten i Sverige av Riksidrottsförbundet 70 statistikförda sporter, vi har 73 299 utövare av skyttesport i 1111 föreningar. (Idrotten i siffror från Riksidrottsförbundet 2015-10-15).

I Sverige finns det idag ca 300.000 jägare där flera av dem använder sig av halvautomatiska gevär av olika anledningar, det finns 619.000 licensägare och totalt ca 1 800 000 licenser fördelade över dessa licensägare.(www.vapenfakta.se).

Till dessa siffror skall vi även räkna in de personer i Sverige som har sin direkta näring via försäljning av vapen, vapendelar och tillbehör till skyttesport och jakt, en inte obetydlig del av Svensk handel.

Man vill bland annat förbjuda halvautomatiska vapen, man specificerar ej heller om det rör pistoler eller gevär eller både och, detta på grund av att de ser ut som helautomatiska, har en hög eldhastighet och kan användas med magasin som innehåller en stor mängd patroner. Detta skulle innebära att tusentals vapen i Sverige blir olagliga.

Försvarets Materiel Verk anser efter utförda tester och prov att halvautomatiska gevär är mycket svåra utan gedigen vapensmedsutbildning och kunskap samt avancerade verkstäder och maskiner bygga om till helautomatiska gevär. Det är dessutom i dagsläget inte möjligt att legalt köpa dessa delar i Europa.

I Sverige idag stjäls det mycket få vapen, och de vapen som används av kriminella personer och organisationer är vapen som kommer från den svarta marknaden, inte sällan från de forna öststaterna och fd Jugoslavien.

Det är ett problem med illegala vapen som svenska myndigheter och andra EU medlemsstater inte har vare sig koll på eller möjlighet att stoppa med nuvarande lagstiftning, att då ge sig på

laglydiga legala vapenägare och ytterligare begränsa möjligheterna att utöva sin sport ter sig inte bara märkliga utan även till viss del naivt. Då det gäller brott med legala vapen är detta problem i statistiskt sammanhang mycket lågt, på gränsen till obefintligt.

Det presenteras statistik i remissen från EU där man inte heller kan särskilja brott med illegala och legala vapen utan man gör ett antagande gällande dödligt våld med vapen, man tar alla i en och samma korg. Svenska myndigheter har dessutom redan uppgivit att legala vapen inte i sig är ett problem då det gäller dödligt våld i Sverige.

Där Svenska myndigheter och lagstiftaren tillsammans med EU:s andra medlemsländer skall lägga sin tid, kraft och sina resurser är att samordna ett regelverk som är tydligt och applicerbart i Europa. Vi behöver en klarare, tydligare och mer användbar lagstiftning mot kriminella individer och organisationer som begår brott med vapen som de inte har vare sig licenser på eller rätt att använda.

Gällande 5-års licenser för alla vapen så använder sig Sverige sig redan av den typen av licenshantering för pistoler, till saken hör att detta har fått till följd att hanteringen av licenser har ökat för tillståndsenheterna hos Svensk polis, i vissa fall har det rört sig om månader upp till halvår och däröver för att få en beviljad licens, i normalfallet skall detta enligt praxis ske inom 14 dagar. Att ytterligare genomföra utökade licenshanteringar är ett slöseri med skattemedel och har i sig ingen effekt gällande det man vill uppnå med remissen från EU, att begränsa möjligheten att komma över illegala vapen inom EU.

Vidare har man också som förslag att vapenägare skall läkarundersökas vart femte år, det finns ingen anledning att ens kommentera detta förslag med mer än att de kostnader som detta skulle medföra till en redan ansträngd vård, det är absurt i sammanhanget att föreslå detta kontra vad man eventuellt skulle kunna uppnå.

Då det gäller förbud av handel med vapen och vapen delar över internet så skall man inrikta sina insatser mot den svarta marknad som finns där s.k Darknet, Internets svarta handel. Där finns den olagliga handeln som man inte kommer åt genom att förbjuda legala vapenägare och eller handlare att köpa och sälja delar och vapen på internets legala sidor.

I Sverige har vi mycket höga krav gällande deaktivering av vapen, dessa krav delas inte med EU:s medlemsstater utan många medlemsländer har skrämmande låga krav avseende detta faktum, med mycket små medel kan man återaktivera ett sk deaktiverat vapen.

Sveriges svar till EU:s förslag rörande åtgärder för vapen hantering inom EU:s medlemsstater bör bygga på fakta och inte antaganden, den lagstiftning som Sverige idag har i vapenärenden då det gäller det legala ägandet måste till stora delar anses som väl genomtänk. Det borde väl vara ett förslag som Svenska delegater kan förorda som en gemensam grund för EU:s syn på legal vapenhantering.

Då det gäller hanteringen av illegala vapen är detta ett mycket komplext och svåröverskådligt område i dagsläget och där kommer det att krävas en mycket stor och väl genomtänkt handlingsplan som EU:s medlemsländer gemensamt arbetar fram och stödjer.

Det är i slutändan de illegala vapen som används i brott mot liv och hälsa av kriminella individer och organisationer som vi skall förbjuda, inte de legala vapnen som används av laglydiga EU medborgare.

4.16. Oxelösunds pistolklubb

Motiv och syfte

Man skriver som inledningsvis så här:

”Medborgares och företags säkerhet är en viktig fråga för kommissionen. Vi har sett vid flera tillfällen under det senaste året, särskilt med de attacker som ägde rum i Paris och Köpenhamn, att samhällen kan skadas svårt när grov organiserad brottslighet och terroristorganisationer använder skjutvapen. Nyligen omkom fler än 120 människor i en samordnad terrorattak den 13 november 2015 i Paris.”

Samt:

”Terrorattackerna i Paris, Köpenhamn och på Thalys-tåget visade på kopplingen mellan organiserad brottslighet och terrorism, särskilt när det gäller anskaffande av skjutvapen.”

Och:

”Vid rådets (rättsliga och inrikes frågor) möte den 12–13 mars 2015 uppmanade ministrarna kommissionen att föreslå åtgärder för att bekämpa olaglig handel med skjutvapen och, tillsammans med Europol, öka informationsutbytet och det operativa samarbetet”

Detta visar med all önskvärd tydlighet att det är just kriminella och terrorister vilka använder illegala vapen som är problemet.

Proportionalitetsprincipen

Man skriver:

”Proportionaliteten säkras genom att de föreslagna ändringarna inskränks till sådana som i de centrala slutsatserna i de undersökningar som genomfördes i den förberedande fasen angavs ha störst inverkan på säkerheten. Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen att garantera EU-medborgarnas säkerhet utan att i onödan begränsa den inre marknaden”

Denna skrivning innebär att man anser förslaget vara proportionerligt vilket inte är fallet då man mycket tydligt föreslår inskränkningar i legalt vapenägande för tävling och jakt utan att dess utgör något som helst hot vilket visats i många utredningar som dock inte biläggs detta förslag.

Ex:

- 2014 Timbro, Legala vapen- samhällsproblem eller rättighet?
- 2012 Lakomaa, Safe Storage and Thefts of Firearms in Sweden: An Empirical Study

Resultat av efterhandsutvärderingar, samråd med berörda parter och konsekvensanalys

Här skriver man bla hur flera utredningar visar att de områden som kan och bör förbättras är:

- Harmonisering av reglerna för märkning av skjutvapen och om ömsesidigt erkännande av märkningarna bland medlemsstaterna.
- Genomförande av gemensamma standarder och förfaranden samt införande av registreringskrav för deaktiverade skjutvapen.
- Fastställande av gemensamma tekniska riktlinjer för omvandling av larm- och signalvapen samt replikvapen, genom att ange närmare kriterier för när ett larm- eller replikvapen ska anses vara omvandlat och därmed få dem att omfattas av skjutvapendirektivet.
- Främjande av kunskapsutbyte mellan medlemsstaterna (med särskilt fokus på de hot och möjligheter som den tekniska utvecklingen erbjuder), och bättre insamling av uppgifter om produktion och innehav av skjutvapen, brottslig verksamhet knuten till skjutvapen och deaktiverade skjutvapen, larm- och replikvapen.

Ingenstans påtalas att förbud mot och konfiskering av legalt ägda halvautomatiska vapen anses nödvändigt eller ens en lämplig åtgärd att beakta, inte heller tidsbegränsade licenser eller mentaltester nämns i dessa utredningar.

Under rubriken ”Konsekvensbedömning” skriver man:

”På grund av det akuta läge som uppstod efter den senaste tidens händelser läggs förslaget fram utan konsekvensanalys. Förslaget har dock föregåtts av en Refit-utvärdering av skjutvapendirektivet. Utvärderingen visade på kvarvarande brister på sådana områden som omvandling av vapen som använder lös ammunition, märkningskrav, deaktivering, definitioner, nät-handel samt system för insamling och utbyte av uppgifter. Ytterligare krav på ändringar har kommit i dagen till följd av erfarenheterna från den senaste tidens händelser.”

En konsekvensanalys är obligatorisk men man väljer här att göra avsteg från detta obligatorium då det på något sätt är ytterst brådskande att genomföra dessa förändringar i direktivet men man förklarar inte varför. När man förstår effekterna av ett genomförande så blir det tydligt att man valt att göra detta avsteg från konsekvensanalysen för att den tydligt skulle visa på att de föreslagna ändringarna bryter mot proportionalitetsprincipen och även skulle få långtgående konsekvenser för miljontals invånare samt mot medlemsländernas ekonomier utan att komma tillrätta med de problem man försöker lösa.

Budgetkonsekvenser

Man skriver:

”Förslaget påverkar inte unionens budget.”

Inget nämns om hur de ekonomiska konsekvenserna för medlemsstaterna ser ut, bara att konfiskera legalt införskaffade och ägda vapen från miljontals sportskyttar och jägare skulle belasta Polismyndigheternas budget och arbetsbörda hårt. När man granskar andra delar av förslaget så som:

- Tidsbegränsade licenser
- Mentaltestning och registerföring av sportskyttar, jägare och samlare
- Registrering av tidigare licensfria vapentyper

Då blir det mycket tydligt att detta inte endast skulle belasta budget och arbetsbörda, Polisen i medlemsstaterna skulle få lägga stora resurser på att ”jaga” laglydiga medborgare på bekost-

nad av arbete mot riktig brottslighet. Det samma gäller sjukvården som löpande måste ta hand om dessa mentaltester av laglydiga medborgare istället för att behandla sjuka människor det leder inte till något annat än ökade kostnader och försämrad möjlighet till vård och polisiär hjälp om man utsätts för brott.

Övriga inslag

Under rubriken ”Förklarande dokument (för direktiv)” skriver man:

”Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i deras lagar och andra författningar som krävs för efterlevnad av detta direktiv.”

För Sveriges del skulle implementering ev innebära en påtvingad förändring av grundlagen då förslaget bla innehåller krav på konfiskering av vapen i kategori B7 som idag ägs lagligt efter licensprövning. Det innebär att myndighet skulle ta tillbaka gynnande beslut samt konfiskera privat legalt ägd egendom vilket inte är förenligt med svensk grundlag.

Vidare tar man upp licens/registreringskrav på deaktiverade vapen samt gemensamma krav på hur ett vapen bör deaktiveras vilket anses bra.

Man går sedan in på jakt- och sportskyttevapen och skriver:

” En stor andel av dagens jakt- och sportvapen är halvautomatiska. Av utvärderingen framgår dock att vissa halvautomatiska vapen enkelt kan omvandlas till automatiska vapen, och det gällande direktivet innehåller inte några tekniska kriterier för hur en sådan omvandling kan förhindras. Men även utan omvandling till kategori A kan vissa halvautomatiska skjutvapen vara mycket farliga om de kan rymma många skott samtidigt. Enligt förslaget förbjuds de halvautomatiska vapen som ingår i den nuvarande kategorin B.7.”

Denna text måste helt utgå ur förslaget!

I denna text hävdar man att vapen i kategori B7 på något vis utgör ett potentiellt hot mot befolkningens säkerhet då man vill flytta den till kategori A och därmed bannlysa dem. Vapen i den berörda kategorin B7 används idag huvudsakligen till sportskytte och jakt och förekommer sällan/aldrig i kriminella sammanhang eller terrorhandlingar inom EU då de redan är hårt reglerade med rigorösa licenskrav.

Att bannlysta denna kategori skulle få långtgående konsekvenser i form av omöjliggörande av sportgrenar som idag utövas av miljontals människor samt jakt som utövas av ännu fler utan att på något sätt komma tillrätta med några av de problem man med detta förslag önskar åtgärda. Man fångar inte terrorister och grovt kriminella genom att jaga laglydiga sportskyttar och jägare!

Vidare nämner man gemensamma krav på märkning och registerutbyte samt ökat samarbete, detta anses bra.

När man skriver om att handel med illegala vapen på internet är ett problem och att detta skall lösas genom att förbjuda distanshandel med vapen, vapendelar samt ammunition tänker man tyvärr helt fel då illegal handel med illegala vapen av kriminella personer aldrig går att reglera med hårdare lagar, det är redan olagligt och förekommer ändå.

För laglydiga sportskyttar och jägare skulle detta få ödesdigra konsekvenser i Sverige då vi har en stor geografisk spridning och således har svårt att åka till en handlare ibland 10-tals mil enkel resa för att köpa tex vapendelar eller ammunition. Denna handel är redan idag hårt reglerad med licenskontroll och REK/värde-försändelser och fungerar mycket väl. Inskränkningar i detta skulle även slå hårt mot fri konkurrens.

Ökad kommunikation och informationsutbyte bedöms som bra.

En övre gräns om 5år för licensers giltighet anses orimlig och verkningslös då man i Sverige och resten av Europa redan idag drar tillbaka licenser för personer som döms för grövre brott och detta fungerar väl.

Följande förändringar i förslaget skall göras för att det inte ska drabba laglydiga medborgare utan att underlätta och stärka arbetet mot grovt kriminella och terrorister:

Punkt 9 ”Vissa halvautomatiska skjutvapen kan enkelt omvandlas till automatiska skjutvapen och utgör därmed ett hot mot säkerheten. Men även utan omvandling till kategori A kan vissa halvautomatiska skjutvapen vara mycket farliga om de kan rymma många skott samtidigt. Sådana halvautomatiska vapen bör därför förbjudas för civilt bruk.”

Denna punkt måste helt utgå då den endast slår mot laglydiga sportskyttar och jägare samt att de berörda vapnen aldrig/mycket sällan förekommer i brottslig verksamhet eller terrorism.

Angående hur vapen i denna kategori kan omvandlas till helautomatisk funktion är det både irrelevant och felaktigt då sagda förändring i vapnets funktion gör att det falla under kategori A och således redan är illegalt. Vidare är sagda förändring INTE lätt att utföra på merparten av de berörda vapentyperna, detta har konstaterats av många oberoende experter däribland Svenska FMV i sitt utlåtande angående vapentypen AR-15:

dnr 10FMV13965-9 1

<https://www.facebook.com/download/1699024033663472/FMV%20yttrande%20om%20vapenkonstruktion%20%28dnr%2010FMV13965-9%201%29%20%281%29.pdf>

Punkt 12 ”Försäljning av skjutvapen och delar till skjutvapen genom distanskommunikation kan utgöra ett allvarligt hot mot säkerheten, eftersom metoderna är svårare att kontrollera än de konventionella försäljningsmetoderna, särskilt när det gäller kontroll på nätet av att tillstånd är lagenliga. Det är därför lämpligt att inskränka försäljning av vapen och vapendelar genom distanskommunikation, särskilt internet, till vapenhandlare och vapenmäklare.”

Måste även den utgå helt då den som tidigare beskrivits omöjliggör fri konkurrens och får mycket negativa konsekvenser för allt från ekonomi och handel till miljö då det skulle innebära många, långa onödiga resor i vårt geografiskt utmanande land. Utöver detta är illegal handel med olagliga vapen redan förbjudet och således skulle ett förbud mot laglydiga medborgares lagliga handel med legala vapen, delar och ammunition vara helt verkningslös mot kriminella och terrorister.

4.17. PkEna

Då EU-kommissionen inte gjort en konsekvensanalys av sitt förslag så är det i vår mening skäl i sig att EU-kommissionen bör återkalla sitt förslag ("förslaget"). Vidare så saknar huvuddelen av de föreslagna ändringarna stöd att de skulle ha en positiv effekt för att minska användningen av skjutvapen bland kriminella i såväl empirisk grund som stöd i forskning eller i EU-kommissionens egen utvärdering av vapendirektivet, Evaluation of the Firearms Directive Final report december 2014 ISBN: 978-92-79-35113-6.

Det saknas även klara definitioner av man menar med militärliknande vapen. Skulle förslaget genomföras så öppnar det upp en godtycklighet och för subjektiva bedömningar. Värt att notera i sambandet är att i princip samtliga vapen som används av jägare och sportskyttar har vapen som en gång i tiden används militärt. Vidare så är andelen av våra medlemmar som använder ett halvautomatiskt vapen nästan 100%. En implementering av förslaget skulle påverka vår verksamhet i de fyra förbunden mycket negativt och kanske helt omöjliggöra den helt. Klart är att all vår verksamhet inom IPCS skulle upphöra. Som medlemmar i sportskytteförbundet och pistolskytteförbundet så är även PkEna en aktiv del av Sveriges frivilliga försvar. Vi har även många medlemmar som är poliser och militärer. I det senare fallet så tillhandahåller militären ofta tävlingsvapen för att utveckla skyttet för sina anställda. Observera att samtliga pistoler försvaret och polisen använder är halvautomatiska och förslaget skulle därför allvarligt försvåra eller omöjliggöra denna verksamhet.

PkEna är självklart positiva till effektiva åtgärder som minskar tillgången av skjutvapen bland kriminella och terrorister. Dock så har vi svårt att se hur utökad byråkrati och förbud för laglydiga medborgare att äga halvautomatiska vapen uppnår detta. PkEna yrkar därför avslag på förslaget.

4.18. Rosersbergs skytteförening

Föreningens övergripande syn på EU-kommissionen förslag

Föreningen menar att EU-kommissionens förslag bör avslås i sin helhet. Förslaget uppvisar anmärkningsvärt stora brister avseende probleminventering och det saknas koppling mellan önskat resultat i förhållande till de förändringar som föreslås och de konsekvenser dessa medför. Till detta kommer att en konsekvensanalys av föreslagna förändringar saknas. Tvärt om går förslaget mot tidigare utredningar inom området och bryter, såsom det är utformat, mot såväl svensk grundlag som Europakonventionen.

EU-kommissionens förslag uppges syfta till att bekämpa terrorism och illegal vapenhandel. I lagförslaget saknas emellertid sådana insatser som kan leda till detta. Förslaget berör huvudsakligen legala vapen samt tillståndsgivande myndigheter. Det finns inget som kopplar samman legalt vapenägande med terrorism och legala vapen används i mycket liten utsträckning i annan brottslighet. I enlighet med proportionalitetsprincipen saknar därför förslaget i sin helhet relevans.

Kommissionen försöker nu hasta igenom ett undermåligt underbyggt förslag utan adekvat konsekvensbeskrivning vilket skapar ett demokratiskt underskott.

Föreningens syn på specifika delar i förslaget

- Det föreslagna förbudet mot vissa halvautomatiska vapen är uppbyggt på oklara förutsättningar. Till förslaget är även kopplat att vissa typer av vapen ska kunna konfiskeras. Formuleringarna är otydliga och lämnar ett alldeles för stort tolkningsutrymme. En lagstiftning som ger utrymme till en extensiv tolkning bör i förevarande fall undvikas eftersom det är fråga om ingripande åtgärder mot enskilda.

Det finns heller inget som pekar på att dessa vapen är förknippade med en särskild problematik. Detta har tidigare utretts, till exempel i samband med den svenska vapenlagsutredningen för cirka 2 år sedan. Det har visats att de moderna civila halvautomatiska vapnen byggs på ett sådant sätt att dessa skall vara svåra att konvertera till helautomatisk funktion. Det krävs tillgång till delar som inte finns att tillgå på den civila marknaden samt teknisk kunskap och erfarenhet att genomföra detta.

I enlighet med detta har också ägande av denna typ av vapen tillåtits av lagstiftaren. För den som har uppsåt till kriminella handlingar torde det vara betydligt mycket enklare att tillskansa sig ett illegalt vapen som redan från början är helautomatiskt. Här skulle en klarare tillämpning av redan antagen lagstiftning kring deaktivering av vapen kunna göra mycket större nytta. Beslut om detta fattades av EU redan 1991 och därefter även 2008.

Försvarsmakten har också uttryckt ett önskemål att civila skytteorganisationer även i framtiden ska få inneha såväl halv- som helautomatiska vapen då samarbetet mellan civilt och det militärt skytte ger ökade möjligheter till utveckling och bidrar till en ökad försvarsförmåga.

Sett till att förslaget avser rikta sig mot att bekämpa terrorism och organiserad kriminalitet saknas därför alla kopplingar till legalt vapenägande av en viss typ av vapen. Kommissionens förslag är därför inte proportionerligt eller rättssäkert. Det strider även mot svensk grundlag och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna eftersom förslaget är i strid mot nationell lagstiftning avseende retroaktiv lagstiftning och går emot äganderätten. Förslaget torde heller inte ligga inom EU:s kompetensområde i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

EU-kommissionen föreslår även ett förbud mot innehav av vapen klass A (7), helautomatiska vapen. Föreningen anser att dessa bör få finnas kvar för tävlings- och träningsverksamhet. Detta då det finns en liten sammansatt grupp inom svenska Skyttesportförbundet som under väl etablerade former tävlar och tränar med dessa.

- Det föreslagna förbudet mot distansavtal för privatpersoner saknar proportionalitet och faller heller inte under EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen. Särskilt i ett relativt sett glest befolkat land som Sverige, där avstånden är stora, är det orimligt att säljare och köpare av en vara inte ska få kontakta varandra på distans.

Även om köpare och säljare kontaktar varandra över telefon eller e-post är det till syvende och sist Polisen som meddelar tillstånd innan en överlåtelse kan ske. Licenskrav via tillståndsgivande myndighet gäller vid såväl inom landet som vid internationell

handel. Det finns således ingen säkerhetsmässig fördel såvitt avser svensk del i EU-kommissionens förslag.

- Förbud för vapeninnehav av personer under 18 år är även oproportionerligt då detta endast innebär konsekvenser för gymnasieutbildningar inom jakt- och skytte (till exempel skidskyttegymnasiet i Östersund, jaktgymnasiet i Älvdalen eller skyttegymnasiet i Sävsjö). Det finns många duktiga ungdomar inom skyttet och all relevant koppling mellan kommissionens förslag och vad man önskar uppnå saknas vilket gör att förslaget inte uppfyller kravet på proportionalitet. Förslaget ligger heller inte inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.
- Avseende obligatoriska läkarkontroller och 5-årslicenser kommer detta att väsentligen medföra utökad antal ärenden att handlägga och skulle förvärra en redan i dagsläget svår situation avseende tillståndsprövningen i landet. Polisen har redan idag i flera regioner i Sverige mycket svårt att lösa sitt uppdrag avseende licenshanteringen på rimlig tid.

Obligatoriska läkarkontroller skulle leda till onödig administration med höga kostnader för samhället och olägenheter för enskilda. Med befintlig svensk lagstiftning finns redan bestämmelser för anmälningsplikt till tillståndsgivande myndighet från sjukvården avseende psykisk ohälsa om behandlande läkare bedömer att en vapeninnehavare och patient utgör en fara.

Såväl vårdgivare som tillståndsmyndighet skulle således belastas på ett orimligt sätt vilket sammantaget skulle leda till ännu längre handläggningstider utan att detta bidrar till ökad säkerhet i samhället.

Förslagen i dessa delar från EU-kommissionen strider därför mot proportionalitetsprincipen och torde heller inte ligga inom EU:s kompetens enligt subsidiaritetsprincipen.

- Ljuddämpare är i sig inte en vapendel då denna inte är en s.k. ”vital vapendel”, det vill säga att den inte behövs för att kunna avfyra ett vapen. Något sådant krav finns inte heller enligt FN-protokollet, vilket felaktigt påstås i kommissionens förslag.
- EU-kommissionen föreslår deaktivering av samlarvapen, såväl i privata samlingar som i museisamlingar. Att kräva att vapen för stora värden, såväl ekonomiskt som kulturhistoriskt, oåterkalleligt förstörs är därför inte rimligt i förhållande till det önskade syftet. Föreningen noterar även att vapensamling hos privatpersoner kräver innehavstillstånd för vapnen på samma sätt som jägare och sportskyttar gör. Tillstånden för samlarvapen är till stor del även förenade med mycket omfattande förvaringsregler i syfte att undvika obehörig åtkomst av vapnen. Även detta förslag är därför i strid med proportionalitetsprincipen.

Konsekvensanalys krävs då andra åtgärder är mer lämpliga

Det är av yttersta vikt att ett så pass genomgripande förslag för enskilda föregås av en genomgripande konsekvensanalys och konsultation. Då detta förslag varit föremål för behandling inom EU-kommissionen sedan länge finns ingen anledning till att det ska hastas igenom på ett sådant sätt som nu föreslås. Att det inte skulle funnits möjlighet att göra en konsekvensanalys

i enlighet med EU:s regelverk med anledning av att frågan skulle vara av akut karaktär är inte trovärdigt. Det finns andra mer adekvata åtgärder, som kan och bör vidtas, för att uppnå det önskade syftet.

EU borde istället satsa sina resurser och lagstiftning på att minska åtkomsten och användandet av illegala vapen som vad som framkommit till övervägande del består av militära vapen. Det av EU framställda förslaget innebär istället att de enskilda medlemmarna i Rosersbergs Skytteförening avsevärt kommer att hindras i sitt utövande av sitt stora fritidsintresse.

4.19. Stiftelsen Beredskapsmuseet

EU-kommissionen har lagt fram ett förslag om nytt vapendirektiv för alla medlemsländer att, om det går igenom, rätta sig efter... För museets del är det särskilt en punkt i förslaget som väcker en viss oro hos undertecknad; Museer skall omfattas av direktivet! Det innebär, enligt förslaget, att ”vapnen skall beslagtas och destrueras, även deaktiverade sådana”. Detta gäller såväl statliga som privata museer. Dock kan undantag beviljas, förutsatt att eldhandvapnen är deaktiverade, och att inga nya eldhandvapen längre anskaffas till museets samlingar. Enligt EU-kommissionen är museerna potentiella källor för vapen till terrorister...

Det är för mig bekymmersamt att EU-kommissionen ser museernas vapeninnehav som en källa till framtida terrorattentat. Det finns, till dags dato, inte ett enda musealt eldhandvapen som brukats i en terrorhandling i Europa. Däremot finns det genom den organiserade brottsligheten illegala, insmugglade, eldhandvapen från det gamla öst, särskilt Balkan, i hela Europa – Dessa eldhandvapen har bevisligen brukats i terrordåd! Ett illegalt eldhandvapen är okontrollerat och livsfarligt! Ett legalt eldhandvapen på ett museum är kontrollerat och säkert!

När ett eldhandvapen visas, under ytterst säkra former, som ett museiföremål i en publik utställning är vitala delar i vapnets mekanism m.m borttagna – Det utställda eldhandvapnet är därmed obrukbart. De vitala delarna förvaras under säkra former på annan plats. Eldhandvapnet är bevarat i sitt originalskick som ett unikt museiföremål. Detta inför framtiden, för forskningen, och för historien. Ett deaktiverat eldhandvapen förutsätter att det görs omfattande fysiska ingrepp – såsom svetsning, kapning m.m... Det har då blivit utställningsrekvisita – En järnklump... Eldhandvapnets historiska värde som ett värdefullt och unikt museiföremål är efter en dylik deaktivering lika med noll. Vill EU-kommissionen verkligen verka för att fördärva musealt unika eldhandvapen? Fördärva vår egen historia?

Jag respekterar att det finns de som inte gillar eldhandvapen, och att det finns vapenmotståndare – Jättebra! Det behövs! Jag är även den förste att skriva under på att alla eldhandvapen skall omfattas av mycket stränga lagar, förordningar, förvaringsbestämmelser m.m... Inga problem med det. MEN... Våra museer bevarar ett kulturarv! Eldhandvapen som museiföremål är en viktig del av vårt gemensamma kulturarv, med våra museers ansvar att bevara för kommande generationer – Eldhandvapen kommer alltid att vara en del av vårt framtida kulturarv. Detta oavsett vad man personligen tycker om eldhandvapen så är de en del av vår historia; Då, nu, och i framtiden. Att fördärva ett kulturarv är att utsläta vår egen historia – Vad skall folk säga om oss om hundra år...

Med detta remissvar vill jag även rikta ett förslag till Justitiedepartementet att framföra till EU-kommissionen; Tillsätt en arbetsgrupp med representanter för de militärhistoriska museerna inom EU som har omfattande vapeninnehav i sina museala samlingar. Ge arbetsgruppen

i uppgift att ta fram ett gemensamt förslag till särskilt EU-direktiv gällande de militärhistoriska museernas vapeninnehav avseende säkerhet, registrering, samling, publik visning, certifiering m.m... Självfallet ställer sig undertecknad beredd till att ingå i en dylik arbetsgrupp.

Med förhoppning om att EU-kommissionens förslag omarbetas med hänsyn tagen till museernas bevarande av eldhandvapen, och att EU-kommissionen tar mitt förslag i beaktande.

4.20. Stockholms luftvärnsförenings skytteklubb

Sammanfattning

LVF avstyrker förslaget i dess helhet, bland annat på grund av:

- Förslaget omöjliggör för LVF att lösa våra uppgifter inom ramen för Totalförsvaret.
- Förslaget äventyrar majoriteten av LVFs aktivitet och är extremt betungande för vår verksamhet.
- Förslaget innebär att de skyttesporter som LVFs medlemmar är aktiva i förbjuds och upphör att existera.
- Förslaget saknar konsekvensanalys och stöds vare sig av forskning på området eller kommissionens egen utredning.
- Förslaget saknar ekonomiskt konsekvensanalys för samhället, eftersom de vapen som kommer att konfiskeras måste ersättas. Det handlar om tiotals miljarder i kostnad för samhället för ersättning och hantering.
- Kontrollen är redan sträng för erhållande av vapenlicens för de vapen som avses i förslaget, i praktiken 3 – 4 års utbildnings- och väntetid med omfattande tävlingsaktivitet.
- Förslaget såsom den ser ut kan omöjligen stoppa grov kriminalitet eller terroristbrott. Det saknas koppling till såväl jaktvapen som tävlingsvapen till de terrorhändelser som avses i förslaget.

[Remissyttrandet innehåller därefter 11 sidor detaljerade ställningstaganden.]

4.21. Svenska friskyttförbundet

Förbundet är emot förslaget i sin helhet och anser att EU-kommissionen skall återkalla förslaget.

Förbundet använder inte vapen av hel- eller halvautomatisk typ i sina reglementen, men anser likväl att förbud och konfiskation av både helautomatiska och halvautomatiska vapen strider mot både statistik, sunt förnuft och svensk grundlag.

I grunden handlar det om idrottsgrenar och reglementen som utvecklats med åren, men bedrivits godkänt och säkert i över etthundra år(!), som EU nu vill förbjuda.

Det är också angeläget att inga regler skapar hinder för de frivilliga försvarsorganisationernas möjligheter att lösa sina uppgifter inom ramen för totalförsvaret.

Förbundet vänder sig också emot den uppdelning som populistiskt görs mellan jägare och sportskyttar, som om det vore någon skillnad på dessa individer:

Vi är legala vapenägare och representerar över 600 000 röster. I princip samtliga av Förbundets medlemmar är både jägare och sportskyttar, och skulle påverkas mycket negativt både idrottsligt och ekonomiskt om något av förslagen gick igenom.

Bland våra medlemmar finns ett stort politiskt intresse, men också en stor oro och funderingar på vilka alternativ de ska rösta på för att deras intressen ska tas tillvara och bevaras.

4.22. Svenska westernskytteförbundet

Vi som representerar Svenska Westernskytteförbundet anser inte att Sverige ska stödja EU:s förslag om ändrade vapendirektiv. Sverige har en bra och fungerande vapenlagstiftning för jägare och medlemmar i skytteförbund.

4.23. Sveriges jordägareförbund

Sveriges Jordägareförbund anser inte att EU-kommissionens förslag kan läggas till grund för lagstiftning i sin nuvarande utformning. Förslaget innehåller ett antal delförslag som torde strida mot bl.a. grundlagens egendomsskydd, skyddet för den enskildes integritet och den gemenskapsrättsliga subsidiaritetsprincipen. Förslaget bör därför dras tillbaka och bli föremål för omfattande omarbetning och ny beredning.

Det är oerhört utmanande och principvidrigt att som EU-kommission här gör, lägga fram ett förslag utan underliggande utredning, utan egentlig beredning, utan normal remisstid och utan någon som helst koppling mellan de framlagda förslagen och de problem man avser åtgärda. Alla studier som gjorts visar att de nu föreslagna åtgärderna inte på något sätt kommer att medverka till att uppnå det föregivna målet; att bekämpa terrorism och illegal vapenhandel, utan att de enda som kommer att drabbas istället är de legala vapenägarna – jägarna och sportskyttarna. Detta är totalt oacceptabelt.

Förbundet ansluter sig till det yttrande som har avgivits av Svenska Jägareförbundet, Svenska Skyttesportförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Skidskytteförbundet och Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet, daterat 2015-12-22.

Förbundet anser för övrigt att RK även bör ta del av de argument som framförs i detta inlägg: <https://morgonsur.wordpress.com/2015/12/16/om-en-konsekvensanalys-av-vapendirektivet/>

4.24. Södertäljepolisens skytteförening

SPSF avstyrker förslaget.

Vår förening består till stor del av poliser, som genom det dynamiska skyttet utvecklar och bibehåller sina färdigheter med tjänstevapnet eller med privata vapen. Föreningen tillhandahåller möjligheter till träning och tävlingar som inte kan ske via Polismyndigheten.

- Förslaget innebär att vår sport förintas
- Förslaget saknar konsekvensanalys och stöd av tidigare utredningar och forskning.
- Förslaget innebär enorma kostnader i form vårdkostnader för mentaltester, inlösanden av förbjudna vapen som konfiskerats samt registerhållning bl.a.

- Förslaget skulle med största sannolikhet INTE innebära att terrorister och kriminella inte fick tag i vapen.
- Förslaget skulle med stor sannolikhet innebära minskad färdighet i skytte och vapenhantering för ett stort antal poliser och militärer i Sverige.

I övrigt stödjer Södertäljepolisens Skytteförening (SPSF) Svenska Dynamiska Sportskytteförbundets, Svenska Jägareförbundets, Svenska Skyttesportförbundets, Svenska Pistolskytteförbundets och Svenska Skidskytteförbundets remissvar till fullo.

4.25. Vargöns pistolklubb

Sammanfattning

Vapenlagstiftningen är en central fråga för möjligheterna att kunna bedriva pistolskytte, och det är nästan mer regel än undantag att detta diskuteras på skjutbanor runt om i Sverige- Som skytt blir man nästan per automatik politiskt engagerad i dessa frågor. För en idrott är detta en ganska annorlunda situation- det är svårt att tänka sig t.ex. hockeyspelare som råkar ut för samma politiska tryck med två års intervall, där innehavet av dennes sportredskap utreds på politisk nivå och ibland under ideologiska förtecken.

Nästan samtliga förändringar av regelverken under senare år har medfört försämringar för möjligheterna att kunna bedriva skytte. Trots att man från politiskt håll så gott som alltid bedyrar att man inte är ute efter att begränsa möjligheterna för skötsamma medborgare att kunna ägna sig åt sitt intresse, så är det detta som blivit effekterna. Tilltron till den politiska maktens välvilja i dessa frågor får betecknas som tämligen låg, och därför är legitimiteten för förändringar bland människor som ägnar sig åt skytte för ytterligare försämringar inte särskilt god.

För att stärka förtroendet och ge legitimitet åt förslagen hos verksamma skyttar och jägare är det synnerligen viktigt att förslag om ändringar i regelverken har verkan mot kriminell användning av vapen, och att detta står i proportion till de olägenheter som kan uppstå för skötsamma laglydiga skyttar.

Sammanfattningsvis så är förslaget från EU-kommissionen katastrofalt dåligt i dessa avseenden- det är bara till ytterst liten del potentiellt verksamt mot kriminell användning av vapen, samtidigt som det riskerar att utplåna hela skyttegrenar och i övrigt slå hårt mot skytterörelsen och möjligheterna för jägare och skyttar att utöva sitt värv. Förslagen undergräver därför EU's legitimitet och trovärdighet allvarligt.

Om förslag om att förbjuda vissa typer av halvautomatiska vapen för civilt ägande

Förslaget, om det blir verklighet, skulle sannolikt utgöra slutet för pistolskytte i Sverige, eftersom merparten av pistolskyttet bedrivs med halvautomatiska vapen som kan laddas med fler än tre skott. Många av de mekanismer som finns i vapnen har dessutom militärt ursprung eller är militära.

Det vetenskapliga evidensläget för att denna del av förslaget skulle ha effekt på brottslighet är mycket låg. Forskning i ämnet beskriver mellan 2-3 fall per år av brottslighet med lagligt ägda eller stulna vapen (Lakomaa, 2014). Observera att detta gäller alla typer av vapen, oaktat om de ser militära ut, eller har en magasinsbrunn som tillåter att man använder magasin som kan fyllas på med många patroner.

Svenska pistolskytteförbundets grenar kräver magasin som kan ta emot minst 5-6 patroner, i vissa fall fler.

Formuleringar i förslaget om att vissa typer av vapen kan vara ”mycket farliga” för att de kan byggas om eller ta emot många patroner är inte relevant utifrån att civila, lagligt ägda vapen inte används på ett sätt som utgör någon fara alls. Om vapnen skulle användas vid kriminell verksamhet så är de ju fortfarande ”mycket farliga”- även om de laddas med färre patroner. Resonemanget är inte logiskt.

Angående förslag om att införa 5-års begränsning av tillstånd

I Sverige skulle förändringen beröra jaktvapen och gevär. Som pistolskytteförening använder vi inte dessa. Det är dock värt att nämna att den hantering av tidsbegränsade licenser som idag finns för enhandsvapen för målskjutning i Sverige är godtycklig och icke fungerande. Tidsbegränsade licenser har inte påverkat brottslig användning av vapen i Sverige (Lakomaa, 2014). För ytterligare referens i frågan hänvisas till Riksdagens Ombudsmän (JO) som kritiserat polismyndigheten vid ett flertal tillfällen för sina ibland årslånga handläggningstider för vapenlicenser. Med tidsbegränsning av tillstånd för jaktvapen kommer denna hantering att bli sannolikt ännu sämre och ta stora samhällliga resurser i anspråk. Bevisläget är mycket svagt för påståendet att detta förslag skulle ha någon märkbar effekt på brottslighet med skjutvapen, eftersom lagligt ägda civila vapen inte används vid kriminalitet (Lakomaa, 2014; Nordén, 2011).

Om förslag om att förbjuda fjärrhandel med vapenrelaterade produkter

Handel med licenspliktiga vapendelar är redan reglerad i Sverige på så vis att endast den som har licens kan handla licenspliktiga vapendelar och ammunition- detta gäller även internet. Ett förbud skulle inte tillföra någon ytterligare säkerhet. Däremot skulle det innebära ett stort besvär för de som vill köpa något av detta och då måste färdas långa sträckor.

Bevisläget för att detta förslag skulle få någon effekt på brottsligheten i Sverige måste anses som uselt, eftersom det är omöjligt för personer att skaffa licensbelagda vapendelar, ammunition mm via internet utifrån i Sverige gällande befintlig lagstiftning.

Angående förslag om att införa gemensamma regler för deaktivering av skjutvapen

Förslaget skulle vad vi kan se inte betyda några försämringar för möjligheterna att utöva pistolskytte, och skulle kunna begränsa kriminellas tillgång till skjutvapen, vilket gör detta till en bra förändring. Det är dock värt att nämna att EU redan 2008 fattade beslut om ett sådant regelverk, vilket inte implementerats och följts upp (Texten heter 2008/51/EG på EU-kommissionens hemsida).

Angående krav på regelbundna läkarundersökningar av personer som söker eller har vapenlicens

Även här är bevisen för att detta skulle ha någon effekt på kriminell användning av vapen i stort sett obefintliga. Samtidigt så innebär det ett stort ingrepp i den enskildes personliga integritet att genomgå en sådan undersökning för att få behålla sin egendom. Redan idag finns en anmälningsplikt för läkare om en patient kan anses som olämplig som vapeninnehavare. Det förefaller troligt att de ca 600.000 vapenägare som finns i Sverige utgör en stor belastning för sjukvården om de ska läkarundersökas vart 5:e år. Med tanke på den helt uteblivna effekten på brottslighet med skjutvapen så bör förslaget därför förkastas.

Slutsatser

Kommissionens förslag kan inte förväntas ha någon effekt på brottslig användning av skjutvapen utifrån forskning eller logiskt resonerande. Problemen med brottslig användning av skjutvapen ska som helhet sättas i samband med att befintliga lagar inte efterlevs och följs upp, och då är det inte logiskt att skriva nya lagar och hoppas att dessa ska lösa problemen. Vargöns pistolklubb anser att kommissionens förslag förkastas i sin helhet, och att initiativ istället tas för att upprätthålla den lagstiftning som redan finns.

Citerade arbeten

Lakomaa, E. (den 24 Juli 2014). Safe storage and thefts of firearms in Sweden: An empirical study. *European Journal of criminology* , ss. 3-16.

Nordén, E. (2011). Dödligt våld och tillgång till skjutvapen. Kriminologiska institutionen. Stockholm: Stockholms universitet.

4.26. Västsvenska dynamiker

Övergripande om utredningen

Västsvenska Dynamiker har tagit del av utredningen både i original text från EU kommissionen (på Engelska) samt den svenska översättningen utgiven från Justitiedepartementet. Det är vår övertygelse att om förslaget går igenom får det drastiska följder för vår förenings verksamhet och troligtvis tar död på det mesta av den omfattande verksamhet och sportutövning Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet bedriver. Det är också vår övertygelse att förslaget inte kommer att påverka möjligheten att förhindra kommande terrorattentat eller minska tillgången till illegala vapen och/eller tillgången till ammunition för dessa. Förslaget kommer inte underlätta den fria rörligheten inom EU för jägare och sportskyttar utan snarare tvärt om. Då detta är ett väl definierat mål med utredningen finner vi det anmärkningsvärt att åtgärderna snarast kommer få motsatt verkan.

Vi anser att möjligheten att utföra våra skyttegrenar i stort sett kommer stoppas eller försvåras drastiskt vid ett införande av nuvarande förslag. Vi yrkar därför att förslaget skall stoppas och/eller omarbetas. Vi yrkar också på att en konsekvensanalys görs där de faktiska konsekvenserna analyseras innan nytt förslag eventuellt tas fram.

Vi föreslår att förslaget avslås pga följande orsaker

1. Avsaknad av konsekvensanalys

EU kommissionen/förslagsställarna har inte genomfört någon konsekvensanalys av vad införande av förslaget kommer innebära. Detta är högst anmärkningsvärt och inte acceptabelt när det får sådan massiv påverkan på ett stort antal medborgare, föreningar och jaktutövare. Införandet kommer sannolikt även belasta polismyndighet och sjukvårdsorganisation drastiskt. En konsekvensanalys borde självklart varit en naturlig del i förslaget eller i förarbetet av förslaget.

2. Mentaltester av vapenägare

Det är enligt vårt menande inte möjligt att via ett vanligt läkarbesök/validering av psykolog avgöra om en person är lämplig som vapeninnehavare eller inte. Obligatoriska läkarkontroller för personer som ansöker om vapenlicens är heller inte ekonomiskt försvarbart eller genomförbart ur ett resursperspektiv för sjukvården.

3. Vapenlicenser förfaller efter fem år

Införande av 5 års licenser för alla vapentyper är ett slag i luften vad gäller att komma åt illegala vapen som används av terrornätverk. Detta förslag ökar endast den administrativa belastningen på vår polismyndighet som redan idag har resursproblem vad gäller hantering av vapenlicensärenden. Detta utmynnar redan idag i oproportionerligt långa handläggningstider. Skall ytterligare (förutom handeldvapen) vapenlicensansökningar hanteras på detta sätt anser vi att ärendetiden för licensansökan kommer att drabbas svårt och polismyndighetens möjligheter att hantera sitt uppdrag kommer att kollapsa eller kräva omfattande resursallokering för tillståndsmyndigheten.

4. Förbjuda och konfiskera halvautomatiska skjutvapen

Förbud för vissa halvautomatiska vapentyper är inte acceptabelt. Då formuleringarna i förslaget är luddigt och inte definierade på ett tydligt sätt så att man förstår vilka vapen som åsyftas kan implementeringen enligt nuvarande formulering få till följd att i stort sett all verksamhet inom Svenska Dynamiska Sportskytte Förbundets verksamhet och således vår förenings verksamhet dör ut. T.ex. används formuleringen "Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism". Detta sätt att beskriva en vapentyp är subjektivt och det är inte möjligt att avgöra vilka vapen som på detta sätt åsyftas. Att med hjälp av utseende avgöra ett vapens lämplighet känns inte som en seriös bedömning utan visar snarare på en "känslomässig" ställningstagande mot vapentyper. Vid ett införande av förslaget kommer även ett stort antal skyttegrenar inom andra skytteförbund såsom, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Skyttesport Förbundet samt Svenska Mångkampsförbundet påverkas drastiskt och reduceras.

5. Likställa "annonstorg" med vapenhandlare

Förbud mot distansavtal för skjutvapen är en åtgärd som känns ogenomtänkt och knappast möjlig att genomföra/hantera. Likt många andra sporter så handlar vi mycket tävlingsutrustning på distans och även mellan varandra via olika annonsforum. I Sverige utgör detta inget problem eftersom polismyndigheten alltid är involverade vid distanshandel med licenspliktiga delar. Att förbjuda fri handel via internet/mail/telefon av lagliga varor mellan privatpersoner som har laglig rätt att hantera och äga vapen synes som ett mycket konstigt sätt att komma åt terroristverksamhet. Det är inte personer som har laglig rätt att inneha vapen, vapendelar och ammunition som införskaffar illegala vapen för terroristverksamhet. Att också kriminalisera ett försäljningssätt av legala vapen och legalt ägd ammunition istället för att fokusera på åtkomsten av illegal handel av illegala vapen känns som ett slag i luften och helt fel fokus.

I övriga punkter i förslaget instämmer Västsvenska Dynamiker med remissvar från vårt förbund Svenska Dynamiska Sportskytte Förbundet